

Motiivi

A photograph of a woman with short brown hair, smiling warmly at the camera. She is wearing a bright pink, long-sleeved uniform top, likely a cleaner's or laundry worker's attire. She is holding a large white laundry basket filled with folded white linens. The background is slightly blurred, showing what appears to be an industrial laundry or cleaning facility.

JHL – JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO

12/2013

- **UNELMA**
hyvästä hoidosta
SIVU 8
- **SYÖKSYKIERRE**
kunnissa kiihtyy
SIVU 20
- **LITON TYKKÄÄJÄT**
keitä he ovat?
SIVU 22
- **PIHVIN PURIJALLE**
huonoja uutisia
SIVU 32

20
euolla
sopimusrauhaa
SIVUT 17-19

Paluu omaksi työksi

Irma iloitsee kunnan omasta pesulasta

sivut 28 - 31

SIEVI STAR ROLLER

UUTUUUS!

VAATIVIIN TALVIOLOSUHTEIIN

Uutuus Star Roller vastaa vaativimpiinkin haasteisiin. Nilkkavammojen ehkäisemiseksi varren nilkkaosa on tuettu viskoelastisella Memory foam -pehmusteella, joka on kehitetty toimimaan Sievin muista malleista tutun Boa®-kiristysmekanis-min kanssa. Nauhojen kiristys säädetään rullaan pyörittämällä, jolloin nauhamekanismi sulkee jalkineet tasaisesti ja kohdistaa tuen oikeaan kohtaan. Uudistettu FlexStep®-pohja säilyttää joustavuutensa entistäkin paremmin myös pakkasolosuhteissa, minkä ansiosta pohjan pito paranee. Turvallisuutta parantavat heijastimet, joiden avulla näyt myös pimeässä. Star Rollerin metalliton varvassuoja, paksu vuori ja lämpöpohjalliset pitävät jalkasi lämpiminä. Teräksinen naulaanastumissuoja antaa parhaan turvan teräviä esineitä vastaan.

Olemme mukana Finnsec-messuilla Helsingissä
13.-15.11.2013. Tervetuloa tutustumaan mallistoomme osastolla 6a73.

Kuvassa JHL:läinen työtiimi. Ilmianna hyvä porukka, omasi tai kaverisi, joko suoraan toimittajalle tai Motiivin sähköpostiin, motiivi-lehti@jhl.fi

Hilpeää hoitotiimi

ULLA PUUSTINEN, ulla.puustinen@jhl.fi

Olette ylpeitä perhepäivähoitajan ammatistanne. Miksi?

– Olemme tuhattitureita, hyviä organisoimaan ja soveltamaan eli meissä on toimitusjohtajan vikaa. Ja tarjoamme lapsille yksilöllistä ja hyvästä hoitoa pienissä ryhmissä.

Mistä kasvatusperiaatteesta ette tingle? Mikä joutaisi unohtaa?

– Tästä ei luovuta: toista ei saa satuttaa. Olemme säästääväisiä, emmekä halua luopua yhdestäkään hyvästä kasvatusperiaatteesta, mutta joskus voidaan laittaa jokin niistä hetkeksi hyllylle.

Perhepäivähoitajat pääsivät pari vuotta sitten työaikalain piiriin. Miten se on vaikuttanut teihin?

– Jaksamme paremmin pitkiäkin työpäiviä, kun työajan tasausjärjestelmä toimii oikein.

Jos tiiminne olisi kukka, mikä kukka olisitte? Entä puu tai auto?

– Olisimme uhanalainen ja harvinainen orkidea, suojeleva kohde. Puista muistamme eniten sitkeää katajaa ja autoista nelivetomaasturia,

joka kulkee säässä kuin säässä ja lastissa kuin lastissa.

Herätätte kuulemma hilpeyttä minne ikinä menettekin. Miksi?

– Ryhmän hyvä henki näkyy ja kuuluu kauas, taidetaan olla aika äänekkäitä varsinkin vapaaajalla.

Mikä harrastus yhdistää teitä?

– Vesijuoksu ja -jumppa, niissä käydään yksitellen tai ryhmänä.

Jyväskyläläinen perhepäivähoitajien tiimi irrottelee Kotalammen toimintapuistossa. Ylärivissä vasemmalta Raija Lahti-Nuutila, Anna-Liisa Pohjola ja Marja-Leena Majander. Alarivissä Tytti Sillgren-Lehtonen, Vappu Strandman, Hanna Tenhunen, Kirsi Kuikka, Tuija Kling ja Sirpa Sutinen.
Kuva Matti Salmi

PÄÄOSASSA perhepäivähoitajien tiimi

Yhdeksän perhepäivähoitajaa muodostaa toimivan työtiimin, joka viihtyy yhdessä myös vapaa-ajalla.

kunta: Jyväskylä

alue: Keltinmäki, Mäyrämäki ja Mustalampi

koulutustaustat: kaikilla perhepäivähoidon ammatitutkinto tai muu soveltuva koulutus. Siten porukassa on myös lähihoitaja, kodinhoitaja, sairaanhoitaja ja sosionomi (AMK)

päivähoitokäiset lapset (omat ja hoitolapset): 36

SISÄLTÖ

3 Perhepäivähoidajien hyvä työtiimi

Perhepäivähoidajallakin voi olla työporukka, vakuuttavat Jyväskylän Keltinmäen, Mäyrämäen ja Mustalammen alueen yhdeksän hoitajaa.

6-7 Nän Motiivi uudistuu

Tästä numerosta alkaen saat uudistuneen liittolehden.

8-10 Unelmana hyvä hoito

Minna Lindgren on tunnettu radion musiikkitoimittaja, mutta suurelle yleisölle tunnetumpi vanhustenhoidon puolestapuhujana. Nyt myös dekaristina.

17-19 JHL:n edustajisto kolla

Työllisyyttä ja talouden kasvua tukeva kokonaisratkaisu syntyi määräajan, 25.10. takarajalla. Edustajisto evästi hallitusista palkkaratkaisun hyväksymisessä.

20-21 Syöksykierre kunnissa kiihtyy

Salon kaupungin työntekijät saivat tarpeekseen. Meno kiihtyy muissakin kunnissa.

22-25 Liiton tykkääjät Facebookissa

JHL:n Facebook-sivulla on yli 10 000 tykkääjää, mutta mitä siitä voi päättää? YLE:n datajournalisti Teemo Tebest arvioi Facebookin merkitystä liiton viestinnässä.

28-31 Irma Hirvelä pesee puhtaaksi

Irma aloitti syksyllä puhtaalta pöydältä, kun Toivakan kunta palautti pesulansa kunnan omaksi työksi.

32-34 Lautasmallista pyramidi

Uudet ravitsemussuoitusketut muuttavat suurtalouskeittiöiden ruokalistoja.

46 Intohimona antiikkikamerat

Entinen rautatieläinen, nykyisin hautausmaan kausityöntekijä Pekka Peltola on keräiliäjätyppi.

Motiivi

Perustettu vuonna 2005

Levikki 228 234 (LT 2011)

ISSN 1795-7249 (Painettu)
ISSN 2341-8540 (Verkkosulkaisu)

Julkaisija:
JHL - Julkisten ja hyvinvointialojen liitto ry

Käyntiosoite:
Sörnäisten rantatie 23

Postiosote:
PL 101, 00531 Helsinki

Puhelin: 010 77031

Toimitus:

Päätoimittaja:
Reima Tylli
puh. 010 7703 395

Toimituspäällikkö:
Airi Immonen
puh. 010 7703 381

Toimittajat:

Jussi Heinonen
puh. 010 7703 380
Aktiivi, Venttili toimitussihteeri

Ulla Puustinen
puh. 010 7703 286

Maarit Uusikumpu
puh. 010 7703 306

Marina Wiik, äitiyslomalla
sijaisena:
Saija Heinonen
Puh. 010 7703 220

Toimituksen sihteeri:
Kati Ahonen
puh. 010 7703 368

Sähköposti:
toimitus:
motiivi-lehti@jhl.fi
toimittaja:
etunimi.sukunimi@jhl.fi

Motiivin verkkolehti:
www.jhl.fi/motiivi

Lehden ilmestyminen:
13 numeroa vuodessa, ei heinäkuussa.

Aineistot:
Toimituksen tilaama tai sille tarjottu aineisto julkaisaan ehdolla, että aineistoa voidaan käyttää myös osana julkaisujen sähköisiä tai muita jakelukanavia.

JHL:n yhdistysilmoitukset:
Kati Ahonen
kati.ahonen@jhl.fi
puh. 010 7703 368
osoite: PL 101, 00531 Helsinki

Osoitteenvuotokset:
JHL saa jäsenten muuttuneet osoite- ja nimi-tiedot Itellan osoitepalvelun kautta. Mikäli olet tehnyt osoitteenvuotokset luovutuskieloon väestötietojärjestelmään, tulee uusi osoite ilmoittaa: jasenrekisteri@jhl.fi tai puh. 010 7703 430.

Tilaukset:
30 euroa/vuosikerta
kati.ahonen@jhl.fi

Ulkoasu:
Airi Immonen

Kannen kuva:
Pesulatyöntekijä Irma Hirvelä.
Kuva Matti Salmi

Paino:
Forssa Print 2013

13.11.2013

Kameraharrastaja, 46
Loimalaissyntinen Pekka Peltola
on kerännyt kamera-aartensa
pienellä rahalla mutta suurella
tunteella.

Löydä oma ammatti

perhepäivähoidoja	3
pesulatyöntekijä	28
ravitsemistyöntekijä	34
hautausmaan työntekijä	46

MOTIIVIN LIITELEHDET

Motiv på svenska mittuppslaget för svensk-språkiga medlemmar.
Motiv-ruotsinkielinen liite keskiaukeamalla vain ruotsinkielisille jäsenille.
Venttiili, raideammattilaisten liitelehti ilmestyy kuusi kertaa vuodessa
Motiivin välissä.

Mistä sitten?

Valtio ja kunnat palottellevat säästöillä. Niukasta rahasta puhutaan selkeästi. Sen sijaan kukaan ei saa sanotuksi, mistä luovutaan. Oikein aikuisien oikeasti. Mikäli miljardin säästöä tavoitellaan, siinä eivät pienet järjestelyt auta. Tämä tarkoittaa joidenkkin palvelujen lopettamista kokonaan tai sitten merkittäviä leikkauksia sosiaali- ja terveysalalla. Ministeriöiden puheissa vilaltelevat laitoshoidosta ja oppilaitosten rahoituksesta leikkaaminen. Tämä ei kuitenkaan riitä. Tai sitten lopetettavia laitoksia kertyy paljon.

Ensi vuonna kymmenissä kunnissa on tiedossa irtisanomisia tai lomautuksia. Monissa kunnissa luvut ovat niin suuria, että palveluihin on odottavissa paljon suurempia heikennyksiä kuin julkisuudessa on uskallettu puhua. Jos ei ole tekijöitä, ei ole palveluakaan.

Säästö jää teoriaksi jos kunnan palkkamenoista pihitteväät euro siirretään ostopalveluiksi, joiden perään kunnanhallitukset monin paikoin haikailevat. Täysin kässittämätöntä on, että Suomessa tuntuu myös olevan kuntia, joiden hallinnolla ei ole tarkkaa käsitystä edes nykyisten ostopalveluiden määrästä ja hinnasta. Voi kysyä, onko sellaiseen hallintoon enää edes tarveta. Vai olisiko parempi liittyä yhteen sellaisten kuntien kanssa, joissa edes tiedetään, mihin verovarat käytetään?

REIMA TYLLI
reima.tylli@jhl.fi

Tässä se on!

Uusi Motiivi, ole hyvä!

Motiivin uutiset kertovat niistä tilanteista, joissa liiton jäsenet työskentelevät työpaikoilla. Usein aiheet liityvät julkisen talouden, ulkoistamisen ja kilpailutuksen tuomaan epävarmuuteen työpaikoilla.

RASKONE on jakoi irtisanomisilmoitukset 24 maanantaina ja 24 torimierkille.

JHL JÄRJESTÖ irtisanominen koikealle noin 30 JHL:n jäsenten töihin johtuu tekemisen syistä. Kuitenkin yli 50 henkilön välempysyntymä, mukaan mukaan yli 2000 tehdas- ja kauppalaisten eri aloilla on jäseniä.

VÄRÄÄNSILOUHEN lisäistä pohdin herätkö vähemmän tänä syksynä tietoverit lämmestäneen ilmaston vuoksi? Ei jollakaan. Tarkistamme, mitä on tapahtunut esimerkiksi Itämerellä.

RASKONE Vesiyltti aloittaa 2014

YKÄYNTIIN aloitetaan 2014

EURAOKO tulospalkkio luvassa

KUOPIO Oma lastensuojelu

JHL:n tärkein sosiaalisen median kanava on Facebook, josta sivusto on selkkailtu jo kahdeksan vuotta. Kurkistetaan JHL:n Facebook-sivujen kuliselleihin. Miltä käyttäjätilastot kertovat sivujen tykkääjistä?

YLN JÄRJESTÖ Yhteisöllä ja sivujella on ollut satoja vuosia. Etsiessä minkä vuoden syksyyn alkavat.

HALLITUKSEN rakennetta pitävät monia seurakirkkoja ja pyhäapäättyjien palkansaajia. Vaikka huijataan, että hallitus haluaa kunnostaa valtiolle, mielellä jätetään seura, kerroja julkisen palvelun ja turvallisuuden seurakirkon ja pyhäapäätystöiden ratoissa eduskuntaan saaden palveluksen ja turvallisuuden sekä valtiolle.

EURAT Salo ja Karjalankannaksella alkoivat Aquaa ja Keski-Suomen. Keski-Suomen yhdistävä vaikuttajakunta laajensi jälleen. Esimiesten määrän jälkeen ja perustamisen jälkeen on koukun herätellä seura, mikä on nyt jo toinen ja kolmas osasto. Jättiläisö on koukun parhaaksi, johon on edestä.

Vuorovaikuttelus painetun ja sähköisen viestinnän välillä on keskeinen osa uudistunutta Motiivia. Kannustamme lukijaa löytämään oman liittonsa ja lehtensä myös netissä.

Motivoi-palsta koostuu hyvinvoitoon liittyvistä aiheista niin työntekijää ja työhteisössä kuin omana itsenään työuran eri vaiheissa.

Tauko kiertää

EITÄ Lomakartta ja Internetin mukaan luontakuva on yksi tärkeimmistä kiertävistä tarjoilutapahtumista. Luonnon luoksesta tulee uusinta kirkas eläintarjonta, mutta puolustetaan tälläkin tapaan.

AJANKUVA

Kahdeksan vuoden ajan lehti on ilmestynyt vain vähäisin muutoksine. Uusi Motiivi rakentuu toimivaan lehikkoneekseen; lehti tekee näkyväksi liiton edunvalvontaa ja palvelee jäseniä työelämän kysymyksissä.

Motiivin sisältö ja rakenne on kuin neljän ruokalajan illallinen. Lukemista ohja liiton väreihin nojaava lehden väripaletti: turkoosit alkupalat, punainen pääruoka, sininen väliruoka ja oranssi jälkiruoka.

ALKUPALAT koostuvat lyhyistä työelämän ja liiton uutisista ja asiantuntijahaastattelista. Mutta ensin lukijan toivotaa tervetulleeksi JHL:läinen työötimi tai ammattilainen. Mukana on ajankohtaisen yhteiskuntavaikuttajan kolmesivuinen haastattelu. Osiot päättää liiton puheenjohtajan **Jarkko Eloranan** kolumni.

PÄÄRUOKA koostuu liiton edunvalvonnan, työelämän ja yhteiskunnan ilmiöihin paneutuvista juttuista sekä työpaikka reportaaseista, ammattilisista ja työhyvinvoinnin aiheista. Osio päättyy asiantuntijakolumiin, jossa vuorottelevat tutut kirjoittajat **Heikki Hiilamo, Anja Erämaja ja Kai Sadinmaa**.

VÄLIRUOKANA lehti tarjoilee järjestöllisesti asiaa. Palvelusivulta löytyvät yhdistysten omat ilmoitukset. Osiosta löytyy työttömyyskassan oma sivu, tietoa JHL-opiston kursseista ja JHL-Shopista.

MOTIVOINTI

ELOHIIK JHL:n suosikit ohjaavat valintoja. Syö kalaa, vältä lihaa

MOTIVOINTI

LIIKUMISUUSITUS Esiintyykaan joko 100 vuoden ajan?

SIVU

UUDET SUOSIKSET

MOTIVOINTI

LIIKUMISUUSITUS

MOTIVOINTI

MOTIVOINTI

UNELMA

hyvästä hoidosta

– Vanhustenhoitoa ei ratkaista rahalla, vaippakiintiöillä tai henkilöstömitoituksen desimaalipilkkuia siirtämällä, vaan sillä että hoitaja tuntee hoidettavansa ja kohtelee häntä niin kuin ihmistä kohdeillaan, sanoo toimittaja ja kirjailija Minna Lindgren.

ULLA PUUSTINEN ulla.puustinen@jhl.fi

KUVAT VESA LAITINEN

Kun Minna Lindgrenin 84-vuotias isä valmistautui kuolemaan, törmäsi hänen omaisensa yhteen hyvinvointiyhteiskunnan kummallisuteen: hoitotahdon tehnyt vanhus ei saanut kuolla elämästä kyllin saaneena sotaveteraanien palvelatalossa.

– Siihen meidän palvelujärjestelmämme ei ollut valmis. Sen sijaan keuhkokuumeen saanut isä vietin ambulanssilla sairaalaan saamaan suonensisäistä antibioottihoitoa, jonka hän oli nimenomaan kieltänyt. Ankarinkaan hoitotahdo ei taannut itsemäärämisoikeuden toteutumista ja vapauttanut sairaalahoidolta, kertoo Minna Lindgren.

Hän sisuuntui isänsä kohtalosta siinä määrin, että kirjoitti aiheesta laajan artikkelin Helsingin Sanomien Kuukausiliitteeseen. Juttu toi kirjoittajalle Bonnierin Suuren journalistipalkinnon vuonna 2009 ja poiki kymmeniä yhteydenottoja vanhuksilta ja heidän läheisiltään.

– Kuuntelin heitä, joitain tapasinkin ja tutustuin heidän elinoloihinsa, ja kirjoitin tarinat ja huomiot ylös. Se, mikä

tapahtui isälleni, ei ollutkaan yksittäistapaus, vaan maan tapa, hän sanoo havainneensa.

Vastuu kadoksissa

Pahimmat epäkohdat liittyivät säätiöiden, yhdistysten ja yksityisten palvelutaloihin: asukkaat olivat muuttaneet niihin hyvissä ajoin ennen kuin tarvisivat hoitoa, hoivaa ja tukipalveluita, ja sitten kun niitä alettiin tarvita, vanhukset huomasivat, ettei apua ollut tarjolla. Ja jos oli, se maksisi maltaita.

– Kärjistäen voi sanoa, että vain rahastus toimi. Roskapussin vienti kaksi euroa, housut alas viisi euroa ja niiden ylös vetäminen hiukan lisää. Palvelutaksa löytyi netistä, ja rahat katosivat hiukan mystisesti suoravelotuksena vanhusten tileiltä, Lindgren kuvilee.

Muutamat vanhuksista olivat yrittäneet taistella oikeuksistaan ja laatia oikaisupyyntöjä, valituksia ja kanteiluita saamastaan kohtelusta, mutta vastuutahoa oli vaikea löytää.

– Vastuu katoaa, kun voittoa tavoitteleman säätiö tai yhdistys ylläpitää palvelutaloa tai ryhmäkotia, ja saa osan tulosta asiakasmaksuista ja osan asukkaan kotikunnalta. Kun mukaan tulee vielä vuokratyöfirmaan kautta saatu jatkuvasti vaihtuva henkilökunta, on meillä aikamoinen lieemi kiehumassa.

Toimittajan perusuteliaisuudella varustettua Lindgreniä sekametelisoppa kiinnostti aina vaan lisää. Tuorein aiakaasannos vanhustenhoidon saralta on tänä vuonna julkaistu romaani "Kuolema Ehtoolehdossa".

Kohta se kuitenkin kuolee

Mutta palataan niihin vastuunkantajiin. Heidän paikallismisensa on hankalaa, koska kaikki tieto löytyy nykyään internetistä.

**"KÄRJISTÄEN VOI
SANOA, ETTÄ MO-
NISSA PALVELU-
TALOISSA TOIMII
VAIN RAHASTUS."**

Kampin palvelu-keskus Helsingissä on vanhusten kohtaamispaikka, jossa Motiivi tapasi toimittaja-kirjailija Minna Lindgrenin.

UNELMA ...

– Puhelinluettelo ei enää ole! Moniko kahdeksan-ja yhdeksänkymppinen osaa hakea tietoa verkosta, ih- mettelee Minna Lindgren.

Sama tietotekninen osaamattomuuus hankaloittaa myös itse valitusprosessia.

– Moni tapaanistan vanhuksista häpesi täriseväällä käsialalla ruutupaperille tekemiään kirjelmiä ja epäili, että palvelutalon johto, kunnan viranomainen tai eduskunnan oikeusasiames ei ota heitä vakavasti. Onneksi saatoin auttaa ryhtymällä kirjuriksi.

Entä miten oikaisujen ja valitusten kävi?

– Enimmäkseen huonosti. Vanhukset saivat vastauksia, joissa todettiin että asianne on käsityle eikä se aiheuta toimenpiteitä. Rivien välistä saattoi lukea, että eiköhän tämä ihminen kuitenkin kohta kuole ja tarvitseeko asiaan sen takia puuttua.

Saako rahalla rakkautta?

Heinäkuussa Suomi sai uuden vanhuspalvelulain. Tuoko se parannusta vanhusten asemaan?

– On hyvin surullista, että ylipäätään tarvitsemme lakia, koska se tarkoittaa että vanhuksista huolehtiminen ei ole itsestään selvää. Että meidät pitää velvoitata lailla hoitamaan ja välittämään, koska muuten emme sitä tee, mietti Minna Lindgren.

Myöskään itse lakia edeltänyt keskustelu henkilös-tömitoituksesta ei hänen mielestään ole kunniaksi si-vistysvaltiolle.

– Ihan vakavalla naamalla käytin keskustelua siitä, onko oikea mitoitus 0,5 vai 0,7 hoitajaa vanhusta kohti. Ikään kuin hyvä hoito ratkeaisi vaippakiintiöillä ja desimaalipilkuilla! Ei ole oikeaa lukumäärää, on vain oikeanlaista hoitoa, jossa vanhuksen tarpeet tulevat huomioiduksi.

Tärkeimmäksi laadun takeeksi Lindgren nostaa va- kituisen henkilöstön, joka tuntee hoidettavansa.

– Ja jonka asenne on kohdallaan. Joka kohtaa van- huksen yksilönä ja välittää ja kohtelee häntä niin kuin ihmistä kohdellaan.

Sosiaali- ja terveydenhoidon henkilös- tö on tunnetusti matalasti palkattua. Aut- taisiko palkankorotus asenneongelmaan?

– Se on sama kuin kysyisi, saako ra- halla rakkautta. Ei tietenkään saa. Parempi palkkaus voi kannustaa hakeutumaan alalle, mutta eihän se voi mennä niin, että jos maksamme teille satasen enemmän kuussa, te hoidatte vanhukset paremmin.

Asennetta ja hyvää tahtoa

Minna Lindgren tuntee parhaiten yksityiset palvelu- talot, mutta ei hänellä ole järin ruusuista kuvaa myös- kääni kuntien palveluista.

– Vanhainkoteja ja muita laitoshuollon yksikköjä on supistettu, ja tilalle on tullut kunnallisia palvelutaloja, mutta onko niissä muuttunut mikään muu kuin nimi?

Kodinomaisuus, jonka nimiin kaikki nykyään van- novat, ei Lindgrenin mukaan synny siitä, että henkilök- kunnan valkoiset työtakit vahdetetaan Marimekon vä- rikkäisiin kolttuihin. – Ei, jos meno muuten jatkuu en- nallaan.

Hyvä hoito toteutuu Lindgrenin mielestä vain ai- dossa yhteisöllisyydessä.

– Silloin vanhus ei makaa sängyssä lääketokkuras- sa tai pyörätuoliin köytettynä, koska henkilökunnalla on liian kiire. Hänelle ei tuoda ruokaa nenän eteen ja syötetä, vaan hän osallistuu mahdollisuksien mukana ruoan tekemiseen henkilökunnan kanssa.

Utopiaa nykyisessä vanhustenhoidossa? Kyllä!

– Mutta väitän, että kyse ei ole ensi sijassa rahasta, vaan asenteesta ja hyvästä tahdosta.

Lindgren ei syyllistä yksittäisiä hoitajia vanhusten- hoidon epäkohdista, sillä käydessään puhumassa van- hustyöntekijöille hän on huomannut monen heistä tur- hautuneen nykytilanteeseen.

– Hoitaminen ei ole tiedettä vaan sitä kuinka koh- taamme toisen ihmisen. Yhä useampi hoitaja pettyy ja vaihtaa alaa, koska ei saa hoitaa. Ei saa työltää sitä, miksi alalle alun perin lähti. ♦

MINNA LINDGREN

Kotipaikka: Helsinki

Koulutus: filosofian kandidaatti
(musiikkiteide)

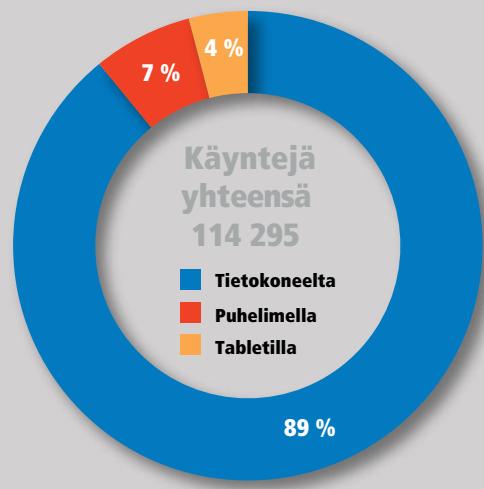
Ammatti: toimittaja, kirjailija

Perhe: aviomies, kolme tytärtä

Palkittu: Kirkon tiedonvälityspalkinto
yhdestä Antti Pajamon kanssa 2007,
Bonnierin suuri journalistipalkinto
2009

**"KODINOMAI-
SUUS EI SYNNY
VAIHTAMALLA
VALKOINEN TYÖ-
ASU MARIMEKON
KUOSIIN."**

Käyntejä jhl.fi-sivuilla 15.9–15.10.

Uudet jhl-sivut

JHL uudisti verkkosivunsa kesäkuussa. Tavallisten verkkosivujen lisäksi toteutettiin myös mobiilisivusto. Kysymme liiton kahdelta päättäjältä, miten usein he kävät JHL:n verkkosivuilla, mitä hakevat ja millä laitteilla? Entä miten verkkouudistus on onnistunut?

Päivittäin

Ritva Flink
Porvoon
JHL:n hallituksen jäsen

– Seuraan verkkosivujen uutisia aktiivisesti. Lisäksi käyn myös aktiivisivuilla katsomassa esimerkkiä yhdistyskirjeitä ja kokousten esityslistoja. Sivuja käytän tietokoneen lisäksi tabletilla ja kannettavalla. Mielestääni uudet sivut näyttävät hyväältä, ja uutisissa on selvästi panostettu. Esimerkiksi sopimusneuvottelujen seurattien kiihettävästi. Kiinnostavaa on myös, miten edustajiston kokouksia tai JHL-opiston rakentumista seurataan. Se tuo liiton läheämäksi jäseniä. Sivujen valikkorakennetta kuitenkin selkeytäisin.

Viikoittain

Teppo Järnstedt
Kotkan
JHL:n edustajiston jäsen

– Käyn sivuilla ainakin joka viikko. Luen sieltä uutisia, ja haen myös tietoa aktiivisivuilta. Käytän sivuja läheinä tietokoneella. Kun sivut avattiin, kokeilin niitä myös kannettavalla, mutta käytöö oli vähän hankalaa. Sivut olivat silloin ehkä vielä kesken. Uudet sivut ovat minusta kuitenkin selkeämmin ja paremman näköiset kuin entiset. Polut ovat muuttuneet, mikä vaatii totutteluun, mutta minulle tärkeintä on se, että löydän sivuista kaiken tarpeellisen.

LIITON KANTA

Ulkoistamisen vaikutukset tutkittava

MITÄ?

Maan hallituksen pitäisi tehdä yksityiskohdainen selvitys palvelujen ulkoistamisen vaikutuksista, vaatii JHL:n toimialajohtaja Päivi Niemi-Laine.

Kilpailut saatetaan voittaa alihinnoittelulla, mutta myöhemmin hintoja voidaan nostaa, kun markkinoilta on ostettu kilpailijoita pois ja kunta on päästäännyt omat palvelunsa rapautumaan.

Useat kunnat ovatkin palauttaneet ulkoistettuja palveluja omaksi työkseen. Syynä on ollut ostopalvelujen liian kovaksi käynyt hinta ja pettymys laatuun. Niemi-Laine muistuttaa, että kunnan oma työ on usein edullisinta ja laadukkainta.

Se on myös helpommin valvottavissa, mikä auttaa estämään harmaata taloutta.

– Oma työ on myös hyvä keino estää veronmaksajien rahoja valumasta ulkomaisille pääomasijoittajille ja veroparatiiseihin, Niemi-Laine korostaa.

Ulkoistamisen vaikutukset olisi syytä selvittää tarkkaan jo läpinäkyvydenkin vuoksi. Kuntien on sovellettava julkisuusperiaatetta verovaroin rahoitetussa yksityisessä toiminmassa.

MIKSI?

Selvityksen perusteella haettaisiin ratkaisut ulkoistamisen ongelmiin. Ongelmia on ollut esimerkiksi palvelujen laadussa, laadunvalvonnassa ja kilpailutustavoissa.

tetta verovaroin rahoitetussa yksityisessä toiminmassa.

– Ilman sitä viranomaisten on vaikea valvoa, että yritykset noudattavat laki ja sopimuksia tunnollisesti, Niemi-Laine muistuttaa.

Hän myös korostaa, ettei julkisuusperiaatetta saa laiminlyödä liikesalaisuuksiin vedoten. Yritysten tehtävä on tuottaa voittoa omistajilleen, kun taas kunnan tehtävä on taata kuntalaissille hyvät ja kohtuuhintaiset palvelut verovaroin.

– Yhteisestä kassasta ei pidä antaa yhtäan ylimääräistä euroa pääomasijoittajien taskuun, Niemi-Laine vaatii.

LISÄÄ AIHEESTA [> tiedotteet](http://www.jhl.fi)

MÄKELÄ

NE, JOTKA **EI** HALUA
VAIHTAA LOMARAHOJAAN
VAPAASIIN NOSTAVAT
KÄTENSÄ YLÖS **NYT!**

Eläkekuvio uusiksi

OSA-AIKAELÄKE JA TYÖTTÖMYYSPUTKI POIS?

Ylijohtaja Jukka Pekkarisen työryhmän mukaan nykyiset keinot eivät riitä, jos eläköitymistavoite aiotaan saavuttaa.

Eläkkeelle jäämisen tavoiteiksi vuonna 2025 on asetettu keskimäärin 62,4 vuotta. Tällä hetkellä tuo odote on paria vuotta alempi.

Viime vuosina eläkkeelle siirtyminen on vähentynyt, kun työttömyyseläke on lakkautettu ja korvattu työttömyysturvan lisäpäivillä. Työuria järjestely ei ole kuitenkaan pidentänyt, sillä se on vastaavasti lisännyt eläkeikää lähestyvien työttömyyttä.

Pekkarisen ryhmän mukaan vanhuuseläkeiän nostamisen ohella pitäisi rajoittaa myös muita keinoja poistua työelämästä. Näitä ovat esimerkiksi työttömyysputki ja osa-aikaeläke.

Ryhmin arvion mukaan vanhuuseläkeiän nosto voisi jopa lyhentää työuria, jos työttömyysputki ja osa-aikaeläke säilytetäisiin samanaikaisesti ennallaan. Eläkkeelle siirtymisen joustavuus on ryhmän mukaan joka tapauksessa syytä säilyttää.

Eläkeiän nostoa perustellaan sillä, että se hillitsisi eläkemaksujen nousupaineita ja paikkaaisi julkisen talouden kestävyysvajetta.

Kauas eläkepäivät karkaavat, jos Pekkarisen eläketyöryhmän esitykset toteutuvat.

Rääppääistyöt

EI KIINNOSTA.

Eläkeikäänsä lähestyvä julkisen alan työntekijät haluavat viimeisinä työvuosinaan pysytävä toimenkuvansa ennallaan. Monia esimerkiksi tietotekniikan tuomat muutokset työhön ärsyttävät.

Työn kiiretahtisuus väsyttää, ja ihannetapaus onkin keventää toimenkuvaa. Mutta ei liikaa, sillä pyrkää eläkkeelle lisäävät "rääppääistyöt", joissa ei ole haastetta.

Asiat käyvät ilmi Kevan tutkimuksesta, jossa seurattiin eläkeikää lähestyvien työpäiviä ja haastelteliin heidän lähipiiriään töistä ja kotoa.

Tutkimuksen mukaan eläkkeelle siirtymisestä ei juuri puhuta työpalkoilla. Siitä kysymistä pidetään jopa sopimattomana.

Kolme tonnia

KESKIPALKKA KUNNISSA.

KT Kuntatyönantajat on selvittänyt kunta-alan palkat. Lokakuussa 2012 kunta-alan kokonaisansiot olivat keskimäärin 3 015 euroa kuussa. Ansiot eivät sisällä sen jälkeen tehtyjä palkankorotuksia.

Palkat ovat nousseet edelliseen vuoteen nähden, jolloin keskimääräinen palkka kunta-alalla oli 2 942 euroa.

Lääkäreiden keskiansio oli 7 183 euroa, opetusalalla 3 732 euroa, teknillisillä 3 076 euroa ja KVTESt:n piirissä olevilla 2 657 euroa.

Tilastokeskus keräsi palkka- ja koulutustiedot yli 300 000 kokoaikaisesta kuukausipalkkaisesta. Kunta-alalla työskenteli 437 000 henkilöä lokakuussa 2012, mikä on viidennes maan työllisestä työvoimasta.

Veronpalautus ulosottoon

Veronpalautukset maksetaan keskiviikkona 4. joulukuuta. Palautusia saa 3,5 miljoonaa suomalaista. Osa palautuksista menee suoraan ulosottoon.

Vuonna 2012 maksetuista veronpalautuksista tehtiin ulosottovirastossa noin 142 000 ulosmittausta. Ulosmittauksien rahallinen arvo oli runsaat 53 miljoonaa euroa.

Ulosmittattujen veronpalautusten rahallinen arvo on suhteellisen pieni, sillä viime vuosina veronpalautuksia on maksettu vuosittain yli kaksi miljardia euroa.

Verohallinnon ylitarkastaja Matti Luokkasen mukaan ulosottoon menneiden palautusten määrä on pysytellyt viime vuosina melko samana.

Vuonna 2011 veronpalautuksia makettiin

2 270 miljoonaa euroa

josta ulosottoon
meni 53 miljoonaa euroa

Mutta onneksi

Yli 55-vuotiaiden työllisyys on parantunut viimeisen viidentoista vuoden aikana, kertoo Tilastokeskus. 55 – 64 -vuotiaiden työllisyysaste oli 58,2 prosenttia vuonna 2012.

Vuonna 1997 samanikäisistä työllisiä oli vain 35,8 prosenttia.

Mot TAUSTA

"Nykyisessä työelämässä jo-kaisella pitäisi olla vaihtoehtoinen urasuunnitelma, plan B. Vaihtoehtoja kannattaa pohtia, vaikka mitään väli-töntä uhkaa työn menettä-misestä ei olisi näköpiirissä."

Psykologi Timo Kojonen neuvoi varautumaan pahimpaan Anna-lehdessä (4/2013).

Onko irtisanomissuojasta etua, Raija Hätinens?

MITÄ?

Hämeenlinnan kuntaliitoksesta tulee vuoden lopussa kuluneeksi viisi vuotta. Irtisanomissuoja päättyy, mutta irtisanomisia ei ole tiedossa.

MITEN?

Henkilöstöä on sijoitettu uusiin tehtäviin, osa on saanut lisäkoulutusta ja osa on siirtynyt eläkkeelle. Rakennusten kunnossapito ja siivous oli ulkoistettu kunnan yhtiöihin jo aiemmin.

TUTKIMUS:

Eettiset haasteet

MITÄ?

Moni kokee eettisesti vaikeita tilanteita työssään.

MISSÄ?

Jyväskylän yliopiston tuore tutkimus osoittaa, että organisaatiokulttuurin eettisyys vaikuttaa merkittävästi työhyvinvointiin.

Tutkimuksen mukaan jopa 79 prosenttia työntekijöistä kokee eettisiä ristiriitoja työssään. Eettisesti haastavat työt aiheuttavat stressiä, mistä seuraa taas työupumusta.

Toiminnan eettisyteen onkin syytä kiinnittää huomiota työelämässä, jotta työpähoinvointia voidaan ehkäistä.

Aihetta tutkinut psykologian lisensiatti **Katarina Pitkänen** muistuttaa, että taloudellisesti vaikeina aikoina yritykset panostavat kustannustehokkuuteen liian yksioikoisesti.

– Yrityksissä olisi kuitenkin syytä toimintansa kehittämisen sivuissa ottaa huomioon myös vastuullinen ja eettinen toiminta, jolla varmistetaan sekä henkilöstön hyvinvointi että tuottavuus pidemmällä tähtämellä.

Pitkäsen mukaan eettinen organisaatiokulttuuri vähentää stressiä ja lisää sitoutumista työhön. Työn mielekkyyttä lisäävät myös keskustelumahdollisuudet työn eettisyydestä sekä palkitsemis-järjestelmä, jossa huomioidaan myös eettisiä näkökulmia.

Tutkimus toteutettiin keväällä 2011 suomalaisessa suunnittelutoimistossa ja kyselyyn vastasi 300 henkilöä.

Onko viiden vuoden irtisanomisesta etua vai haittaa, Hämeenlinnan henkilöstöjohtaja Raija Hätinens?

– Me emme ole tarvinneet irtisanomissuoja, sillä liitos on tehty hyvässä yhteistyössä. Nämä isossa organisaatiossa voidaan löytää henkilöstölle uusia tehtäviä, mutta viisi vuotta voi olla myös rasite. Irtisanomissuoja ei pitäisi enää jatkaa.

Millä tavoin puritte työtehtävien päällekkäisyksiä?

– Aloitimme kuntaliitoksen ja organisaatiouudistuksen valmisteilun kolme vuotta ennen varsinaista liitosta. Liitosvaiheessa teimme henkilöstökartoituksen.

– Osamiskartoituksen ja haastattelujen jälkeen ylimmälle joholle, keskijoholle ja esimiehille osoitetiin uusi työtehtävä. Ylin johto aloitti aluksi kahden vuoden määräajalla. Osa äänesti jaloillaan ja lähti.

– Hallinto keskitettiin Hämeen-

linnaan. Kaupungintalolla toimivat tilaajatoiminnot, toisessa rakennuksessa palvelutuotannon hallinto. Hallinto-henkilöstö haastateltiin ja sijoitettiin osaamista vastaaviin tehtäviin.

– Toimintoja sopeutetaessa on muun muassa lakkautettu vanhairkoteja. Työtä vaille jäädille on tarjottu samaa tai samankaltaista työtä muissa työyksiköissä.

Tarvittiinko uudelleenkoulutusta?

– Meillä on periaatteena, että kaikilla pitää olla vähintään toisen asteen tutkinto. Jotkin osastoapulaisista ovat hankkineet pätevyden oppisopimus-koulutuksella. Myös osa lähihoitajista on saanut lisäkoulutusta, kun he ovat siirtyneet esimerkiksi vanhustyöstä lastenhoitoyhöön.

Kuinka henkilöstön edustajat olivat mukana?

– Organisaatiomuutoksen takia meillä on ollut jatkuvat yt-neuvottelut. Pääluottamusmiehet ovat olleet alusta lähtien mukana. Yt-tapaamisia on ollut

joka kuukausi, tarvittaessa useammin, muutoksen piirissä oleville. Myös yksittäiset työntekijät ovat voineet pyytää yt-tapaamisia.

– Periaatteena on ollut, että yt-neuvotteluja ja -tapaamisia jatketaan niin kauan, kun henkilöstöllä riittää kysyttävää työtehtävistä, palkoista ja muista työsuhteeseen liittyvistäasioista.

Onko henkilöstöä liikaa?

– Liitospäätöksen jälkeen sata ihmistä siirtyi kunnan yhtiöihin. Varasinissa liitosvaiheessa väkeä oli 3 820. Nyt meitä on 3 530.

Mikä oli paras opetus liitoksessa?

– Koko organisaatio pitää myllätä läpikotaisin. Muutosprosessissa löytyy joskus ihan kummallisia toimintatapoja ja tehottomuuksia. Niiden muuttaminen virkistää, ja tuo hyötyä veronmaksajille.

BIRGITA SUORSA

Hämeenlinnan kuntaliitos

Kunnat. Hämeenlinnan, Hauhon, Kalvolan, Lammin, Rengon ja Tuuloksen kuntaliitos astui voimaan 1.1.2009. Liitoksessa oli mukana kaksi kuntayhtymää ja yksi seutuhallinto.

Asukkaat. Uudessa Hämeenlinnassa asuu 67 600 ihmistä.

Alue. Maantieteellisesti uusi Hämeenlinna on nyt 11 kertaa suurempi kuin aiemmin.

Verot ja velat. Kunnallisveroa peritään 19,50 prosenttia. Lainaa asukasta kohden on arvioita 2 937 euroa, yhteensä 199,5 miljoonaa euroa. Sijoituksia 80 miljoonan edestä.

Vuosikate. Viime vuonna positiivinen, mutta 10,6 miljoonaa voitollinen tulos ei riittänyt kattamaan poistoja. Tilikauden alijäämäksi jäi 3,6 miljoonaa euroa.

RASKONE OY

Valtionyhtiöstä kenkää 48:lle

MITÄ? Raskone Oy jakoi irtisanomisilmoitukset 24 mekaanikolle ja 24 toimihenkilölle.

JHL:N JÄSENIÄ? Irtisanominen koskee noin 30 JHL:n jäsentä.

Hyötyajoneuvojen huoltoon ja korjaukseen erikoistunut, valtion kokonaan omistama Raskone ilmoitti alun perin 90 henkilön vähennystarpeesta, mutta yt-neuvottelujen myötä määrä laski.

– Työt korjaamoilla ovat vähentyneet, samoin varaosamyynti. Vaihtoehtoja ei juuri ollut joss halutaan turvata yrityksen toiminnan jatkuminen, myöntää pääluottamusmies Rauno Vesterinen.

Nyt irtisanottujen lisäksi yhtiöön henkilöstö vähenee tänä syksynä toteutetun liiketoimintakaupan seurauskena. Kaupassa 22 henkilöä siirtyy vanhoina työntekijöinä vauriokorjamoketju Incarin palvelukseen. Se jatkaa toimintaa Raskoneelta vuokraamissaan tiloissa eli käytännössä vain palkanmaksaja vaihtuu.

Useimmissa irtisanotuilla on kuuden kuukauden irtisanomisaika, mutta työvelvoite loppui heti. Jouluissa työnantaja tarjoaa heille 4-päiväisen uudelleensijoitusvalmennuksen.

Irtisanomisten, eläköitymisten ja liiketoimintakaupan jälkeen yhtiöön jää noin 550 henkilöä. Heistä runsas 300 on JHL:n jäseniä.

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI

Lomautus vaihtui vapaisiin

MITÄ? Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin lomautukset kutistuvat vähin. **MIKSI?** Henkilöstö ottaa runsain mitoin talkoovapaita.

Koko henkilöstön lomautuksella uhittelut sairaanhoitopiiri lomauttaa loppujen lopuksi vain viisi prosenttia henkilöstöstään. Lähes 60 prosenttia työntekijöistä on ottanut neljän päivän palkattoman vapaan ja 36 prosenttia jää kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle. He työskentelevät esimerkiksi teho-osastoilla ja muussa akuuttisairaanhoidossa, jota ei voida supistaa.

– Kun vaihtoehtona oli neljän päivän talkoovapaa tai seitsemän päivän pakkoloma, useimmat JHL:n jäsenet valitsivat ensin mainitun. Tosin sellaistakin on kuulunut, että jäseniä olisi painostettu hyväksymään palkaton vapaa, kertoo pääluottamusmies Päivi Huhtala.

Talkoovapaat ripotellaan loka-, marras- ja joulukuulle. Seitsemän päivä lomautus on ajoitettu joulukuuhun, ja ensimmäiset lomautusilmoitukset on jo jaettu.

NOKIA, PAIMIO

Vesiyhdistö aloittaa 2014

VEDESTÄ TULEE OY. Nokia kaupunki on päättänyt yhtiöittää vesihuollon ensi vuoden alusta lukien. Yhtiöjärjestys ja perustamissopimus hyväksytin lokakuun valtuustossa.

Yhtiö on kaupungin kokonaan omistama, joten päättövalta pysyy edelleen Nokialla. Henkilöstö, vajaan 30 JHL:läistä, siirtyy yhtiöön vanhoina työntekijöinä entisillä eduilla.

Myös Paimio on yhtiöittämäs-

sä vesilaitostaan vielä kuluvan syksyn aikana. Miksi ihmeessä? Kaupungin tase käännytti plussalle, kun yhtiö perustetaan ja arvosteetaan käypään arvoon.

Nokialla vesiyhtiön perustaminen vie noin 3,5 miljoonan vuotuiset nettotulot kaupungilta. Toisaalta välttämättömät vesihuoltoinvestoinnit, joita Nokialla riittää, eivät jatkossa enää rasita kaupungin tasetta.

TAPETILLA

Hallituksen rakenne-uudistukset muuttavat monin tavoin palkansaajan arkea.
- Perhevapaat jetaan tasaisemmin,
- vuorotteluvaan käyttötarkoitusta rajataan ja
- työssäkäyntialuetta laajennetaan.
Kiristysten kohtalo ratkeaa eduskunnassa näinä päivinä.

PÄÄKAUPUNKISEUTU

YT:t käyntiin

MITÄ?

Yt-tauti on levинnyt myös pääkaupunkiseudun vakavaraisina pidettyihin ympäryskuntiin.

Neljä pääkaupunkiseudun kymmenestä ympäryskunnasta on aloittanut henkilöstön vähentämiseen tähtäävät yt-neuvottelut. Ne ovat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava ja Kirkkonummi.

Keravalla ja Kirkkonummella tavoitellaan kummassakin 150 henkilöövuden vähennystä. Hyvinkäällä viidenkymmenen. Järvenpäässä säästötavoite on 13 miljoonaa, joka vastaa noin 250 henkilöövuootta.

Ensimmainen katkolla ovat määrä-aikaisten työsuhteet. Lisäksi kaikissa neljässä on luvassa henkilöstön osa-aikaistamisia ja lomautuksia, mahdollista myös irtisanomisia.

EURAJOKI

Tulospalkkio luvassa

Eläketili karttuu. Muut kunnat lomauttavat ja irtisanovat, mutta ydinvoimalla kävä Eurajoki porskuttaa. Vuodesta 2008 käytössä ollut henkilöstön tulospalkkiojärjestelmä näkitti viime vuodelta keskimäärin 800-1 000 euron palkkion jokaiselle kunnan työntekijälle.

Palkkiota ei makseta heti tilille, vaan se sijoitetaan henkilöstölle otettuun ryhmähenkivakuuteekseen. Aikanaan se tulee lisäämään kunkin eläketuloa.

Tulospalkkion saaminen edellyttää vähintään puolen vuoden työ- tai virkasuhdetta kuntaan sekä kunta- ja toimintokohtaisten tavoitteiden saavuttamista. Viime vuonna ne ylitettiin kirkkaasti.

KUOPIO

Oma lastensuojelu

Kuopion kaupunki valmistee oman lastensuojelyysikön perustamista. Yksikkö vastaa akutteihin tilanteisiin, joissa lapsi pitää sijoittaa nopeasti kodin ulkopuolelle. Yksikkö on 7-paikkainen 13-17-vuotiaille tarkoitettu ja se työllistää 12 henkilöä. Kuopiolle ei ole entuudestaan omaa lastensuojelyysikköä, vaan se ostaa palvelut 18 yksityiseltä toimijalta. Ostopalvelu maksaa vuodesa noin puoli miljoonaa euroa.

JUTTU

RUKOUS AVUKSI.

Salon kaupunki elää raskaita aikoja. Apua haetaan henkimaailmastaakin. Henkilökunnalle järjestetään yhteisiä rukoushetkiä kaupungintalolla työajan jälkeen. Ensimmäinen on jo pidetty, ja teema löytyi Jeremian kirjeestä Babylonialaisille: "Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt."

Tauko kiertää

Lomautukset ja irtisanomisuhka, mutta myös johtamisen ja esimiestyön puutteet ovat puhuttaneet liiton Hyvää päivää, pidetään tauko -kampanjam työpaikka-kiertueella.

Liiton päättäjä ja työntekijötä on jalkautunut sadoille työpaikoille koko vuoden ajan. Alkuvuodesta Lapista alkanut kierros on edennyt Kaakkois-Suomeen. Parhillaan taukotapaamisia järjestetään Etelä-Suomen alueomiston alueella. Kampanja päättyy joulukuussa pääkaukuseudun työpaikkatapaamisiin.

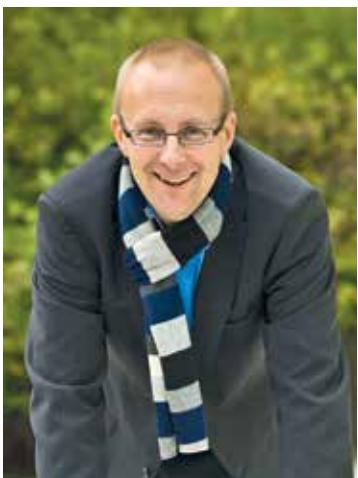

Lomautukset puhuttivat Haminan työpaikoilla. Konepajalla ilmeitä piristi uudet työtilat, joiden suunnittelun työntekijät ovat päässeet vaikuttamaan.

Isosannan erityispäiväkodissa Porissa juttu luisti ja pulla maistui.

Sopimukset kasassa

Vedonlyöntikertoimet keskitetyt työmarkkinaratkaisun puolesta eivät olleet kovin korkeat keväällä, kun keskusjärjestöjen sopimustunnusl tulut eivät koskaan edenneet edes neuvotteluvaiheeseen. Nyt puolisen vuotta myöhemmin maassa on yli 90 prosenttia palkansaajista kattava työmarkkinaratkaisu, joka takaa työmarkkinarauhan ainakin vuoden 2015 lopulle ja vuoden 2016 alkuun.

Tämä sopimus oli mahdollista saavuttaa vain siihen sitoutuneiden osapuolten ankaralla työllä, joka imi mukaansa myös työmarkkinoiden vastahakoisemmat osapuolet. Loka kuun lopussa syntyneessä ratkaisussa ei pelkästään neuvoteltu tulevien 22 kuukauden palkoista, vaan myös koeponnistettiin työmarkkinaosapuolten kyky sopia. Tätä kykyä tarvitaan taas välittömästi, koska neuvottelut eläketurvan uudistuksista ovat ovella. Nyt on kyseessä asialistaltaan monimutkaisempi ja vaikutuksiltaan pitkäkestoisempi neuvottelu kuin parin, maksimissaan kolmen vuoden palkkaratkaisu.

Keskityn ratkaisun merkitys JHL:n jäsenille ja kaikille palkansaajille on laajempi kuin sovitut työehtojen muutokset. Maan hallitukseen toimet tuovat muun muassa parannuksia työttömyysturvaan. Ne ovat erittäin tervetulleita tähän taloustilanteeseen ja tukevat työtekijöitä silppuuntuvassa työelämässä nykyistä paremmin.

JHL:n omien neuvottelujen aikana julkisyytönantajilla oli muutamia vaatimuksia, joita oli mahdotonta hyväksyä. Tällaisten asioiden pyyhkiminen pöydältä vei oman aikansa - kaikki käytettävissä oleva aika näyttää aina käytettävän. Nuorten reipas palkka-ale ja kierrättäminen määräaikaisissa työsuhdeis-

sa kunnilla ja valtiolla oli työnantajalta välttämistä, joka herätti suurta vastenmielisyttä palkansaajapuolella. On vain kerta kaikkiaan niin, ettei tähän maahan pidä luoda kahden tason työmarkkinoita, jotka tuhoavat mahdollisuuden toimeentuloon, eivät vain nuorilta, vaan ajan mittaan kaikilta. Samalla häviävät työn arvostus ja ammattiylpeys. Työmarkkinoilla pitää olla nuorille parempaa tarjottavaa kuin alepalkat ja sovittu epävarmuus.

Tälläkin hetkellä nuoret tekevät erilaisten harjoittelujen ja työssä oppimisjaksojen kautta koko joukon palkatonta työtä. Työehdotosopimukset tunnistavat osaamisen joka on vasta kehittymässä ja tehtävät joiden vaativuus ei ole äärimmilleen viritetty. Näiden sopimusten pohjalta täytyy rakentaa nuorten polku ansiotyöhön ja työn arvostukseen.

Nyt kun työmarkkinaratkaisu ja sopimukset ovat värikäiden ja vaarallisten vaiheiden jälkeen niin sanotusti läjässä, voi toivoa ja vaa tiakin, että hallitus ei ryhdy enää uusiin budjettilleikkauksiin ensi vuonna. Valtion talouden lisäopeutusta on väläytelyt muutaman ministerin puheissa aina pääministeriä myöten, mutta nyt pitäisi maltaa. Talouden kasvun oraita ei saisi palelluttaa valtion jääätävillä toimilla, vaan nyt on syytä luottaa tehtyihin toimiin ja luoda myönteistä ilmapiiriä talouteen ja yhteiskuntaan. Tämä sama vaatimus menee myös työnantajille - Suomi on maailman vakaimpia ja vauraimpia maita; tänne kannattaa investoida ja luoda työtä. Tuhkan päälle ripottelun ja toimintaympäristövaikeruksen aika on jätettävä. Katseet on kohdistettava

JARKKO ELORANTA
PUHEENJOHTAJA
JHL

YÖMETRON KULJETTAJILLE Kaasusumuttimet?

MITÄ?

Metro kulkee viikonloppupäisin puoli kahteen asti marraskuun puolivälistä alkaen. Kuljettajat ovat olleet huolissaan turvallisuudesta.

Metrokuljettajien luottamusmies **Kirsi Hölttä** pelkää yöliikenteen lisäävän turvallisuusriskejä. HKL on kuitenkin luvannut kiinnittää kokeilun yhteydessä erityistä huomiota metron turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Hölttäkin on tytyväinen siihen, että työnantaja on ottanut huolen vakavasti.

- Erityisesti Ruoholahden käänövaihde on turvaton, mutta saamme nyt öisin käänää junan jo purkulaiturilla. Lisäksi työnantaja hakee kaasusumutinlupaa kuljettajille, mutta tämä asia on vielä kesken.

Nämäkymiset yönmetron tarpeellisuudesta ovat vaihdelleet Helsingin hallinnossa.

Kaupunginhallitus halusi kuitenkin käynnistää seitsemän kuukauden kokeilun, jossa metron ajoaikoja pidennetään perjantai- ja lauantai-iltaisin. Yömetro ajaa 20 minuutin vuorovälein Ruoholahden ja Vuosaaren sekä Ruoholahden ja Mellunmäen välillä. Ruoholahden ja Itäkeskuksen välillä metro kulkisi kymmenen minuutin välein.

Kokeilun kustannukset ovat noin 250 000 euroa. (MU)

Kahdeksan viikkoa 20 euron tähden

JHL:n edustajiston ylimääräinen kokous Helsingissä valtuutti hallituksen päättämään liiton palkkaratkaisusta neuvottelujen vetytä takarajoille.

Kahdeksan viikon uuvuttava neuvottelukierros tuo palkansaajille 20 euron palkankorotuksen. Kunta-alalla korotus maksetaan ensi vuoden heinäkuussa. Lisät nousevat samassa suhteessa.

JUSSI HEINONEN juhani.heinonen@jhl.fi
KUVAT MAARIT ELOHOLMA

Toinen korotus astuu voimaan vuoden päästä ensimmäisestä korotuksesta. Tuolloin korotus on prosentuaalinen. JHL:n aloilla palkkoja korotetaan sopimuslasta riippuen joko 0,4 tai 0,3 prosenttia. Erit johtuvat siitä, että useilla aloilla tuosta korotusvarasta käytettiin 0,1 prosenttia uudistuneiden vuosilomamääräysten toteuttamiseen. Näitä aloja ovat mm. kunta, valtio, kirkko ja yliopistot.

Nyt aikaansaatu sopimus on noin kolmivuotinen. Kolmannen vuoden palkoista sovitaan kesällä 2015. JHL:n kunta-alan neuvottelupäällikkö **Håkan Ekströmin** mukaan pelisäännöstä on sovittu keskitetyssä ratkaisussa.

– Olemme kunta-alalla sopineet että sopimusalla käydään toisen jakson palkankorotuksesta neuvottelut 30.6.2015 mennessä, ellei keskusjärjestö-tasolla löydy yhteisymmärrystä asiassa ennen kesäkuun puoliväliä. Siinä tapauksessa että kunta-alalla ei tuolloin saada palkkaratkaisua aikaiseksi, kunta-alan sopimukset ovat irtisanottavissa 31.8.2015 mennessä päättymään 31.12.2015, Håkan Ekström muistuttaa.

Valtio mukaan

Nyt syntynyt työllisyys- ja kasvusopimus tarkoittaa, että valtio tukee ratkaisua omilla toimillaan. Esimerkiksi tuloveroasteikko nostetaan 1,5 prosentin inflaatio-

Edustajisto pääsi äänestämään varsin yksimielisessä kokouksessaan, kun Rauno Pikkarainen esitti Raija Suhosen kannattamana, ettei liiton hallitukselle anneta valtuksia käyttää pieniä palkankorotusvaroja tekstimuutoksiin, kuten vuosilomamääräysten muutosten rahoittamiseen. Koeäänenestyksessä Pikkaraisen esitys ei saanut kannatusta.

20 euron tähden

tarkistuksilla ensi vuonna kaikilta palkansajilta, jotka ansaitsevat vuositasolla alle satatuhatta euroa. Lähes kaikki JHL:n jäsenet kuuluvat tämän piiriin.

Toinen ehdollinen asia, joka laukesi sopimuksen syntymiseen, on se, että ansionsidonnaista työttömyyskorvausta saava työtön saa ansaita 300 euroa ilman, että se alentaa työttömyyskorvausta.

Lisäksi kilometrikorvauksiin aiottu lisäkiristys perutaan.

Heikennykset torjuttiin

Työllisyys- ja kasvusopimukseen päätyneitä neuvotteluja leimasivat vahvasti se, että työnantaja toi lähes jokaiseen neuvottelupöytään tukun heikennysesityksiä. Kahdeksan viikon tiukka neuvotteluruopeama kului lähinnä huononnusten torjuntaan. 20 euron korotuksistakin ja sen muodoista painittiin pitkään. Esimerkiksi valtion ja yliopistojen neuvotteluissa tämä oli kiistakysymyksenä ihan loppuun saakka, ennen kuin muoto saatuiin aikaan yleiskorotuksekseksi peruspalkkaan. Luonnollisesti kaan keskitetty ratkaisu kireine kustannusraameineen ei juuri edistänyt laadullisia kysymyksiä. Edistymistä tapahtui lähinnä työhyvinvoinnin alueella vaihtelevien ikäohjelmakirjausten muodossa. ♦

Valtakirja hallitukselle

Kun JHL:n edustajisto kokoontui ylimääräiseen kokoukseen käsittelemään sopimustilannetta, oli neuvottelutulos syntynyt vain kirkon sopimusalle. Suurimmaksi pääösasiaksi edustajistolle jäi näin ollen valtuuttaa liiton hallitus sopimaan työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisista työ- ja virkaehitosopimuksista.

Työ- ja virkaehitosopimuksiin liittyvän päättövallan siirtäminen hallitukselle pohditutti edustajia monelta kannalta.

– Minnuu ihmetyttää, että valtion puoli takkuilee, ei näytä valtion omistajaohjaus pelaavan. Kannattais pirauttaa pojille että, tämä ei vetele, pankaas vauhtia ja näyttää esimerkkiä; sopimus pitää hyväksyä, sanoi Lappeenrannan mies **Tapio Virkki**.

Matti Pesonen Joensuusta puolestaan piti marssijärjestystä

väääränä.

– Päättövallan antaminen menee vähän väärässä järjestysessä. Ensin pitää tietää neuvottelutilanne ja tekeillä olevien sopimusten sisällöt.

Ymmärrystä valtakirjan antamiselle silti löytyi. **Eila Peltari** Helsingistä kiteytti edustajiston yhteisen näkemyksen.

– Valtakirjan antaminen hallitukselle on vähän vaikeaa, kun edustajisto on liiton päättäjäksi valittu. Mutta ymmärrän, että sopimus ja työllisyys- ja kasvusopimus on saatava maahan.

SAK:n ja muiden työmarkkinajärjestöjen neuvottelema työllisyys- ja kasvusopimus, "tuska-sopimus", antoi edustajistossa laajan hyväksynnän matalalle palkkaratkaisulle.

– Sillä turvataan nollataso. Yleiset elinkustannukset ovat jo nousseet niin, että meidän pienipalkkaisten porukoissa tekee tiukkaa kuroa 20 eurolla umpeen verojen ja maksujen venyttämää kaulaa.

VUOSILOMAMÄÄRÄYSTEN MUUTOKSET

KUNTA-ALA

- Vuosilomalakia uudistettiin keväällä 2013 ja sen tuomat muutokset tehtiin neuvottelujen aikana vuosilomamääräyksiin. Jatkossa työntekijän ollessa työkyvytön vuosiloman alkaessa tai sen aikana, hänellä on oikeus pyynnöstä siirtää vuosiloma pidettäväksi myöhempin. Tämä tarkoittaa sitä, että 7 päivän omavastuuaike poistuu kokonaan. Työntekijä on velvollinen pyydettäessä toimittamaan lääkärin todistuksen tai muun luotettavan selvityksen työantajalle. Myös em. selvityksen toimittaminen työantajalle katsotaan pyynnöksi siirtää vuosiloma myöhäisempään ajankohtaan.
- Toinen vuosilomamääräysten uudistus koskee vuosiloma-ajan palkkaa vuosiloman ja säästövapaan ajalta niissä tilanteissa, joissa työntekijän säännöllinen työaika ja vastaavasti palkka muuttuvat lomanmääräytymisvuoden aikana joko kokoikaisesta osa-aikaiseksi tai päinvastoin. Tällöin työntekijälle maksetaan keskimääräinen vuosilomapalkka. Se lasketaan kertomalla lomallelähtöhetken varsinainen täysi kuukausipalkka lomanmääräytymisvuoden keskimääräisellä työaikaprosentilla.
- Edellä mainitut muutokset tehdään sekä Kunnalliseen Yleiseen virka- ja työehtosopimukseen (KVTES), että Palvelulaitosten työnantajayhdistyksen työehtosopimukseen (PTYTES).
- Vuosilomalain uudistuksesta johtuviin muutoksiin sovittiin käytettäväksi KVTES:ssä 0,1 % ja PTYTES:ssä 0,12 % toisesta keskusjärjestösopimuksesta mainitusta vuoden 2015 sopimuskorotuksesta.

VUOSILOMAMÄÄRÄYSTEN MUUTOKSET

VALTIO

- Keväällä eduskunta sääti uuden vuosilomalain, jonka vuoksi pitää muuttaa myös valtion sopimusta.
- 1.4.2014 alkaen tulee voimaan muutos vuosiloman ajalle sattuvissa sairastumistilanteissa.
- Virkamiehen tai työntekijän sairastuessa hänellä on oikeus vaatia työkyvyttömyysajalle vahvistetun vuosiloman siirtoa myöhempään ajankohtaan.
- Pyyntö siirrosta on tehtävä ilman viivytystä. Siirtoon vaaditaan lääkärintodistus tai muu luotettava selvitys (todistus).
- Toinen vuosilomalain muutos koskee vuosilomapalkan laskentaa tilanteissa, jossa virkamiehen tai työntekijän työaika on muuttunut lomanmääräytymisvuoden (1.4.-31.3.) aikana joko kokoikaisesta osa-aikaiseksi tai päinvastoin. Tällöin vuosilomapalkka lasketaan prosenttiperusteisesti palvelussuhteen keston mukaan (alle 1v. 9%, 1-15v. 11,5%, yli 15v. 14,5%).
- Vuosilomapalkan muutos tulee voimaan jo 1.4.2013 alkaneella lomanmääräytymisvuotena.
- Vuosilomalain muutoksiin sovittiin käytettäväksi keskusjärjestösopimuksesta mainitusta vuoden 2015 sopimuskorotuksesta 0,1 prosenttia.

ja muita vaikeita aiheita

Kun vaakakupissa on kumminkin koko paketti, kannatan sen hyväksymistä. Johtavassa asemassa olevien herrojen kannattaisi kyllä unohtaa omat tuhansien eurojen korotukset ja muistaa palkkamaltti, sanoi **Tapio Ristämäki** Parkanosta.

Kirkon alan sopimukseen sisältynyt lomarahan vaihtaminen vapaaksi herätti vilkkaan keskustelun puolesta ja vastaan. Eila Pelttaria lomarahan vaihto vapaaksi huolestutti.

– Toivon, ettei kirkon sopimuksesta malli leviä kuntasopimuksiin eikä muille sopimusaloille. Työntekijä voi halutessaan pyytää palkatonta vapaata. Lomaraha on saavutettu etu, jonka pian menetämme, jos lähdemme sitä vaihtamaan vapaaksi. Kun lomaraha otetaan vapaana, ei myöskään sijaisia oteta.

Tässä kohtaa petti lahtelaisen **Jari Hartmanin** päätös olla käytämättä puheenvuoroja.

– Pakko olla eri mieltä, kun

emme kaikki ole kunnan palveluksessa. Meillä Lahdessa liiton jäseniä työskentelee kahdessa osakeyhtiössä ja seurakunnassa. Katu- ja puistopuolella viherhomma on aika vaikea tehdä tammikuussa, ja siksi olemme pari vuotta käyttäneet tuolloin lomarahan vaihtoa vapaaksi. Palkaton loma on minusta kaikkein huonoin vaihtoehto.

Yliopistoalaa edustava helsingiläinen **Kari Hujanen** ihmetteeli kuntapuolen kvtes:ssä sitä, että ammattiiliitto estää lomarahan vaihto-oikeuden.

– Kirkon sopimus kuitenkin osoittaa, että vaihdolla voidaan tehdä kauppaa: päästiin sopimukseen vuosiloman karenissaan. Yliopisto- ja valtion sektorilla se on ollut käytössä pitkään.

Poliisihallinnon henkilöstöä edustava **Ari Huuskonen** Helsingistä puolestaan kantoi huolta valtion sopimukseen liittyvistä virastokohtaisesti neuvoteltavista eristä.

– Moni asia uudessa palkkausjärjestelmässä on edelleen kesken ja niitä on korjailtu virastokohtaisilla erillä.

Palkkaharmonisointi koskee yhä noin 10 000 valtionhallinnon 80 000 henkilöstötä. Neuvottelu-päällikkö **Kristian Karrasch** tunisti Huuskosen esittämän ongelman.

– Mutta nyt palkankorotuserä on niin pieni, ettei siitä lohjennut palkkausjärjestelmään.

JHL:n hallitus hyväksyi seuraavana päivänä, 25. lokakuuta 40 työehtosopimusta. Samana päivänä SAK ja muut työmarkkinoiden keskusjärjestöt allekirjoittivat työllisyys- ja kasvusopimuksen. Sopimuksen piirissä on yli 90 prosenttia palvelussaajista. ♦

AIRI IMMONEN
airi.immonen@jhl.fi

Muiden sopimusalojen vuosilomasäännösten muutoksesta löydät tie-toa JHL:n verkkosivulta, sopimusuutisista.

**Mot
LINKIT**

Löydät oman alasi sopimuksen tiivistelmän liiton nettisivulta www.jhl.fi

Linkistä:
http://www.jhl.fi/portal/fi/sopimukset/sopimusneuvottelut_2013/neuvottelu-uutiset_2013/?bid=3528

Mobiililla
ja tabletilla
lataamalla
viereinen qr-
koodi:

EI MEIDÄN SYYMME

Harvoin ärsyyntyyvä liittomme puheenjohtaja Jarkko Eloranta suivaantuu väitteistä, joiden mukaan työntekijät olisivat syypäätiä kuntien huonoon taloustilanteeseen.

Kokoustauolla puheenjohtajalle riitti asiaa. Henkilöstösäästöt ja irtisanomisuhat olivat huolenaiheina JHL:n edustajistossa lokakuussa.

Puheenjohtaja Jarkko Eloranta pitää aivan liioittelutuna sitä, että työntekijöiden kuntaliitoksissa saama viiden vuoden turvan leimataan kuntien taloudellisen ahdinagon aiheuttajaksi. Helposti unohtetaan, että monissa kunnissa on kuluneiden vuosien aikana tehty paljon ja henkilöstömäärä on vähenyt selvästi. Sytä talousongelmiin ovat toisaalla.

– Kunnantyöntekijät tekivät myös uuden sopimusratkaisun kautta osansa elinkeinoelämän ongelmien ratkaisemiseksi. Olemme olleet mukana työpaikkojen turvaamisessa ja uusien luomisessa. Meillä ei ole tässä tilanteessa mitään syytä olla kyykyssä lisäästöjen luomiseksi.

Ennen ja jälkeen

Keskustelu kunnantyöntekijöiden lomautuksista ja irtisanomisista on juuri nyt rajua kahdestakin syystä: toisaalla ovat ne kuntaliitoksen tehneet kunnat, jotka sopeuttavat talouttaan jälkkäteen; toisaalla ne kunnat, jotka vaurautuvat muutoksiin ja sopeuttavat talouttaan etukäteen. Iso summa kerralla.

Mutta on ilmassa muutakin.

Jarkko Eloranta pitää parhaillaan käytävää keskustelua kuntien työntekijöiden lomautuksista ja irtisanomisista osin muodin sanelemana. Hänestä tuntuu, että kunnalta palkkaa saavien kimppuun käydään niissäkin kunnissa, joilla ei siihen ole selvää tarvetta. Henki tuntuu olevan, että jos kuntanaapuri aloittaa yt-neuvottelut, niin meidän kunnankin on niin tehtävä.

Eloranta muistuttaa myös siitä, ettei viiden vuoden siirtymäsäännöstä tehty vain työntekijöiden turvaksi. Sen avulla turvatii siirtymäaikana hyvinkin monen kunnan palvelut. Henkilöstön irtisanominen tarkoittaa varmasti palveluiden heikentymistä, yleensä reuna-alueilla.

– Ja samalla viiden vuoden työsuhdeturvan piikkiin läitetaan helposti muitakin kustannuksia, kuten kuntaliitosten myötä tehdyt investoinnit tai kuntien palvelujen laatutason nostaminen. Rahaan kului, koska tiedettiin, että uusi iso kunta maksaa.

Miten ostopalvelut?

Keskustelussa tuntuu samaten unohtuvan, että kunnan oma henkilöstö synnyttää aina vain pie-

nemmän osan kustannuksista. Ostopalveluiden määrä kasvaa jatkuvasti ja on nykyisin todella suuri verrattuna 1990-luvun lamaan. Eloranta ihmettelee, miksi tämä puoli unohdetaan:

– Tai sitten pahimmillaan kerrotaan, että niitä on vaikea selvittää. Kuntalaisten pitäisikin olla todella huolestuneita, jos kunnan päättäjät eivät osaa nykyisenä säästämisen aikana sanoa mitä palvelua he ovat mihinkin hintaan ostaneet.

Kuntien johdossa kaipaillaan lomarahojen vaihtoa vapaaseen tai lomarahoista luopumista. Nämä huudot jättävät Jarkko Eloranan kuitenkin kylmäksi:

– Kummoista ei ole henkilöstösuunnittelun asiantuntemus, jos ainakaan ratkaisuksi jäävät henkilöstön lomarahat. Syytä olisi ensin ennakoita ja selvittää tarvittavat rakenneuudistukset yhdessä henkilöstön kanssa, eikä kääntyä ensimmäiseksi suoraan työntekijöiden palkkapussille. Työllisyys- ja kasvusopimuksen myötä olemme osamme jo antaneet, Eloranta muistuttaa. ♦

REIMA TYLLI reima.tylli@jhl.fi
KUVAT MAARIT ELOHOLMA, PETTERI OKSA

KRIISIKUNNAT 2013

Hanko
Jalasjärvi
Lavia
Tarvasjoki

IRTISANOMISSUOJA PÄÄTTYY

Alajärvi
Eura
Huittinen
Hämeenlinna
Joensuu
Jyväskylä
Jämsä
Kaarina
Kauhava
Kemiönsaari
Kokkola
Kouvola
Kurikka
Loimaa
Länsi-Turunmaa (Parainen)
Masku
Mänttä-Vilppula
Naantali
Pötyä
Raasepori
Rauma
Rusko
Saarijärvi
Salo
Seinäjoki
Siikalatva
Ylöjärvi

Ns. paras-lainsäädännön takamaa irtisanomissuoja päättyy vuoden 2013 lopussa kaikkiaan 27 kunnassa ja runsas 50 000 työntekijää menettää suojan.

Lähde: VM, VATT, Kuntaliitto

Salon kaupungin henkilöstö mielenilmauksessa joukkortisanomisia vastaan.

Yhteinen tuska

Salon henkilöstöjärjestöt järjestivät lokakuussa yhteisen mielenilmauksen kaupungin henkilöstöleikkuksia vastaan. Henkilöstön mielestä kaikkia mahdollisuuksia joukkortisanomisten välttämiseksi ei ole tutkittu.

Kunnan palvelut eivät toimi, jos väkeä ei ole niitä tekemään. JHL:n Salon pääluottamusmies Marjo Ekman muistuttaa, että jos henkilöstöä laajasti irtisanotaan, ei pelkkä toimintatapoja muuttaminen tule riittämään nykyisten palveluiden säilyttämiseen. Hän pitää tärkeänä, että kaikki muut keinot pitää käyttää loppuun ennen henkilöstöleikkuksia. Sattumanvaraiset säästöt auttavat vain tilapäisesti.

Ens in suunnitelma

– Salossa tarvitaan nyt selvitys halutusta palveluverkosta ja sen jälkeen suunnitelma sen yhteisestä kehittämisestä, Ekman täsmentää. Lisäksi kuntaan tarvitaan hänen mielestään pidemmän aikavälin henkilöstösuunnitelma, johon kirjataan eläköitymiset, normaalai vaihtuvuus sekä henkilöstöä kouluttamalla mahdollistettavat tehtävien muutokset. Mieleenilmaisun yhteydessä muistu-

tettiin, etteivät ulkoistaminen ja yksityistäminen tuo välttämättä säästöä. Ratkaisu ei tule siitä, että ensin irtisanotaan omaa väkeä ja sitten ostetaan samat palvelut yksityisiltä yrityjiltä aikaisemmin kalliimmalla.

200 irtisanottavaa

Kevällä Salossa esiteltiin selvitysmi-suunnitelmaa nimetty ohjelma, jolla pyritään supistamaan kaupungin menoja noin 15 miljoonalla eurolla. Näistä henkilöstömenoja on yli seitsemän miljoonaa. Säästöohjelmaan kuuluu esimerkiksi useiden koulujen, lähikirjasojen sekä hammashoidon toimipisteiden lakkauttaminen. Kaupunginjohtaja Antti Rantakokko on kavaillut yli 200 työntekijän irtisanomista. Lisäksi tiedossa on lomautuksia. Kaikkaan Salon kaupunki työllistää kaikkiaan reilut 3 500 henkeä.

Henkilöstöjärjestöt muistuttavat, ettei paljon parjattu viiden vuoden palvelussuhdeturva ole yksin syynä Salon talousvaikeuksiin. Kaupunkia ovat viime vuosina raastaneet useat yritysten irtisanomiset. Nokian matkapuhelinsehdas lopetettiin kokonaan viime vuonna, ja samalla yhteisöverotulot ovat romahtaneet yhteen kuudenneksiin. Kaikkaan Salon seudulla on viiden vuoden aikana menetetty noin 6 000 työpaikkaa. (RT)

JHL:n tärkein sosiaalisen median kanava on Facebook, jonka sokkeloissa liitto on seikkaillut jo kahdeksan vuotta.

Kurkistetaanpa JHL:n Facebook-sivujen kulisseihin.

Mitä käyttäjätilastot kertovat sivujen tykkääjistä?

Sosiaalinen media muuttaa ihmisten tapaa käyttää organisaatioiden verkkosivuja, kertoo Yleisradion datajournalisti Teemo Tebest.

JHL naamakirjan kulisseissa

MAARIT UUSIKUMPU
maarit.uusikumpu@jhl.fi

Facebookin eli naamakirjan etu on sen verkostomaisuus. Se tarjoaa nopean viestintäkanavan yhteydenpitoon, kampanointiin, ryhmien ylläpitoon ja koollekutsumisiin. JHL:n viralliset Facebookin organisaationsivut perustettiin vuonna 2005. Tänä vuonna sivujen tykkääjien määrä on ampaissut nousukiitoon.

Elokuun alussa sivuilla oli 7 532 tykkääjää ja lokakuun lopussa 11 493. Kasvua kolmen kuukauden aikana on reilut 34,5 prosenttia. Syynä kasvuun on markkinointi, tietoinen näkyvyyden kasvattaminen ja liiton säädöllinen julkaisutoiminta sekä sisällöntuottajan eli sivun ylläpitäjän aktiivisempi läsnäolo sivustolla.

Vaikuta somella

Sosialisessa mediassa oleminen mahdollistaa vaikuttamisen. Siksi JHL-sivujen tykkääjien määrällä on merkitystä.

Mitä enemmän heitä on, sitä laajemmalle JHL:n Facebook-julkaisut näkyvät.

Entä, jos JHL ei olisi Facebookissa? Yleisradion datajournalisti Teemo Tebestin mukaan sosiaalinen media vähentää organisaatioiden kotisivujen etusivujen merkitystä.

– Yhä suurempi osa ohjautuu organisaatioiden sivuille sosiaalisen median kautta. Esimerkiksi Ylen Uutisten liikenteestä jo merkittävä osa tulee sosiaalisesta mediasta. Kun ihminen aamulla avaa tietokoneen tai mobiili-

**"ESIMERKIKSI
YLE:N UUTISTEN
LIIKENTEESTÄ
MERKITTÄVÄ OSA
TULEE SOSIAALI-
SESTA MEDIASTA."**

Mielenilmäisut Salossa 21.10.2013 (21 photos)

JHL osallistui mielenilmäisun henkilöstöleikkauksia vastaan Salossa. Kuvia ja tunnelmia.

Uutinen nettisivulla: <http://www.jhl.fi/portal/fi/jhl-tieto/utisarkisto/?bld=3441>

Like · Comment · Share

Paula Hakanen, Marjut Huhtakangas, Markku Vihavainen and 80 others like this.

Päivi Pihlaja Aho Nämätkin ei taidaa hyödyttää... Kunnon lakkoon pääle.. Itseä ärsyttää kuinka pitkään silvousalan immeisiä vedetään lokaan ennen kuin kukaan kilnittää huomiota.. Hoitsutkin kun uskalta lakkoon mennä nii nykyään en nälkääksä auki valikka millä minuin.

Kiire tulee, jos sopimus pitäisi torstaina 24.10 edus kokouksessa hyväksyä ja deadline on perjantaina ki

See Translation
October 21 at 11:16am

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL shared October 21

JHL on vahvasti mukana henkilöstöjärjestöjen mielenilmäksessä Salossa tänään maanantaina 21.10.2013 klo 15. Mielenilmäksellä tuodaan esi vastustus henkilöstösaastölle. Ennen kuin näihin - viime kädessä irtisanomisiin - mennään, pitäisi i muut keinot katsoa kunnolla yhdessä aivan loppu

See Translation

JHL: Salo pystyy parempaan | JHL
www.jhl.fi

Like · Comment · Share

Sampo Arstio, Merja Sipilä, Eija Helena Karell and 32 others like this.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL added 8 p to the album Osaava Nainen messut 2013. October 19

JHL:n viralliset Facebook-sivut osoitteessa www.jhl.fi/facebook

JHL-TYKKÄJÄ

Määrä lokakuun lopussa:
11 493

Sukupuoli:
nainen

Ikä:
34 - 54

Paikkakunta:
Helsinki, Turku, Tampere, Pori

Vierailuajankohta:
Arkisin kello 19 - 21

Maa:
Suomi laajennettuna Virosta Kongon tasavaltaan

Kieli:
suomi + 31 muuta kieltä

En tykkääkäään:
pääivittäin kaksi peruuttaa tykkäyksensä

laitteen, hän useimmiten avaa ensimmäisenä Facebookin, josta hän sitten uutisvirrasta mielenkiintonsa siivittämänä klikkaa itsensä jonkin organisaation julkaisua lukemaan, hän selvittää.

Toisin sanoen JHL:n kotisivuillakin vierailtaisiin vähemmän ilman Facebookia.

Naiset fanittaa enemmän

Enemmistö JHL:n jäsenistö on naisia (69 prosenttia), mikä heijastuu myös sen Facebook-sivujen tykkääjien sukupuolijakaumassa. JHL:n Facebook-sivujen käyttäjistä peräti 77 prosenttia on naisia. Sen sijaan koko Facebook-käyttäjäkunnan sukupuolijakauma on päinvastainen, sillä käyttäjistä enemmistö (54 prosenttia) on miehiä.

Kun tarkastellaan JHL:n tykkääjiä iän perusteella, nähdään, että suurin käyttäjäryhmä ovat 35–54-vuotiaat naiset. Tähän ryhmään kuuluu 43 prosenttia kaikista tykkääjistä. Miesten suurin tykkääjien ryhmä ovat 25–44-vuotiaat miehet. Heitä on 11 prosenttia.

JHL:n Facebook-sivuja fanittaa sekä nuoret että vanhat. 13–17-vuotiaita tykkääjiä on vajaa prosentti ja yli 65-vuotiaita 2 prosenttia. Tilastoista näkee myös sen, että sivuilla vieraillaan eniten arkisin klo 19–21.

Pori yllättää

Missä pään JHL:n tykkääjät sitten asuvat? Lokakuun lopun tilasto osoittaa, että ylivirvoimaisesti suurin fanikunta, 1 268 tykkääjää, tulee Helsingistä. Turku ja Tampere kamppalevat hopeasjasta. Eroa on vain 3 tykkääjän verran. Voiton vie Turku 429 fanilla. Mielenkiintoinen kauppunki on neljänneksi sijoittuva Pori (352 tykkääjää), joka siis jättää taakseen itseään väestömääreltään reilusti suurempia kaupunkeja, kuten Vantaan (329), Oulun (302), Espoon (287) ja Lahden (219). Porissa asuu noin 83 000 asukasta, kun taas espoolaisia on runsas 250 000 ja vantaalaisia reilut 200 000.

Todennäköisin syy porilaisten tykkääjien runsauteen on viimekeväinen Porin kaupungin työntekijöiden lakkohetki, joka oli vastalause Porin itäisen kaupunginosan kunnossapidon ulkoistamisaikeille.

Facebook ei tunne valtiorajoja ja tilastot osoittavatkin, että JHL-tykkääjät ovat ilmoittaneet paikkakunnikseen 37 eri maata, Virosta Kongon tasavaltaan. Kielivalikoima koostuu peräti 32 eri kielestä. Liki 500 on ilmoittanut kielekseen englannin ja 239 tykkääjää ruotsin. Harvinaisimpia kielitiedoja ovat leetspeak ja farsi eli persian kieli.

Leetspeak eli Elite-kirjoitus on tietokonemaailman ala-

12/2013 motiivi

23

JHL-Facebook ...

kulttuurista lähtöisin oleva kirjoitustyyli, jossa yleensä käytetään isoja ja pieniä kirjaimia sekaisin ja joskus myös numeroita. Tyyliin kuuluu runsas lyhenteiden ja puhekielenomaisten kirjoitusasujen käyttö.

Kuka, mitä, häh?

JHL:n Facebook-sivut on määritelty organisaatiosivuiksi, joiden ominaisuuteen kuuluu, että niistä voi vain tykätä. Tebestin mukaan JHL ei esimerkiksi voi lähettää viestejä tykkääjiensä Facebook-seinille eikä hyödyntää yksittäisten tykkääjien profiliitietoja.

Kun JHL tekee päivityksen sivulleen, se näkyy kaikille tykkääjille. Jos tykkääjä haluaa edistää sivujen näkymistä kavereilleen, voi hän tykätä, jakaa tai kommentoida sivuja ilmaiseksi, mutta Facebookissa voi myös ostaa näkyvyyttä julkaisulle.

Päivitysten tykkäämiset näkyvät sivun oikealla uutisvirrassa, mutta jaa-komento saa julkaisun näkymään päävirrassa ja on siksi tykkäämistä tehokkaampi toiminto.

Lokakuun viimeisen viikon aikana yli 90 000 Facebookin käyttäjää oli nähnyt JHL:n Facebook-julkaisuja. Koko lokakuun aikana niitä klickasi, kommentoi, jakoi ja niistä tykkäsi päivittäin keskimäärin 9 500 käyttäjää. Sivustolta tykkäämisensä perui keskimäärin kaksi käyttäjää päivässä. Nämä vähäisestä torjunnan määristä voi päättää sen, että viestit ovat osuneet kohderyhmään.

Facebook suojelee käyttäjiään

Sinun tai kaveresi kaikki toiminnot Facebookissa eivät näy aina käyttäjälle.

– Facebook suoottaa nykyään käyttäjille näytettäviä viestejä. Kaikki Facebook-päivitykset eivät siis välittämättä näy kaikille käyttäjille. Toisaalta Facebook näyttää todennäköisemmin sinulle viestejä niiltä, joiden kans-

The screenshot shows a Facebook post from the 'Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL' page. The post has 10 likes and 1 share. It includes a photo of a group of people wearing clown noses. The sidebar shows recent posts from other users like Taina Tervo, Marko Heinonen, Pekko Oksanen, and Veli Lusminen, along with a 'Tyykkäileminet' section.

sa olet paljon tekemissä, Tebest tietää.

Ihmisiä saattaa askarruttaa, miten heidän tietonsa levivät. Tebest rauhoittelee.

– Kannattaa pitää mielessä, mikä on Facebookin ansaintalogaikkaa. Se perustuu täysin niihin tietoihin, mitä ihmiset Facebookin syöttävät. Näiden tietojen pohjalta Facebook näyttää sinulle mainoksia. Jos tämän asian kanssa on sinut ja pitää yksityisasetukset kunnossa, Facebookia voi käyttää turvallisimpien.

Tebestin mukaan Facebook on tarkka omaisuudestaan eikä tietien tahtoon luovuta sitä pois. Huomasimme tämän, kun yritimme kerätä Tebestin kanssa tiedot JHL:n sivusta tykkäävistä profiileista - tuloksetta. JHL:n sivun ylläpitäjät eivät siis näe, ketkä kaikki yksittäiset henkilöt tykkäävät sivusta. ♦

JHL EI VOI LÄ- HETTÄÄ VIESTEJÄ TYKKÄÄJIENSÄ FACEBOOK-SEINIL- LE EIKÄ HYÖDYN- TÄÄ TYKKÄÄJIEN PROFIILITIEJOA.

JHL kampanjoi Facebookeissa myös Nenäpäivänkeräystä. Tavoitteena on saada kokoon 10 000 euroa, jolloin liiton johto esittää edustajiston kokouksessa työmarkkinaräpin.

Kaverikartt

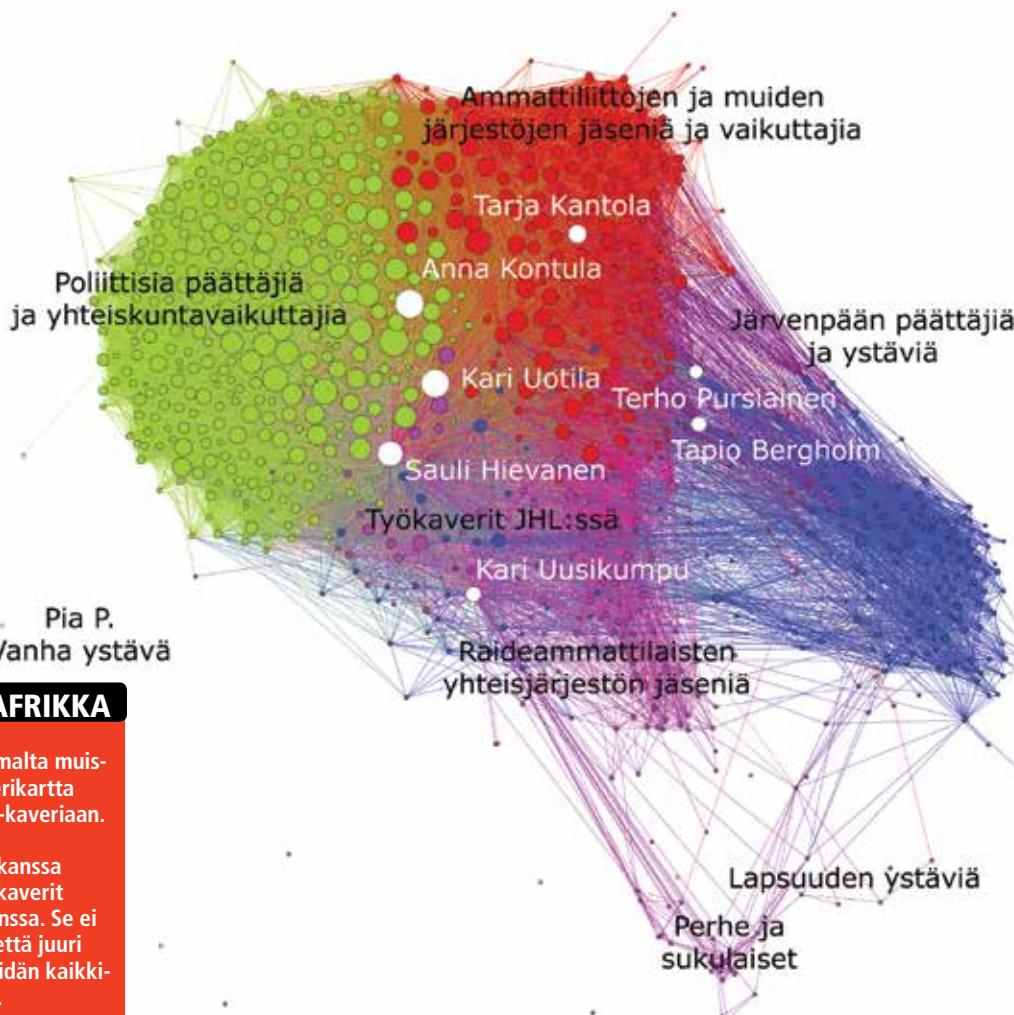
MITÄ?

Facebookin kaveriverkosto kertoo paljon sivun haltijasta. Millaisia kytkenköjä kaverilla on keskenään? Keiden kanssa kommentteja ja tykkäämisiä eniten vaihdetaan? Onko verkosto hajautuva vai tiivis keskittymä?

Teimme datajournalisti Teemo Tebestin kanssa Facebook-kaverikarttan verkostotanalysin avulla fb-kaveriestani. Verkostosta paljastui, että verkottumiseni on työelämä- ja yhteiskuntapainotteinen.

Verkostotanalysissä ohjelma jäsenteli 894 kaveriani ryppäisiin sen perusteella, kenен kanssa ja kuinka aktiivisesti kaverini viestivät toistensa kanssa. Se ei tarkoita, että juuri minä viestisin

KIRJOITIMME AIHEESTA Motiivi 7/2013

ta näyttää verkostosi

heidän kanssaan aktiivisesti. Vekostointalyysis ei pysty suoraan päättelemään, mikä ryppään jäseni yhdistää, mutta päätteily on mahdollista tehdä itse. Ryppäiden rajapinnoissa tai niiden sisällä on lisäksi keskeisiä kavereita, jotka viestivät muita akerammin ryppäänsä sisällä ja muihin ryppäisiin.

Kaverikarttani näyttää varsin erilaiselta kuin itseäni 25 vuotta nuoremman Teemon kaverikartta. Hänen painottuvat työtä enemmän opiskelukaverit, sukulaiset, perhe, lapsuudenkaverit ja aikaisempien ja nykyisen asuinpaikan kaverit. Minun karttani on siis työelämä-painotteinen, ja käytänkin työssäni paljon Facebookia, koska se on nopea viestintäkanava. Lapsuudenystävänikin olento kadottanut jo aika päävi sitten.

Toimittajan työssä rakentuu yleensä laaja verkosto ja tuttavapiiri. Toimittajat tapaavat työssään paljon ihmisiä, ja heidän on seurattava aikaansa omaa elinpiiriään laajemmin. Parhaat

juttuideoit syntyvät usein epävirallisissa keskustelussa. Lisäksi toimittajat ovat yhteiskunnallisia vaikuttajia.

Tihein ryppäys eli vihreä alue vasemmalla koostuu poliittisista päättäjistä ja aktiiveista. Tässä ryppäässä keskeisimpiä viestijöitä ovat kansanedustajat **Kari Uotila** ja **Anna Kontula** sekä SAK:n elinkeinopoliittinen asiantuntija **Sauli Hievanen**.

Kirkkaanpunainen alue ylhäällä sisältää ammattiliittojen ja ammattijärjestöjen jäseniä ja työntekijöitä. Siinä ryhmässä yhteenen nimittäjä on helsinkiläinen kuntapoliitikko **Tarja Kantola**. Viestittelyni Facebookissa edellä mainittujen kanssa ei kuitenkaan ole lainkaan vilkasta vaan he viestittelevät ohitseni.

Punaisen alueen alapuolella olevassa lilaissa kentässä ovat työkaverit JHL:ssä. Heti heidän alapuolelleen jäävää lila häntä koostuu Raideammattilaisten yhteisjärjestön jäsenistä eli entisen työpaikkani Rautatieläisten Liiton jäsenistä

ja aktiiveista.

Sininen alue oikealla käsittää järvenpäläisiä kuntapäättäjiä ja ystäviä. Tämä ryppää rajapinnassa keskeisiä hahmoja ovat järvenpäläinen kuntapoliitikko ja SAK:n erikoistutkija **Tapio Bergholm** ja Järvenpään kaupunginvaltuoston puheenjohtaja **Terho Pursialinen**.

Aivan alhaalla omana saarekkeenaan sijaitsevat perhe ja sukulaiset ja ulkomailta asuvat lapsuudenstäväät. Heitä muuhun verkostoon yhdistää aviomieheni, JHL:n aktiivi ja pääluottamusmies **Kari Uusikumpu**, jonka paikka löytyy ay-järjestöketän ja poliittisten vaikuttajien välimaastosta.

Yksi kuva kertookin enemmän kuin tuhat sanaa. Ne kaverit, jotka eivät viestittele muiden kavereidensi kanssa, sijoittuvat yksinäisiin pisteiksi kauas verkoston ulkoilaidolle.

Alun perin oli tarkoitus neuvoa lukijoita kaverikarttan teossa ilmais-

sovelluksella, mutta luovuimme ajatuksesta. Ilmaissovellusta käyttäessä tulee luovuttaneeksi fb-kavereiden profiilit ja tiedot sovelluksen haltijalle. Siksi päädyimme tekemään toimittajan kaverikartan Teemon itsensä kehittämällä verkostoanalyysisovelluksella. Facebook-kavereideni ei siis tarvitse olla huolissaan, että heidän tietonsa levääisi-vät esimerkiksi mainostajille.

MAARIT UUSIKUMPU

Teemon kaverikarttaa voit tutkia osoitteessa:
<http://datajournalismi.blogspot.fi/2013/05/verkostovisualointi-gone-wrong.html>
 tai
 mobiililla ja tabletilla lataamalla viereinen qr-koodi:

Torju väkivallan uhkaa

Työterveyslaitos ja STM ovat käynnistäneet tutkimushankkeen, jolla pyritään vähentämään sosiaali- ja terveyshenkilökuntaan kohdistuvaa asiakasväkivaltaa. Hankkeen kohteena ovat kotityötä tekevät ammattilaiset, esimerkiksi kuntien kotipalvelussa ja -hoidossa työskentelevät hoitajat, hoiva-avustajat ja fysioterapeutit.

Ensi vaiheessa Työterveyslaitos kartoittaa kotihoitotyön uhka- ja vaaratilanteita varten laaditut ohjeet ja raportointikäytännöt ja kokoaa väkivaltaa ennaltaehkäiseviä hyviä käytäntöjä yhteen tietopankkiin.

Toisessa vaiheessa käytäntöjä kehitellään edelleen työpajoissa ja lopuksi hyväksi havaitut menetelmät jalkautetaan kotihoitotyön arkeen. Lisäksi alan ammattilaisille järjestetään koulutusta uhka- ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisyä varten.

JHL on mukana hankkeessa rekrytoimalla haastateltavia Etelä- ja Varsinais-Suomesta sekä kokoamalla työpajojen osallistujia. Hanke kestää vuoden 2015 loppuun.

Lisätietoja: ammattiain toimitusjäsen Riitta Vehovaara, p. 010 7703282.

Vihdoinkin kouluruokaa myös briteille

Maksuton kouluruokailu on ollut osa suomalaisoppilaiden koulupäivää jo 65 vuotta. Isossa-Britanniassa koululounas kuitataan useimmiten edelleen mamman tekemillä eväillä. Nyt saarivaltiosta kuuluu kummia: kaikki valtion kouluissa opiskelevat esikoululaiset sekä eka- ja toisluokkalaiset saavat ilmaisen koululounaan ensi syyskuusta lähtien. Tähän asti maksuttomasta kouluruosta on

päässyt nauttimaan vain köyhien brittipereiden lapset, noin 400 000. Heistäkin osa on jättänyt leimautumisen pelossa ilmaisen ruuan väliin.

Muutoksen jälkeen veroraroin kustannettavan kouluruokailun piirissä on 1,5 miljoonaa brittilästä. Kunnia kuuluu konservatiivihallitukselle, joka varapääministeri Nick Cleggin johdolla on ryhtynyt murtamaan luokkayhteiskunnan yhtä keskeistä merkkiä. Tapputus!

MOTIIVIN EDELTÄJÄ KUNTA JA ME -LEHTI 12/1963

Virkojen puolesta

"KTV:n piiriin käytännöllisesti katsoen 100-prosenttisesti järjestätyneen kauunkien palveluksessa olevan liikennelaitoshenkilökunnan neuvottelukokous pidettiin sunnuntaina lokakuun 20. päivänä Helsingin työväentalossa.

Kokouksen avasi palkka-asiainsihteeri Jaakko Riikinen, joka palautti mielin Helsingin liikennehenkilökunnan kuluvana vuonna käydyn työtaistelun ja totesi sen lopettamissopimuksen muodostaneen viranhaltijain palkkaratkaisun perustan.

Toimitsija Olavi Dahlin selostuksen pohjalta käydystä keskustelussa todettiin työsopimusuhteisen liikennehenkilökunnan olevan virkasuhdeisia työtovereitaan heikommassa asemassa ja korostettiin yhtenäisen kollektiivisen sopimusturvan tärkeyttä tämän ryhmän osalta.

Kokouksen ohjelmassa oli myös Helsingin metrotoimiston johtajan Reino Castrenin esitelmä Helsingin metrosuunnitelmosta, joka pitkän valmistelutyön jälkeen tällä hetkellä odottaa kaupunginvaltuoston periaatepäätöstä."

Aikoinaan liikennehenkilökunta oli ylivoimaisesti liiton vahvin jäsenryhmä. Sittemmin ryhmän koko on suhteessa merkittävästi pienentynyt, koska valtaisa rahastajien joukko on jäänyt kokonaan pois.

Vaikka tekstillä annetaan myös joukkoliikennehenkilökunnan asemasta huono kuva, ei väite täyten pitänyt paikkansa. Erityisesti jos heitä verrattiin yksityisen joukkoliikenteen palveluksessa oleviin, joiden työsuhheet saattoivat jäädä todella heikoiksi. Tekstissä ylistetään myös virkasuhdetta, jotka olivat tuolloin varsinkin leisitä. Kyseessä lienee myös romantiikka, koska virkasuhdeeseen kytkeytyvät edut olivat tuolloin jo rapisemmassa. Pahimillaan virkasuhde näyttäytyi myöhempin joukkoliikenteen kilpailutilanteissa, joissa virkasuhdeista olisi saattanut päästää eroon vain virat yksinkertaisesti lakkauttamalla. Tätä tosin ei vielä 1960-luvulla kunnallisissa liikennelaitoksissa edes ajateltu. Kuvassa ihmetyttää naisten täydellinen puuttuminen. Kovin pönäkkää oli muutenkin. (RT)

Laitoshuoltajille uutta

Opetushallitus on hyväksynyt tään syksynä laitoshuoltajan ammattitutkinnon uudet perusteet.

Aiemmat näyttötutkintoja varten laaditut perusteet olivat vuodelta 2005. Niiden mukaan aloitetut opinnot ja tutkintosuoritukset tulisi saattaa loppuun vuoden 2015 heinäkuun loppuun mennessä.

Uuden tutkinnon sisältöä on muokattu sosiaali- ja terveydenhuollon, etenkin sairaalojen ja terveyskeskusten, esittämien toiveiden mukaisesti. Niinpä laitoshuoltopalvelut muodostavat tutkinnossa laajan opintokokonaisuuden. Siihen sisältyy mm. ruokahuoltotehtäviä, vuodehuoltotehtäviä, laitoshygieniaa, jätteiden käsittelyä, huoltohuoneetehtäviä (ent. välinehuolto) ja tekstiilien huoltamista.

Tutkinnossa painotetaan entistä enemmän asiakaslähtöisyyttä ja yrityjyteen valmistavia opintoja. Kokonaan uusi tutkinnon osa on työalueeseen opastaminen.

JHL:n jäsenistä yli 6 000 työskentelee sairaanhoitopiireen ja kuntien tai kuntayhtymien terveyskeskusten siivous- ja puhtaanapitotehtävissä.

Lisätieto: opetushallituksen nettisivut ja koulutustoimitsija Maila Tikkainen, p. 010 7703 334.

 www.oph.fi

**Naisten yleisimmät ammatit:
lähihoitaja, myyjä ja siivooja.**

TILOSTOKESKUS 2012

Julkista vai?

Lastensuojelu on julkisuuden kannalta vaikea asia. Työntekijän on joskus hyvin vaikea vetää rajaa siihen, mikä on julkista ja mikä ei. Asiantuntijoillekaan se ei ole aina selvää. Lastensuojelu ja julkisuus -oppaassa selvitetään täällä ongelmaa. Vihkosessa kirjataan ratkaisuja, joilla lastensuojelussa työskentelivät voivat edistää lastensuojelun avoimuutta ja julkisuusperiaatteiden toteutumista sekä kertoa työstään. Kaikkea ei kuitenkaan koskaan voi kertoa.

Keskeinen oppaan viesti on,

että lastensuojelussa on suhteessa julkisuuteen kaksi tasoa. Asia-kassuhleen luottamuksellisuus ja vahvan salassapitoäänökset ovat ehdottomat ja perustuvat lainsäädäntöön. Muutoin lastensuojelun toimintana on julkista ja siihen kannustavat sosiaalialan ammattieliikka, lastensuojelulain henki, kuntalaki ja viranomaistointinnan julkisuusperiaate.

Käytännön neuvojen lisäksi oppaassa pohditaan sitä, mihin lastensuojelu tarvitsee julkisuutta. Lastensuojelua verhoava salaperäisyys ja vaikenemisen ilmapiiri tulisi oppaan mukaan murtaa. Mukana on myös ohjeita toimintaan median kanssa. (RT)

Helena Jaakkola: Lastensuojelu ja julkisuus. Lastensuojelun Keskusliitto 2013. 50 s.

Oppaan voi ladata netistä:

http://www.lskl.fi/files/1989/Lastensuojelu_ja_julkisuus_opas_lastensuojelun_ammattilaistille_median_kohtaamiseen.pdf

Kusoo dhowoow hoolka dabaasha!

Uimaan omalla kielellä

Saako uimahallin saunaan mennä pyhe ympärillä? Voivatko lapset juoksennella vapaasti allastiloissa? Entä kuinka peittäävät tai paljastava uima-asu saa olla? Moni uimahallien käyttäytymiskoodia tuntelematon maahanmuuttaja on ihmeissään ensikäynnilään uimahallissa.

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto (SUH) on valmistanut oppaan, joka perehdyttää maahanmuuttajat toimimaan uimahallien peseystymistiloissa ja altaalla. Opas esittelee myös yleisimmät opaste-, varoitus- ja kiellosymbolit ja antaa ohjeita turvallisuuteen, esimerkiksi lasten valvontaan, allastiloissa.

Oppaan laajempi versio on laadittu uimahallien henkilökuntaa varten. Sen avulla halutaan lisätä lippukassojen, siivoojien ja uimavalvoijien tiedämystä eri maiden tavoista ja tabuista. Niin vältytään väärinkäsityksiltä tinkimättä kuitenkaan hallien turvallisuus- ja hygieniavaatimuksista.

Opas on julkaistu kymmenellä kielellä, suomen ja ruotsin lisäksi esimerkiksi arabiaksi, somaliaksi, thaiksi ja kurdiksi. Oppaasta on myös selkokielimuunnos.

 www.suh.fi/tuleuimahalliin

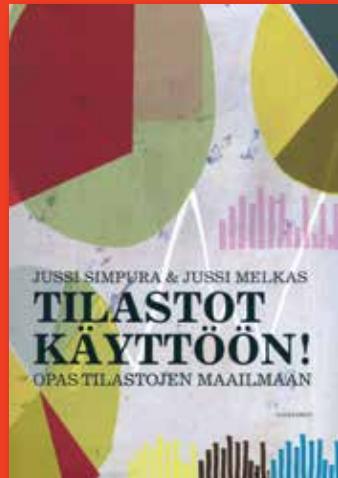
Elävä tieto

Tilastoilla on perinteisesti ollut ikävä ja kuivahko maine. Lukujen taakse kätkeytyy kuitenkin usein monta kiehtovaa tarinaa ja yksityiskohtaa. Tilasto-ohjelmien räjähäysmäisen kehittymisen vuoksi tiedot ovat nykyään lähes kaikien mallytettävissä, ja samalla julkisia tietokantoja on helposti saatavissa. Tilastojen salaisuudet ja myytit ovat katoamassa.

Tilastot käyttöön! -teos on kansalaisjohdatus tilastojen maailmaan. Matemaattisten kaavojen tarkan esittelyn sijaan teoksessa korostetaan tilastojen lukemisen ja tulkitsemisen taitoa.

Tärkeä osa on kyky arvioida kriittisesti, kuinka tilastot vaikuttavat. Tilastojen maailma on aina ihmisen tekoa. Koska päätöksenteon taustalla on lähes aina aito tai oletettu tieto, tilasto on samalla merkittävä vallankäytön väline.

Tietäsimme ympäristöstämme varsin vähän, jos meillä ei olisi sitä kuvaavia tilastoja. Esimerkiksi väestö- tai ilmastomuutokset voi ymmärtää vain tilastojen

avulla. Muuten olisimme samassa tilanteessa kuin Römpän ukko sääennusteissaan: joskus on kylmempää ja joskus lämpöisempää. (RT)

Jussi Simpura & Jussi Melkas: Tilastot käyttöön! Gaudeamus 2013. 180 s.

Toivakan kunnan pesulasta pesee ja linkoaa

Yksityinen pesula kävi kunnalle liian kalliiksi.

Pieni Toivakan kunta Jyväskylän kupeessa palautti pari vuotta sitten pesulatoiminnan kunnan omaksi työksi.

JUSSIHEINONEN jussi.heinonen@jhl.fi
KUVAT MATTI SALMI

Pesulatyöntekijä Irma Hirvelä sulkee kotiovensa arkaamuisin puoli seitsemään aikaan. Matka työpajalle Toivakan palvelutaloon sujuu jalkaisin tai polkupyörällä. Samalla tulee hoidettua osa päivän liikunnasta. Jokainen aamu on samankaltainen: työpisteessä odottaa valtava vuori likaista pyykkiiä. Hirvelä työskentelee oman kunnan pesulassa toista kuukautta.

Hirvelä on ollut kunnalla töissä aikaisemmin mm. ruokapalvelupuolella, mutta nyt hän on löytänyt itselleen oikein hyvän työpaikan.

– Olen viihtynyt tosi hyvin, ja saan aika vapaasti suunnitella työpäiväni rytmin. Pääasia, kun puhdasta tulee

Pieni ja tehokas

Kunnan palvelutalossa sijaitseva pieni pesula ei voi koolaan ylpeillä, jos verrataan isoihin pesuloihin. Työntekijöitäkin on tasani yksi. Pesula kuitenkin hoitaa palvelutalon pyykin, ja muistakin kunnan omistamista kohteista pestävää tulee tasaiseen tahtiin.

– Nyt tänne tulee vielä kokeilumielessä päivähoidon pyykit. Jos siitä selvitää kunnialla, saan varmasti jatkossa myös sen pesuhuollon hoittaa, Hirvelä arvioi.

Kaikkea isoa pyykkiiä ei ole kuitenkaan mahdollista hoitaa omassa pesulassa, ja siksi osa menee ulkopuolisille pestäväksi.

– Esimerkiksi suojalakanoiden käsittelystä täällä ei vielä selvitä, joten ne tulevat meille takaisin puhtaana ja valmiiksi viikattuna. Minun tehtäväni on hoitaa niiden ke-

rääminen täällä ja laittaa ne hyllyihin palautuessa, Hirvelä kertoo.

Kahdella koneella

Hirvelän työpisteen sydämessä hyrrää pari isoa konetta koko työpäivän. Niiden vieressä seisoo jämkästi kiuvausrumpu, joka niin ikään on työllistetty koko päiväksi. Kaikki koneet ovat huomattavasti kotikoneita suurempia ja myös tehokkaampia. Pesuhuoneessa on myös isompi allas, jossa suurimmat liat poistetaan ennen koneisiin laittoa.

– Näitä kuluu paljon päivittäin, Hirvelä naurahtaa laitissaan suojakäsineitä käteensä.

– Esikäsiteltävää pyykiä tulee paljon, sillä olemmehan palvelutalossa, jossa on vanhuksia, joiden liikkuminen on huonoa. Tähän tottuu, eikä hajuhaittoja enää edes huomaa.

Pesuaineita joka lähtöön

Hirvelä alkaa täyttää isompaa pesukonetta. Hän käy vielä satsin yksitellen läpi, ja tarkastaa, josko vielä tarvittaisiin esikäsittelyä. Pesuaineisiin hänen ei tarvitse koskea, sillä koneen vieressä on rivi kanistereita, joista pesuainetta saa nappia painamalla.

– Aluksi oli vähän opettelemista, että tiesi, mitä pesuainetta mihinkin pyykkiin laitetaan, mutta nyt tämä käy jo rutuilla. Siitä olen iloinen, ettei minun tarvitse pesuaineisiin kajota, sillä ne ovat varmasti koostumukseltaan mel-

IRMA HIRVELÄ**Kuka?**

Paljasjalkainen toivakkalainen, kunnan oman pesulan ainoa työntekijä.

Mikä motivoi?

Likaisen pyykin muuttuminen puhtaaksi.

Mikä harrittaa?

Tällä hetkellä kipeä polvi, joka on paranemaan pään.

Ketä kiittää?

Perhettäni. Yhdessä liikkuminen on koko perheen juttu.

700 on, mutta vähenee

Toivakka on niitä harvoja kuntia, jotka ovat pistaneet pystyn oman pesulan, ja ovat saaneet siitä vielä taloudellista hyötyä.

Pesuala-alasta vastaava JHL:n toimitsija Riitta Rautiainen kertoo, että yleensä tilanne on päinvastainen.

– Kunnat ovat aikojen saatossa luopuneet omista pesuloistaan taloudellisiin syihin vedoten. Onneksi toisenlaisia liikkeitäkin nähdään, kuten Toivakan esimerkki kertoo. Joka tapauksessa pesulatyöntekijöiden määrä on pikkuhiljaa pudonnut noin 700 jäseneen, Rautiainen kertoo.

TYÖSSÄ

On mukava seurata, kun likaisesta pyykistä tulee puhdasta oman työn tuloksena, Irma Hirvelä sanoo.

Pesulatyöntekijä Irma Hirvelä työskentelee Toivakan kunnan omistamassa pesulassa.

TOIVAKAN KUNNAN PESULA ...

kisoen vahvoja, Hirvelä arvioi.

Askeleita tulee

Työmatkat eivät jää Hirvelän ainoaksi liikunnaksi, sillä hän käy keräämässä pyykkiä palvelutalosta päivittäin. Usein myös muista kunnan omistamista lähirakennuksista.

– Pitäisi varmaan hankkia askelmittari, koska olisi mukava tietää, kuinka paljon tulee päivittäin käveltyä. Hyvä vaan, että pysyy kunto korkealla, Hirvelä sanoo.

Hänen työkaverinsa keräävät pyykin aina omilla osastoillaan, ja Hirvelän tehtäväksi jää sen nouttaminen.

– Monet tuovat tosin pyykin suoraan minulle. Se tietenkintä helpottaa kovasti työtäni.

Kuivumaan

Iso pesukone on tehtävänsä tehnyt, ja Hirvelällä on edessään seuraava työvaihe. Koneen avaamisen jälkeen hän ottaa vaatekappaleen kerrallaan, ravistaa ja panee sen sitten ison kuivausrumpuun.

– Pyyki kuivuu paremmin ja nopeammin, kun sitä vähän pöyhii. Kuivausrummun jälkeen pyykki on kuivaa, muttei vielä valmista. Puhtaan ja kuivan pyykin jälkeen siirrytään huoltamiseen, jonka jäl-

keen sen voi asetella hyllyihin käyttöä varten.

Hirvelä vaihtaa viereiseen huoneeseen, jossa pyykin jälkkäsittely tehdään. Esiin otetaan silitysrauta. Myös mankeli työllistyy.

Silitystä ja viikkausta

Hirvelän toinen keskeinen työpiste sijaitsee välittömästi pesuhuoneen vieressä. Alkaa juuri kuivatun pyykin jatkokäsittely. Silitysrauta ja -lauta kai-vetaan esiin.

– Tämä työvaihe on yksi suurista suosikeistani, sillä työnjälki näkyy. Olen tosin huomannut, että kotiloissa en ole enää niin innokas silittäjä kuin aikaisemmin, mutta sitäkin teen. Erityisen iloinen olen mankeliista, sillä se on oiva apulainen, kun ajatellaan päivähoidon vuodevaatteita. Lakanat esimerkiksi ovat sopivan pieniä mankeliin, joten saan nopeasti siistiä jälkeä aikaan, Hirvelä huomauttaa.

Lämmintä riittää

Hirvelällä ei ole vielä kesäajan kokemusta pyykin pesemisestä ja huoltamisesta, mutta hän arvelee, että kesällä saattaa tulla aika ajoin kuuma työskennellessä.

– Päättelen tämän siitä, että jo nyt on väillä melko lämmintä ja kostea varsinkin silitystyössä.

Mutta se ei tahtia haittaa, ja taitaa kuulua tämän työn luonteeseen. Lisäksi ilmanvaihto pelaa, sillä pesuhuoneesta saa oven auki, jos sisäilma alkaa muuttua liian tuskaiseksi.

Hirvelä saa uudet ja puhtaat pyykit hyllyyn. Silloin aikaa on uutta pyykkiä siunaantunut jo pesuhuoneeseen.

– Lajittelen ensin ulkopuolelle menevän pyykin nalle varattuihin pesusäkkeihin, ja sitten homma alkaa taas alusta, Hirvelä kertoo.

Jatkota toivotaan

Hirvelä työskentelee valtakunnassaan määräaikaisena, ja toiveissa on, että jossain vaiheessa hänet vakinaistetaan.

– Pidän työstäni ja olen viihtynyt tosi hyvin. Pesulatyö on monipuolista, ja parasta siinä on se, että työn jälki näkyy puhtaana pyykinä. On mukavaa seurata konkreettisesti ihan läheltä, kun likaisesta vaatteesta tulee puhdas ja siisti. Uskon myös, että palveluiden käyttäjät ovat olleet tyytyväisiä, koska minun korviini ei ole moitteita tullut, Hirvelä muistaa. ♦

TALOUEDELLISTA JA NOPEAA

Vanhustyöjohtaja Hanna Voutilaisen mukaan oman pesulaan siirryttiin Toivakassa taloudellisista syistä. Omasta pesulasta pyykki tulee huomattavasti nopeammin kiertoon.

– Pesetimme aikaisemmin pyykimme kokonaisuudessaan ulkopuolisilla, ja se tuli kunnalle huomattavasti kalliimmaksi kuin oma pesula. Prosessi oli myös kovin hidaski. Oma pesula on nyt toiminut muutaman vuoden, ja olemme erittäin tyytyväisiä sen toimintaan. Koko ajan olemme pystyneet ottamaan lisää pestävää. Parhaana esimerkinä on päivähoido, jonka pyykkiä olemme nyt hetken aikaa hoitanneet, Voutilainen toteaa.

Hän ei kuitenkaan uskalla luvata, että pesulatoiminta jatkuu.

– Asia on tietenkin päättäjien vallassa, mutta sen verran uskallan sanoa, että oma pesula ja sen työntekijät ovat tuottaneet kunnalle selvää säästöä.

Irma Hirvelä käsittelee monta säkkiä pyykkiä päivittäin.

"OMA PESULA JA SEN TYÖTEKIJÄT OVAT TUOTTANEET KUNNALLE SELVÄÄ SÄÄSTÖÄ."

– Emme ole pakottamassa kaikkia syömään samalla tavalla, vakuuttaa professori Mikael Fogelholm.

ILMIÖ:

Uudet pohjoismaiset ravitsemussuosituksset painottavat hiilihydraattien, rasvojen ja proteiinin laadun merkitystä terveellisessä syömisessä.

SEURAUS:

Makkaran ystäville ja pihvin popsijoille uutiset eivät tiedä hyvää.

Uudet suositukset ohjaavat valintoja **Syö kalaa, vältä lihaa**

TARU BERNDTSON KUVA: SAMI PERTTILÄ

Ensikulemalta uudet ravitsemussuosituksset vaikuttavat tutuilta: kasvi- ja kalarasvoja kannattaa suosia ja vihanneksia ja hedelmiä pitäisi muistaa syödä paljon. Onko suosituksissa oikeastaan mitään uutta?

– On totta, että nyt julkaistut suositukset muistuttavat paljon meillä vielä voimassa olevia kansallisia suosituksia. Kuitenkin uusiin sisältyy myös isoja muutoksia, jotka tulevat näkymään tammikuussa julkaisuvissa suomalaissä ravitsemussuosituksissa, ravitsemustieteen professori **Mikael Fogelholm** Helsingin yliopistosta sanoo.

Fogelholmin mukaan monille tuttu ruokakolmio uudistetaan perusteellisesti. Uudessa kolmiossa kalaa todennäköisesti suosittelaan syötäväksi selvästi useammin kuin punaista lihaa. Edelleen uusi kolmio nostaa esille kasvi- ja kalaöljyjen terveellisyden ja ohjaa valitsemaan

kuitupitoista leipää valkoisen sijaan.

Rasvaa lisäämällä täyttävä ateria

Moni on tottunut ajattelemaan, että vain punaista lihaa syömällä raskasta työtä tekevä ihminen tulee kylläiseksi. Uusien suositusten mukaan punaista lihaa tulisi syödä korkeintaan puoli kiloa viikossa, esimerkiksi päivän pääaterialla korkeintaan joka toinen päivä. Lihavalmisteita olisi terveellisistä syödä selvästi vähemmän.

Fogelholmin mukaan jo pitkään on ollut vahvaa näyttöä siitä, että runsaaseen punaisen lihan käyttöön liittyy paksusuolensyövän riski. Uudempien tutkimustulosten mukaan myös kakkostyyppin diabetes on yleisempää paljon punaista lihaa syövillä. Lihavalmisteet, kuten makkarat ja leikkeleet, ovat pelkkää lihaa haitallisempia; niiden syömiseen liittyy myös sydäntautiriski.

– Sellainen käsitys, että vain lihasta voi saada niin paljon energiaa, että nälkä katoaa, on vain korvien väliissä.

Uusien pohjoismaisten ravitsemussuosituksen painotukset näkyvät jo muutama vuosi sitten julkaistussa Itämeren ruokapyramidissa. Kuva: Diabetesliitto ja Suomen Sydänilaitto.

Uusien suosituksen mukaan rasvaa voi ruoanvalmistuksesta käyttää paljonkin, kunhan se on hyvälaatuista pehmää rasvaa. Isot kala- tai kana-annokset, joissa on käytetty runsaasti öljyjä, ovat terveellisiä ja niistä saa välttävän määrän energiaa.

Yksilöllistä liikkumavaraa

Uutta nyt julkaistuissa pohjoismaissa suosituksissa on Fogelholmin mukaan myös se, että ne tuovat lisää yksilöllistä liikkumavaraa.

– Rasvojen, hiilihydraattien ja proteiinin sopiva saanti-määrä voi yksilöllisesti vaihdella paljonkin. Emme ole siis missään nimessä "pakottamassa" kaikkia syömään samalla tavalla. Suosituksia laatiessamme emme edes pystyisi huomioimaan yksilöllisiä eroja, sillä suositukset laaditaan koko väestöä silmällä pitäen ja esimerkiksi suurkeittiötä varten. Yksilöllistä ravitsemusneuvontaa tarvitsevat saatavat sitä ravitsemusterapeuteilta.

Fogelholmin mukaan ravitsemussuosituksia ei voi

LIIKUNTASUOSITUS ENSI KERTAA MUKANA

- Terveellinen ravinto on vain yksi hyvin terveyden osatekijä. Uusiin pohjoismaisiin ravitsemussuosituksiin on ensimmäistä kertaa lisätty myös liikuntasuositus. Aikuisia ohjeistetaan liikkumaan kohtuullisen kuormitettavuuden teholla vähintään 150 minuuttia viikossa tai rasittavalla teholla 75 minuuttia viikossa.
- Vaikkapa reipas kävelylenki tai raskaat kotityöt ovat kohtuullisesti kuormittavaa liikuntaa, juoksulenkit tai kuntouinti rasittavaa liikuntaa.
- Lasten tulisi liikkua monipuolisesti vähintään tunti päivässä.

myöskään laatia niin, että ne ohjasivat syömään kaikkein edullisimpia ruoka-aineita vaan suosituksia laadittaessa ainoana kriteerinä voi olla tutkittu tieto eri ruoka-aineiden terveellisyystä.

– Mielestäni on aivan mahdollista syödä terveellisesti niukallakin budjetilla. Esimerkiksi kirjolohja saa usein edullisesti eikä myöskään ruisleipä maksa sen enempää

Mikael Fogelholmin mukaan D-vitamiinin saantisuositus on kaksinkertaisinut 16 vuodessa.

Syö kalaa, vältä lihaa

kuin valkoinen leipä. Viime kädessä yhteiskunnan tulonjakopolitiikan on huolehdittava siitä, että kaikki voivat tehdä ruokakaupassa terveellisiä valintoja.

Lisää D -vitamiinia

Yksi eniten keskustelua herättäneistäasioista ravitsemukseen alalla viime vuosina on päivittäisen D-vitamiinin sopiva määrä. Uusissa suosituksissa D-vitamiinin päivittäisesti saantisuositusta nostettiin yli kaksivuotiailla lapsilla, aikuisilla ja iäkkäillä henkilöillä 7,5 mikrogrammasta 10 mikrogrammaan.

– Yritämme aina mahdollisimman hyvin löytää sen tason, joka on yhtäältä riittävä, mutta jota suuremmasta saannista ei enää ole todistettavasti hyötyä. Vain varmuuden vuoksi suosituksia ei voi nostaa hyvin korkealle, Mikael Fogelholm sanoo.

D-vitamiinia saa huhti-lokakuussa auringosta. Ravinnosta sitä saa erityisesti kalasta ja maidosta sekä margariineista. Maitoon ja margariineihin vitamiinia on lisätty luomuotteita lukuunottamatta.

– Ravitsemussuositusten perusteella tehdään myös monia terveyspoliittisia päätöksiä, muun muassa päätään maidon D-vitaminoidin määristä. Jos D-vitamiinin päivittäinen saantisuositus olisi korkeampi, olisi jo vaaraa, että paljon maitoa juova ja vitamiinivalmisteita käyttävä voisi saada liikaa D-vitamiinia. ♦

RUOKATOTTUMUKSET TUTKITTU

Ruoka ei ole vain ravintoa, vaan nykyelämän kuvastin.

Ruokatottumuksissa kohtaavat mieltyysten ohella ajankohtaiset yhteiskunnalliset keskustelut ja eettiset pohdinnot. Suosinko suomalaista? Ostanko valmista vai teenkö itse? Vietänkö lihatonta lokakuuta?

Nyt suomalaisten ruokatottumuksista on entistä enemmän tietoa, sillä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Talonpoikaiskulttuurisäätiö keräsivät talteen ruokapäiväkirjoja. Keruuseen osallistui 550 kansalaista, jotka kirjasivat muistiin erään perjantain syömisiään, juomisiaan ja ruokailutilanteita.

Yksi palkituista on tamperelainen Johanna Kurela, 47. Kurelan perheeseen kuuluu aviomies ja 10-vuotias Leo, diabeetikko.

– Meillä on aina syöty terveellisesti, mutta pojan syntymän jälkeen skarpattiin lisää. Nyt syödään monipuolisesti ja säännöllisesti. Ajatus on, että paras perintö, minkä lapselleen voi antaa, ovat terveelliset elämäntavat, ja ruokailu on osa niitä, hän sanoo.

Ruoan terveellisyys ei Kurelan mielestä sulje pois hyvää makua. Esteetikkona Kurela kiinnittää huomiota myös ruoan ulkonäköön.

– Juhliin voidaan tehdä kakkua ja tuulihattuja, mutta arkena ruoan valmistus ei sisällöltä, sanoo Kurela.

Keruukilpailun voitti helsinkiläinen Tuuli Lönnroth omaperäisellä, mukaansa tempaavalla kuvauksella päivän kohokohdista, lautasen sisällöstä. Lisäksi SKS palkitsi kahdeksan muuta kynäiliijää. (UP)

Ateriat suosituksen mukaan

Noin 15 000 JHL:n jäsentä työskentelee ruokaliveluissa, jossa ravitsemussuositukset ohjaavat työtä. Yksi heistä, ravitsemishuoltaja Eine Hoffren tekee kaikkia keittiöön töitä Siilinjärven terveyskeskuksen ravintohuollossa.

– Toki ravitsemussuosituksia noudatetaan ruokalistan suunnittelussa mutta aina se ei ole kovin helppoa. Esimerkiksi pieniruokaisten vanhusten kohdalla on väillä vaikeaa koostaa annokset niin, että ne sisältävät varmasti riittävästi ravintoaineita ja rasvoja.

Hoffrenin mukaan terveelliset raakaaineet eivät riitä vaan ruoan voi pilata myös valmistustavalla ja aikatauluttamalla ruoavalmistus väärin.

Uudet ravitsemussuositukset kosketavat myös varaston ammattyöntekijää Niina Purasta. Hän työskentelee Helsingin kaupungin liikelaitos Palmialla, jossa valmistetaan pääasiassa koulujen ja päiväkotien ruokia.

– Tehtäväni on punnita reseptien mukaan ruoien raaka-aineet. Työ vaatii suurta tarkkuutta: pieni virhe esimerkiksi saostusaineen määrässä voi pilata koko ruoan. Toki olen huomannut uudet pohjoismaiset ravitsemussuositukset. Kaikki sellainen kiinnostaa työn kautta ja muutenkin. Kiinnostavaa on esimerkiksi se, että pähkinöitä suositellaan lisättäväksi ruokavalioon. (TB)

tieto

KANAVA

PYSY TIETOKANAVALLA!

JHL:n Tietokanava kokoaa ajankohtaiset tiedot kuntien ja kuntayhtymien yt-neuvotteluista ja muista suunnitelmista, jotka voivat vaikuttaa jäsenten työsuhteisiin. Tuoreimpia poimintoja kanavalta:

- palvelualoite vireillä Asikkalassa ja Hollolassa,
- yt-neuvottelut käynnytneet Hyvinkäällä, Jämsässä, Järvenpäässä, Keravalla, Kirkkonumella ja Kankaanpäässä,
- Sipoo suunnittelee päävähoidon ulkoistamista.

Tietokanava ei täty itsestään.

– Elleivät aktiivit kerro kuntansa tapahtumista myös muille, ei synny yhteiskuntavaikuttamisen ketjua eikä liitto voi olla jäsentensä tukena siellä, missä apua tarvitaan, muistuttaa JHL:n suunnittelija Leena Peltoniemi.

Tietokanava on etenkin aktiivitoimijoiden työkalu, jota voi hyödyntää edunvalvonnassa. Tähän menee kanavalle on tullut useita kymmeniä ilmoitukseja vireillä olevista hankkeista, esimerkiksi seuraavista: palveluiden ulkoistaminen ja yhtiöittäminen, toimintojen palauttaminen omaksi työksi, palveluseteliiden käyttöönotto, palvelualoite ja yhteiskunnallisen yrityksen perustaminen. Lisäksi kanavalle kootaan median juttulinkkejä kunnallisiin päätoksiin, joilla voi olla vaikusta jäsenten työoloihin ja -suhteisiin.

Tietokanavalle pääsee kirjumatulla JHL:n jäsenivuille omilla tunnuksilla ja avaamalla Aktiivien työkalut-sivuston. Tunnus löytyy jäsenkortista.

Pian mediasta kootut juttulin-kit saadaan näkyviin myös tavallisille jäsenille JHL:n jäsenivuilla. (UP)

Nyt Suomi ajattelee - oikein

Nyt on lupa ajatella. On menossa kansallinen ajattelun viikko (11.-17.11.) jonka *"tavoite on lisätä ajattelun arvoausta Suomessa"*. Viikko on strategisen viestintätoimisto Ellun kanat ry:n suunnittelema ja organisoima. Vuonna 2012 viikon suojelijana oli pääministeri Jyrki Katainen. Ohjelman kuului muun muassa Helsingin tuomiokirkossa järjestetty "Kaveria ei jätetä" -paneesikeskustelu syrjäytymisen vähentämisestä. Keskustelijat olivat yhteiskunnan eliittiä, toimitaja Arto Nybergin johdolla muun muassa pääministeri Katainen, kokoomuspappi Olli Valtonen, toimitusjohtaja Aki Riihilähti, toimitusjohtaja Suvi-Anne Siimes, piispa Eero Huovinen sekä presidentti Niinistö *"ihan tavallisiaasioita -hankkeen vetäjä, Marko Kulmala."*

Huolestuttavinta tilanteessa oli se, ettei tuomiokirkkoseurakunnan kirkkokoherra Matti Poutiainen nähnyt porvarillisessa asetelmassa mitään ongelmallista. Hän oli antanut oikeistolaiselle viestintätoimisto Ellun kanalle ja sen toimitusjohtajalle, entiselle kokoomuskansanedustajalle Kirsi Pihalle, täysin vapaat kädet valita tilaisuuden osallistujat. Ajattelun viikon taustayhteisöön kuuluu yhteiskunnan eliittitahoja: muun muassa Accenture, yksi maailman suurimmista konsultointi-, teknologia- ja ulkoistamispalveluja tarjoavista yrityksistä, rikkaiden huonekalukauppa Skanno, Elinkeinoelämän valtuuskunta (EVA), Kauppalehti sekä *"ihan tavallisiaasioita -kampanja."*

Kirkon ja eliitin kytkyssä ei ole mitään uutta. Kirkko on perinteisesti ollut rikkaiden ja vahvojen, vallanpitäjien kirkko. Sen yhteiskunnallinen tehtävä on ollut luoda hengellinen savuverho, jonka suoissa eliitti on voinut toteuttaa heitä hyödyttävää agendaa. Nyt

kirkko levittää enkelin siivet suoaksi hyvinvointiyhteiskunnan alasajoon ja almuhyteiskunnan syntynn sitoutuneille voimille. Siitä huolimatta kirkko väittää olevansa poliittisesti neutraali. Kirkon mielestä ajattelu on oikeaa jos se on oikeaa.

Vasen on kirkossa ollut aina väärä. Se on demonien, Saatanan puoli. Se on helvetin portti. Jo kirkkoisä Augustinius (354-430) mielestä itse Raamatussa *"oikeaan suhtaudutaan myönteisesti ja se nähdään hyvyytenä tai oikeutena, ja vasempaan suhtaudutaan kaltoin ja se nähdään pahanä tai vääryytenä."* Kun Jumala loi Aadamin, hän käänsi tämän kasvot itään päin. Oikean käden puolella on etelä, aurinko, valo, hyvyys, elämä, kun taasen vasemmalle jää pohjoinen, pimeys, kylmyys ja kuolema. Samoin on ollut kirkkorakennusten laita. Alttarri on aina itäseinustalla. Heprean kielessä *semol* tarkoittaa sekä vasenta, pohjoista että paahuttaa.

Jeesus itse joutui valtakoneiston hampaisiin juuri sen tähden että hänen katsottiin asettuneen vasemman, Belsebulin, Saatanan puolelle: *"Mutta lainopettajat, joita oli tullut Jerusalemistä, sanoivat: "Hänessä on Belsebul, itsensä pääpaholaisen voimin hän pahoja henkiä karkottaa."* (Mark 3:22) Jeesuksen koko toiminta oli vallan silmissä vasenta, järjestysken, status quon vastaista, kumouksellista ja kapinallista. Vasen on ikiaikinen demoni, joka on ajettava ulos vaikka pakottamalla vasenkätilen oikeakätiliseksi tai järjestämällä *oikean* ajattelun kampanjoita.

KAI SADINMAA
PASTORI
HELSINKI

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa omavastuuajan jälkeen

Aansiopäivärahan maksaminen voi alkaa aikaisintaan sen jälkeen, kun työttömäksi tai lomautetuksi jäänyt henkilö on ollut seitsemää täyttyä työpäivää vastaavan ajan työnhakijana TE eli työ- ja elinkeinotoimistossa. Tätä aikaa kutsutaan omavastuuajaksi.

Kokonaan työttömän tai lomautetun omavastuuaike täytyy, kun hän on ollut täydet seitsemän arkipäivää työtön. Osa-aikatyötä tekevän omavastuuaike suhteutetaan alalla sovellettavan työehtosopimuksen mukaiseen enimmäistyöaikaan. Omavastuuaike tarkastellaan tällöin pidemmällä aikavälillä, enintään kuitenkin kahdeksan kalenteriviikon jaksolla. Tuon jakson aikana työttömänä olon on täytynyt jatkua seitsemää työpäivää vastaavan ajan.

Omavastuuaike asetetaan, kun henkilö jää ensimmäisen kerran työttömäksi, ja tämän jälkeen aina kun hän täyttää uudelleen työssäoloehdon (= 34 viikkoa työtä). Mikäli uusi työssäoloehdo ei ehdi täyttyä työttömyys- tai lomautusjaksojen välissä, ei uttaa omavastuuaike aseteta, vaan päivärahan maksaminen voidaan aloittaa heti työnhaun alkaessa mikäli muut edellytykset täytyvät.

Jatkuva osa-aikatyötä tekevillä ja soviteltua päivärahaa hakeville omavastuuaike katkaisee yleensä päivärahan maksamiseen noin kahdeksan kuukauden vä-

lein, jolloin työssäoloehdo täytyy uudelleen ja uusi omavastuuaike tulee vahvistettavaksi.

Omavastuuaike ei ole sama asia kuin karenssi. Karena on TE-toimiston määärämä päivärahaton aika esimerkiksi sen takia, että henkilö on kieltäytynyt tai iritanoutunut työstä ilman pätivää syytä.

Mikäli henkilö osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin, voidaan päivärahan maksaminen aloittaa omavastuuajalla. Jos työttömäksi jäänyt henkilö siis aloittaa heti työttömyyden alkaessa esimerkiksi työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen, hänen asetetaan omavastuuaike mutta hänen voidaan maksaa päivärahaa sen estämättä. Tällä kannustetaan työnhakijoita osallistumaan aktiivitoimiin heti työttömyyden alkaessa.

Omavastuuaikeaan esitettyjä muutoksia vuodelle 2014

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen työttömyysturvalain muuttamiseksi vuoden 2014 alusta lähtien. Osa esitystä muutoksista koskee myös omavastuuaikeaa. Työttömyysturvalakiin on esitetty paljon muitakin muutoksia ja koosten niistä voi käydä lukemassa työttömyyskassan internetsivulta www.jhl.fi/tyottomyyskassa.

Omavastuuaikeaan esitetyt muutokset pähkinänkuoreessa:

- Omavastuuaike lyhenisi nykyisestä seitsemästä viiteen päivään
- Omavastuuaikeaa ei asetettaisi työssäoloehdon uudelleen täyttyessä, mikäli enimmäisaika alkaisi uudelleen vuoden kuluessa edellisen enimmäisajan alkamisesta ja mikäli omavastuuaike olisi tällöin jo asetettu.
 - Koska työssäoloehdoa on esitetty lyhennettäväksi 26 viikkoon nykyisestä 34 viikosta, tällä muutoksella estetään se, ettei kenelläkään ole kahta omavastuuaikeaa vuoden aikana
 - muutos parantaa etenkin osa-aikatyötä ja lyhyitä pätktötöitä tekevien asemaa

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa

postiosoite PL 100, 00531 Helsinki
faksi 010 7703 235

Työttömyyskassan sähköinen
asiakaspalvelu: www.jhl.fi/tyottomyyskassa

Kassan sähköposti: tkassa@jhl.fi

eWertti
Nettikassa

Työttömyyskassan henkilökohtainen puhelinpalvelu
päivystää
maanantai – perjantai klo 9 – 15 numerossa

010 190 300,
hintta kiinteästä verkosta soitettaessa pvm, hinta matkapuhelinverkosta soitettaessa oman operaattorin hinnoittelun
muukaan.

- Hyvinvoinnin tekijöiden oma työttömyyskassa -

eEmeli
Puhelinkassa

Neuvaja 24 h/vrk numerosta 010 190 300.

eEmelissä voit tehdä kokonaan työttömän jatkohakemuksen, saat ohjeita ja neuvoja, voit tiedustella hakemuksen saapumis- tai maksupäivää sekä käsitelytilannetta. eEmeli nopeuttaa maksatusta.

Ja kamera käy

Koulunkäytiavustaja, keittäjä, kodinhoitaja, siivoja, raitiovaununkuljettaja ja monet muut työstään ylpeät ammattilaiset esiintyvät JHL:n videolla. Ohjaaja Miikka Lommi seuraa silmä tarkkana ruudulta, että lopukohtauksen valaistus ja kuvakulmat ovat juuri oikeat.

OLKOON VOIMA KANSSAMME

Nyt koko joukko muuttaa askel eteenpäin, suu-pielet korvasta korvaan ja käsi uhmakkaasti ylös. Ja sitten: kamera käy! komentaa ohjaaja **Miikka Lommi**.

Menossa on liiton esittelyvideon kuvaus JHL-talossa Helsingin Sörnäisissä, ja paikalla on koko tuotantotuimi: ohjaajan lisäksi pari valomiestä, valaisija, kuvaja, kamera-assistentti, puvustaja ja maskeeraaja. Unohtamatta tietenkäään JHL-videoon tuottajana häärivää **Katja Jokista**.

Varsinaiset tähdet löytyvät kameran edestä: JHL-opiston opiskelijoita, liiton henkilökuntaa sekä parikymmentä harrastajanäyttelijää tai muuten vaan mainoskuvauskirjastoihin kiihnostunutta, jotka läpäisivät tuotantoyhtiön tiukan casting-seulan.

Yksi heistä on **Kristiina Sirola-Korhonen**, 36-vuotias lastenhoitaja ja draamapedagogi, joka on mukana ensimmäistä kertaa laajaan julkisuuden saavassa videossa.

– Sain JHL:n sähköpostivies-

tin, jossa houkuteltiin jäseniä mukaan. Innostuin heti, koska minulla on avoimen yliopiston draamaopintoja taustalla, hän perusteli.

Oikeasti Sirola-Korhonen työskentelee helsingiläisessä päiväkoti Versossa, mutta kuvausta varten hänet puettiin kodinhoitajan siniseen työtakkiin. Ja kuiten elokuvaluotannossa yleensä, tie kirkkaisiin studiovaloihin kulki maskeeraajan taitavien käsienvälistä.

– Kiva porukka ja energisoiva kokemus keskellä marraskuun pimeyttä. Voisin lähteä leikkiin toistekin, hän tuumaa.

JHL:n viestintä on juoninut koko syksyn liiton markkinointikonseptia, ensimmäistä liiton yli 80-vuotisessa historiassa. Konseptin ydin on pelkistetty lauseeseen *Olkoon voima kanssamme*.

– Konsepti hyödyntää populaarikulttuurista tuttua kuvastoa ja iskulauseetta. Joillekin lause on vakava, jopa harras, joillekin leikkimielinen. Tärkeintä on, ettei se jätä ketään kylmäksi, vaan virittää

miettimään tunnetasolla, mistä ay-toiminnessä on pohjimmitaan kyse, perustelee liiton viestintäpäällikkö **Kauko Ala-Nikula**.

JHL on jäsenmäärältään Suomen suurin ammattiiliitto, joten voiman ja vahvuuden korostaminen ei ole yhtään liioittelua.

– Tarina ei pääty videoon, vaan jatkuu ja saa uusia muotoja ko-ko ensi vuoden ajan. Luvassa on kilpailuja yhdistyksille ja työpaikoille, ja liitto tulee näkyvästi monin eri tavoin niin mediassa kuin muutenkin, lupailee Ala-Nikula. ♦

JHL:N ESITTELYVIDEO

- **Mitä?** Olkoon voima kanssamme -video esittelee liitto ja sen jäseniä.
- **Miten?** Paljon tunteita, hidastettua kuvaaa ja sytyttää vää musiikkia.
- **Miksi?** JHL:n markkinoinnin ja viestinnän tueksi, koulutiedotuksen oheismateriaaliksi.
- **Missä?** JHL-talo, Helsinki.
- **Ketkä?** Mukana 20 avustajaa, jotka esittävät JHL:äisiä eri alojen työntekijöitä, lisäksi joukkokohta-ukissa JHL-opiston opiskelijoita ja JHL:n henkilökuntaa.
- **Kuka ohjas?** Miikka Lommi, Tuotantoyhtiö Kennel Helsinki
- **Julkaisaan?** JHL:n verkkosivulla tammikuussa 2014 www.jhl.fi/voima

ULLA PUUSTINEN
ulla.puustinen@jhl.fi

PALVELUSIVUT

KOKOUKSIAT

002 TIE-INFRA ETELÄ-SUOMI JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 18 Kiljava Opisto Kotorannantie 49, Kiljava. Ruokatarjoilu.

010 HELSINGIN KAUPUNGIN VI-RAN- JA TOIMENHALTIJAT JHL

Virallinen syyskokous 19.11. klo 18 Paasitorissa. Paasivuorenkatu 5 A. Kahvitarjoilu.

015 HELSINGIN TERVEYSKESKUKSEN HENKILÖKUNTA JHL

Sm syyskokous 25.11. ravintola Helka klo 16.30-18.30, Pohjoinen Rautatienda tu 23. Valinnat pj ja hallituksen jäsenet, vahvistetaan lm:t sekä tsv:t. Päättäään yhd. yhdistymisestä JHL ry 033 Helsingin sosiaaliviraston henkilökunnan kanssa. Kokoukseen osallistuneille yhdistys maksaa ruokailun. Ilm. 20.11. mennessä majja.maki@kolumbus.fi tai 0405917312. Ilm. syöttökalaa vai possua.

035 HELSINGIN YLIOPISTOLLISEN KESKUSSAIRAALAN HENKILÖ-KUNTA JHL

Sm syyskokous 22.11. klo 17 Paasitorni HTY:n talo, Paasivuorenkatu 5 A. Valinnat v. 2014-2015 pj, hallituksen valinta, HUS yhteisjärjestön hallituksen/edustajistoon edustajat, Helsingin työväenyhdistyksen edustajistoon edustajat, Toiminnantarkastajat/varatoiminnantarkastajat. Toiminta-suunnitelma, talousarvio. HUS -yhteisjärjestöJHL ry:n Luottamusmiesvaalien ehdokasasettelu. HUS-Desiko Plm, välinehuollon lm, laitoshuollon lm oto HUS-Servis ,Ravioli,

Tietotekniikan taseyksikkö Plm, Tietotekniikan lm oto , HUS-Servis lm, raviolin lm HYKS-sairaankoitoalue, HUS-Logistiikka, HUSLAB, HUS-Kvantamien,HUS-Apteekki, Yhtymänhallinto, HUS-Tilakeskus ja Apuvälerneskesus Plm , HUSLAB luottamusmies oto. Kahvitarjoilu.

048 LAHDEN KAUPUNGIN TOIMEN- JA VIRANHALTIJAT JHL

Sm syyskokous 27.11. klo 17 Lahden Yhteisjärjestön toimitilat, Aleksanterinkatu 26 A 4 krs. Valitaan toimihenkilöt hallituksiin, vahvistetaan luottamusmies valinnat. Lisät. www.lahdenjhl.fi. Kahvitarjoilu.

065 TURUN LASTENHOITO- JA KASVATUSALAN YHDISTYS JHL

Sm syyskokoukseen 20.11. klo 18.30 Hansasali, Puutarhakatu 45, Turku. Valinnat. Virallisem osion jälkeen nauttimme yhdessä iltapalan, jonka vuoksi ilm. 13.11. mennessä tini.vehvilainen@turku.fi tai 050 5561 116 txt. Ilm. mahdolliset ruoka-aineallergiat. Yhd. kotisivu http://www.jhl065.fi.

069 JORVIN SAIRAALAN JHL

Sm syyskokous 25.11. klo 15.30 alkaen Jorvin sairaalan luentosalissa, K-kerroksessa. Lm-vaalitavan sopiminen ja valinnat lm-vaaliedokkaiden asettelu. HUS Yhteisjärjestön pj:n valinta. Kahvitarjoilu.

087 SUUR-SALON JHL

Sm syyskokous 20.11. klo 18 Salon kaupungitalolla valtuustosalti Tammi, Tehdaskatu 2, Salo. Valitaan pj ja hallitus ja täydenneetään lm valintoja. Kahvitarjoilu.

097 ROVANIEMEN SEUDUN ERITYISPALVELUT JHL

Syyskokous ja pikkujoulu jäsenille 30.11. klo 16 ravintola Turkoosissa. Omavastuu 10€. Sit. lm. 22.11. mennessä Sinikka 040 7179 664 ilt. tai jhl osasto 097@gmail.com.

103 JYVÄSKYLÄN JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN AMMATTILAISET JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 17 Hotelli Ale-Xandrassa , Hannikaisenkatu 35. Kokouksen jälkeen pikkujoulubuffet. Sit. lm. ruokailun vuoksi 18.11. mennessä tuula.ahonen@jhl103.net tai 014 685 454.

105 NOKIAN JHL

Sm syyskokous 20.11. klo 18 Pikkupippurisa. Lm- ja toimihenkilövalinnat. Kahvitarjoilu.

120 TAMPEREEN SÄHKÖLAITOS OY HENKILÖKUNTA JHL

Sm syyskokous 27.11. klo 16. Henkilöstöravintola Sähköranta, Voimakatu 11. Kahvija voileipätarjoilu.

124 KUOPION YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN JHL

Sm syyskokous 26.11. klo 16-18 Kys, rakennus 4, 0-krs, kokoushuone. Valitaan kaikki lm:t ja toimihenkilöt yhd. hallituukseen, päättäään eduista mm. vapaa-aika. Kahvitarjoilu.

127 VAASAN KAUPUNGIN KUNNALLISET JHL

Sm syyskokous 27.11 klo 18.30 Yhdistyksen toimitila, Hietalahdenkatu 21. Hallitus klo 17. Ilm. 22.11. mennessä 0500 665 712, esa.karhumaa@jhl127.fi.

134 LOHJAN SAIRAALAN JHL

Sm syyskokous 26.11. klo 17.30 Lohjan sairaalan 0-krs:n meetingtilta.

135 ITÄ-SUOMEN YKSITYISEN SOSIAALI-, TERVEYS- JA OPETUS-ALAN AMMATTILAISET JHL

Sm syyskokous 22.11. klo 19 Joensuun Kuntoiteaitalla, Linnunlahdentie 10. Tarjoulin vuoksi ilm. 15.11. mennessä nenotar@luukku.com tai 040 160 2249. Lisät. www.jhl135ry.jhlyhdistys.fi.

150 PORVOON JHL - BORGÅ JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 18 Ravintola Seireeni, Linnankoskenkatu 45, Porvoo. Valinnat hallitus ja luottamusmiehet. Kokouksessa juhlistetaan Elna-Maria Grönholmia liiton myöntämän kunnijäsenyyden johdosta.

167 VARKAUDEN JHL

Sm syyskokous ja ideaalit 20.11. klo 17.30 Ravintola Tyyskänhovi, Wredenkatu 4. Yhd. toimihenkilö- ja lm-valinnat. Tule ideoimaan yhd. toimintaa –teemailta. Ruokailu, salaattipöytä, juusto, riistakeitto ja jälkiruoka. Ilm. yksin tai yhdessä 11.11. mennessä plm 044 556 1630, mahdollinen ruokavalo.

177 TAMPEREEN KAUPUNGIN LIKENNEHENKILÖKUNTA JHL

Sm syyskokous 5.12. klo 17 Lounaskahvila Mari, Hyllilänskatu 3. Ruokatarjoilu.

197 ESPOON KAUPUNGIN TYÖTEKIJÄT JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 17 Valtuustotalo Kokoomuksen ryhmähuone. Kahvit. Pj:n ja hallituksen valinta. Arvontaa.

204 LAHDEN SEUDUN TEKINEN ALAN TYÖNTEKIJÄT JHL

Sm syyskokous 21.11. klo 16.30, Lahden Seudun Kuntateknikka Oy:n kokoustiloissa, Kallio-Pietilänskatu 1. Valinnat pj, hallitus, plm ja varaplm.

206 IISALMEN KUNNALLISET JHL

Syyskokous 26.11. klo 18 Ravintola Pikkulita, Savonkatu 13. Valinnat. Yhd. tarjoava ruokailu ja kahvin vuoksi ilm. 20.11. mennessä 040 523 1365 Terttu. Osallistujien kesken kinkkuvaronta!

207 LOVIISAN JHL - LOVISA JHL

Sm. Syyskokous 28.11 klo 18 Varikolla, Porvoonkatu 5, Loviisa. Kahvitarjoilu.

222 KRISTIINAN KAUPUNGIN JHL – KRISTINESTAD JHL

Sm syyskokous 22.11. klo 18 Grazy Cat. Ruokailu. Ilm. 18.11. mennessä. - Höstmöte 22.11 kl. 18 Grazy Cat. Matservering. Sista anm. 18.11 Marita 040 7705311 tai Kirsti 041 507 3870.

237 JANAKKALAN KUNNALLISET JHL

Sm syyskokous 20.11. klo 18.30 Ravintola Pikk-Herkkulassa Harviaantie 7 B, Turenki. Henkilövalinnat. Tarjolla iltapala.

260 RIIHIMÄEN KUNNALLISET JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 18 Karan koulun ruokasalissa, Kalevankatu 13-17. Lm ja toimihenkilövalinnat. Kokouksen jälkeen ruokailu ja arvonta. Muista tuoda henkilökohtaisen kokouskutsusi mukana tullut arvonta lipu.

sask
SOLIDAAARISUUSPÄIVÄT
HÄMEENLINNA 8.-9.2.2014

Retki globaalgin tuotannon tehdassaleihin ja takapihoille.

ILARI JOHANSSON GERARDO IGLESIAS ARMAN ALIZAD TARJA HALONEN SIRPA PIETIKÄINEN NELJÄ ÄSSÄÄ JYRKI RAINA SAID IQBAL...

ILMOITTAUDU HETI! SASK.FI

Varaudu jouluun ajoissa!
Meiltä löydet lähet ja materiaalit [Facebookissa](#)

Slöjd-Detaljer®
PI 2470 00002 Helsinki, tilaus@sljod-detaljer.fi
Asiakaspalvelu: 09-3487 0606

Turussa tavattiin. Neli-sensataa osaavaa naista nautti jäsentilaisuudessa niin Jaakko Saariluoma-sta kuin paikallisten JHL:läisten valmistamasta ruokatarjolusta.

Osaavat naiset osallistuvat

Mitä? JHL näkyvästi muka-na Osaava Nainen -messuil-la myös tänä vuonna.

Mikä? Työn, arjen, hy-vinvoinnin, terveyden ja käden töiden tuotteista ja palveluista kiinnostuneille naisille suunnatut vuosit-taiset messut.

JHL:n messuosasto löytyi tutulta keskeiseltä paikaltaan Turun messu- ja kongressikeskuksesta, ja kä-vijötä riitti entiseen malliin Osaava Nainen -messuilla.

– Vanha sijainti raikastettuna uudella tyylikkääällä messuill-meellä, siitä oli hyvä lähteä te-kemään tämän vuoden tapahtuma. JHL:n vasta käyttöön otetu messuosasto keräsi huomiota ja kiitoksia, järjestelyistä vastan-nut JHL:n tiedottaja Petteri Ok-sa kertoo.

Nykyisiä ja uusia

JHL:n osastolla kävijät olivat pää-osin liiton jäseniä, mutta Oksan mu-

kaan joka messuilla löytyy myös uusia jäsenkandidaatteja. Tänäkin vuonna liiton liittymiskaavakseen täytti tai pyysi mukaansa parikymmentä jäsenyydestä kiinnostunutta.

– Messutapahtumat ovat kes-keisiä kohtaamispaijkoja, ja täällä on helppo tulla kysele-mään liittoasioista, kuvaa Oksa.

Ota enemmän omena

Tavanmukaisten messukarkkien si-jaan liitto jakoi huomattavasti ter-veysvaikuttisempaa suuhunpan-tavaa. Kemiön saarelta oli kävijötä varten tilattu 200 kiloa punaposki-sia syysomenoita.

Omenan rouskuttamisen ohessa saattoi täyttää JHL:n ky-selyn, joka käsitteli liiton var-haiskasvatustesteeman mukaisesti lasten subjektiivista päivähointo-oikeutta. JHL:n messuosastol-la päivysti myös toimialajohtaja Päivi Niemi-Laine, joka kartut-ti samalla tuntoja illan jäsentilai-suutta silmälläpitäen.

VIP – vain jäsenille

Osaava Nainen -mes-suut kokoavat yhteen suuren määrän JHL:n jäseniä. Liitto onkin halunnut messujen kylkeen järjestää jo perinteeksi muodos-tuneen vain liiton jä-senille suunnatun il-tatilaisuuden. Nämä tänä vuonna. Lauantai-illan treffit houkuttivat Turun kauniille VPK-talolle noin neljäsataa jäsentä.

Kukaan ei tainnut ruokaa tai juomaa väärään kurkkuun ve-täistä, vaikka Jaakko Saariluo-man showta samalla seuratessa olisi helposti saattanut niinkin käydä. Hauska mies.

Illan asiaosuudessa JHL:n toi-mialajohtaja Päivi Niemi-Laine otti kantaa kuntatalouden sääs-tötalkoiseen ja etenkin tasa-arvo-näkökulman huomioimiseen. ♦

SAJJA HEINONEN saija.heinonen@jhl.fi
KUVAT PETTERI OKSA

NÄPIT IRTI PÄIVÄHOIDOSTA!

JHL:n kyselyyn vastasi Osaava Nainen -messuilla 1 217 henkilöä.

Vastaajista noin 60 prosenttia oli sitä mieltä, että subjektiiviseen päivähointo-oikeuteen ei pidä koske ja lapsille kuuluu jatkossakin luovuttamaton oikeus hoitoon.

Lisää kuvia ja tunnelmia:

Lisää myös JHL:n Facebook-sivulla www.jhl.fi/facebook

PALVELUSIVUT

272 HARJAVALLAN KUNNALLISET JHL

Sm syyskokous 20.11. klo 18 kaupunginta-lon alakerrassa. Hallituksen ja plm valinnat.

275 ETELÄ-POHJANMAAN YKSI-TYiset JHL

Sm syyskokous 22.11. klo 18 Hotelli Liesus-sa Alavudella. Ruokailun järjestämiseksi ilm. 15.11. mennenä mari.valimaki@luovi.fi.

276 KAJAANIN KUNNALLISET JHL

Sm syyskokous 18.11. klo 18 Hotelli Kajaani, Onnelantie 1. Yhd. tarjoaa osallistujille päivällisen klo 17. Ilm. viikkoja ennen 044 3510 232 viesti/puhelut iltaisin. Valinnat. Nimetään yhd. ehdokkaat työsuojuveluvaltu-tetuksi sekä JHL:n ammattialaverkostojen edustajat.

287 VARSINAIS-SUOMEN KUNTA-ALAN AMMATTIYHDISTYS JHL

Syyskokous 26.11. klo 18 Raison uusi ABC-asema, Piilipunkatu 2, Raisio.

343 Satakunnan Ympäristö-RAKENTAJAT JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 19 ravintola Buccossa. Tarjoilu.

351 IIN JHL

Sm syyskokous 27.11. klo 18 lin Järjestö-talo. Valinnat. Paikalla aluepäällikkö Saila Pirnes. Kahvitarjoilu. Kotisivut: <https://sites.google.com/site/iinjhlry>.

379 OULUN KAUPUNGIN TOIMEN-JA VIRANHALTIJAT

Sm syyskokous 28.11. klo 17 SAK:n Aluepal-

velukeskuksen kahvio, Mäkelinkatu 31 V krs. Yhd. toimihenkilövalinnat. Esitykset hallituksen vars. jäseniksi/varajäseniksi Oulun kunta-alan yhteisjärjestön hallitukseen v. 2014-15, varapj. ja muutokset edustajis-toon sekä yhd. esitys toisesta plm / varaplm v. 2014-2017. Kahvitarjoilu.

393 ESPOON KAUPUNGIN HALLINNOLISET JA TEKNISET TOIMIHENKILÖT JHL

- Syyskokous 19.11. Espoon keskus, Valtuus-talo, Viheriden ryhmähuone, Espoonkatu 5. Ilm. katri.kauranen@espoo.fi. Ruokatar-joiu ja kakkukahvit. Lisät. yhd. kotisivulta. - Hallituksen kokoukset 5.11. ja 3.12. klo 16.30 Plm toimisto, Kamreerintie 2 A, 5. krs Espoon keskus.

538 PIRKANMAAN YKSITYISEN SOSIAALI- JA TERVEYSALAN HEN-KIÖSTÖ JHL RY, PYSTY

Sm syyskokous 23.11 klo 12.30 ravintola Astorissa, Aleksi Kiven katu 26, Tampere. Ilm. 14.11. mennenä pitkavili@gmail.com tai txt 044 3634 538. Lisät. www.pysty.info ja Pystyvä-lehdestä.

557 LIEDON JHL

Sm syyskokous 27.11. klo 18 Ruskassa. Lm-valinnat, toimintasuunnitelma 2014 ja ajankohtaiset asiat.

567 SAVONLINNAN SEUDUN JHL

Sm syyskokous 16.11. klo 17 Opetusravin-tola Paviljonki, Rajalahdenkatu 4, Savonlinna. Kokouksen jälkeen klo 19 pikkujoulut. Ilmoittautuminen päättynyt.

577 LAPIN TIEMIEHET JHL

Sm syyskokous 23.11. klo 17.30 hotelli Pohjanhovi, Pohjanpuistikko 2, Rovaniemi. Valinnat. Hallitus klo 17. Kokouksen jälkeen osasto tarjoaa pikkujoulubuffettiin jäsenille 20€, palautetaan osallistujille. Ilm. 15.11 mennenä. Lisät. 044 3391 477.

587 ESPOON HYVINVOINTIALO-JEN HENKIÖSTÖ JHL

- Sm syyskokous 19.11. klo 18 Espoon kes-kus, valtuustotalon kahvio. Jäsenet terve-tuloa, kahvi- ja salaattitarjoilu, osallistujien kesken suoritetaan yllätyslahja arvonta. - Kokous 3.12. hallitus kokoontuu klo 18.00, jäsenkokous n. Klo 18.30, Valtuustotalo, kokoumuksen ryhmähuone, kahvitarjoilu. - Eläkeläisjäsen Ikkarpalot kokoontuu 3.12. klo 15-16.30 Espoon keskus palvelutalo, Holviikuja 1.

588 PÄÄKAUPUNKISEUDUN VA-RUSKUNTIEN YHDISTYS JHL

Sm syyskokous 29.11. klo 17 ravintola Ros-so Ympyrätalo Hakaniemi, Siltasaarenkatu 18 – 20, Helsinki.

608 ÄÄNEKOSKEN JHL

Sm syyskokous 21.11. klo 18 Teknologiatekeskus Äänekoski. Lm valintojen vahvistami-nen, pj ja hallituksen valinnat. Vieraana liiton hallituksen jäsen Ari Saastamoinen. Kahvitarjoilu.

609 KAINUUN TIEMIEHET JHL

Sm syyskokous 13.12. klo 18 Hotelli Kajaani Onnelantie 1. Ruokailu kokouksen jälkeen.

627 KOUKKUNIEMEN HENKIÖ-KUNTA JHL

Sm syyskokous 20.11. klo 15.30 Koukku-niemien vanhainkodin hallintorakennuksen Puffetti kokoustila. Kahvitarjoilu.

671 VARSINAIS-SUOMEN TIE-TYÖNTEKIJÄT JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 18 Neste Lieto, Haimiontie 25. Ruokatarjoilu.

699 TIEALAN YHDISTYS JHL

Sm syyskokous 29.11. klo 17.30 Pirkkan-tukikohdassa, Teollisuustie 27, Pirkkala. Valitaan yhd. pj, varapj., siht., rahastonho-taja sekä hallitus ja toiminnantarkastajat. Paikalla plm Hannu Viherpuro kertoo ajan-kohtaisistaasioista. Os. tarjoaa illallisen.

765 PELLON OSASTO

Sm syyskokous 21.11 klo 18 Kahvila Hel-messä, Linjatie 2. Jouluruokailun vuoksi sit. ilm. 19.11. mennenä Reijo 040 5788 339, Sirpa 040 8279 873. www.jhl-pello.sivustot.fi. lisälmen linja-autoasemalta klo 8.30. Ilm.

780 UPINNIEMEN YHDISTYS JHL

Sm syyskokous 28.11. klo 18-21 kerhon saunaalla. 806 Jokilaaksojen ammattiyhdistys JHL Syyskokous 29.11. klo 18.15 Hotelli Saareessa Reisjärvellä. Ennen kokousta jouluruokailu.

HYVÄÄ SOME-päivää!

Ajankohtaiset päivitykset ja uutiset
SEURAA JA TYKKÄÄ:

JHL Facebookissa
www.jhl.fi/facebook

JHL-opisto Facebookissa
www.facebook.com/JHLoPisto

JHL Twitterissä
www.twitter.com/JHLry

Ammattina hyvinvointo

Kahvilassa
käyneiden kesken
arvotaan
yllätyspalkintoja!

Aktiivikahvila
ke 11.12. klo 16-19
PKS-alueetoimistossa
Tervetuloa!
Ohjelmassa mm. elävä
musiikkia ja
AY -tietovisa!

Usi luottamusmies, hallituksen jäsen
ja työsuojuvelutoimija tule tutustumaan
muuhin aktiiveihin, alueetoimiston
henkilökuntaan ja alueelliseen
toimintaan. Vanha aktiivi, tule ja tuo
uusi aktiivi mukanasi.

JHL - Pääkaupunkiseudun alueetoimisto

Haapaniemenkatu 14, 2. krs, Merihaka, Helsinki
www.jhl.fi/alueetoimistot
www.facebook.com/JHLPaakaupunkiseutu

JHL-ammattilaisia Maria Alasaari (vas.), Kirsi Uitto ja Niina Behm koulla Pohjanmaan alueloimiston koulutuspäivässä Härmän kuntoutuskeskuksessa.

Päiväkotihuoltajat Eeva Kurunsaari (vas.), Kirsi Mäkelä ja Mervi Karhu Seinäjoelta olivat tytyväisiä opintopäivän monipuoliseen antiin.

Pohjalaiset naiset kurssilla

Puhtausteema kokosi peräti 141 ravitsemus- ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevää liiton jäsentä koulutuspäivään Härmän kuntokeskuksessa.

Pohjanmaan alueloimiston koulutuspäivässä innostunut joukko alansa ammattilaisia paneutui kuulemaan uusia tuulia ammatti-alaltaan ja työhyvinvoinnista.

Sedun kouluttaja **Eira Vanhatupa** Ähtäristä, luennoi vauhdikkaasti ja iloisesti työhyvinvoinnista. Sen haasteista, työparina toimimisesta ja kuinka selvitä työpaikalla vaikeista tilanteista, joita yhdessä toimiminen joskus meille jokaiselle aiheuttaa. Iloinen nau run remakka kaikui usein täpö täydessä luentosalissa. Joillakin vierähti hetkittäin kynnel silmäkulmaan, kun tutut ja vaikeat ti-

lanteet omasta työyhteisöstä tulivat mieleen.

Eiran luento antoi kaikille paljon ajatuksia ja pohdittavaaa.

– Mahtava luento, aivan upeaa! kuului mielipide yhdestä suusta.

Puhdistuspalvelualan ryhmässä **Pirjo Tervonen** luennoi ihmisten kohtaamisesta, siivousaineiden uutuuksista ja hygieenisestä siivouksesta. **Johanna Tuominen** aiheena oli ravitsemisala ja erilaisten ihmisten kohtaaminen, erityisruokavaliot ja uudet ravitsemisruosutukset.

Varhaiskasvatusalan työryhmässä **Tarja Latvala** kertoi luotamuksellisesta kumppanuudesta hoitolasten vanhempien kanssa sekä toimintatavoista silloin, kun herää huoli lapsesta.

EIJA KOSKI
ALUEOIMITSJA
POHJANMAAN ALUEOIMISTO

The screenshot shows a red header with the text "Kommunal. NYHETERNA". Below it is a news article thumbnail featuring a woman. The article title is "Lenita Granlund kommenterar Kommunals konfliktvärsel". There are five small images on the right side of the page.

Ruotsin Kommunal lähetää verkossa uutislähetyksensä kahdesti kuussa.

JHL:n viestintä Kommunalissa

Liiton viestintä vieraili Ruotsin Kommunalissa lokakuussa. Muutama vuosikymmen sitten liitossa oli vielä liki 700 000 jäsentä, nyt puoli miljoonaa. Edunvalvonnan ongelmat ovat paljolti samat kuin Suomessa: ulkoistamista, pätkätyötä ja kasvava määrä sopimuksia. Hoitoalalla jäsenistä työskentelee yli puolet, puhataanapidossa 16 000 sekä joukkoliikenteessä ja koulunkäytävustajina 9 000. Jäsenistä yksityisten työnantajien palveluksessa on 15 prosenttia, ha-

määrä kasvaa jatkuvasti.

Ammattiyhdistystoiminta ei Ruotsissaakaan ole nykyään helppoa. Jäsenhankinnassa on jouduttu turvautumaan

erikoisiin keinoihin. Erään yksityisen kotipalveluyrityksen työntekijöiden jäljille päästiin parkkipaikan autojen rekisterinumeroida kuvaamalla. Tempauksen myötä työntekijöihin saatati yhteys ja edunvalonta työpaikalla liikkeelle. Järjestäytymisaste nousi ja liittoon saatati 20 aktiivia luottamusmiestä.

Kommunalissa viestintään on aina käytetty paljon voimia. Jo 1980-luvulla tehtiin näyttäviä kampangoita, jotka Suomessa olivat ammattiyhdistysliikeessä vielä melko harvinaisia. Tällä hetkellä Kommunal pitää yllä verkossa esimerkiksi omaa tv-kanavaansa. (RT)

Ay-jalkapallo 2014

Ay-jalkapallon 30. juhlaturnaus kansainväisenä järjestetään 21.-23.3. Lahdessa Mukkulan jalkapallohallissa. Järjestäjä kutsuu ilmoittautumisten perusteella joukkueet. Joukkueet ovat 11 + vaihtopelaajat.

Osanottomaksu 300 euroa. Ilmoittautumiset 31.1. mennessä osoitteella: Ay-jalkapallo, PL 39, 15101 Lahti tai international.tuornament@pp.inet.fi, josta saa myös mestaruusturnusta koskevaa informaatiota, sekä myös www.ayjalkapallo.info ja 041 584 9964

Joukkueiden majoitus Omenahotelilla Lahti, 4 hengen huone hinta 59 €.

Lohko-otteluuarvonta suoritetaan 9.2. Lahti Arvonnan suorittaa myyntipäällikkö Marko Muukkonen Omenahotelit Oy. Mestaruutta puolustaa Venäjä Rossiya/CSIT Petersburg.

Tervetuloa mestaruusturnaukseen!

Ammattiyhdistysten jalkapallo ry

JHL-OPISTO

Kevään 2014 kursseja

Katso lisää JHL:n 2014 koulutusoppaasta tai kotisivulta jhl.fi/kurssit

Liiton koulutuksesta voimaan uudelle luottamusmiehelle

Usi luottamusmies

Luottamusmiehen opintopolku lähtee uuden luottamusmiehen kurssista, joka toteutetaan alueellisena koulutuksena. Uuden luottamusmiehen kurssin voi suorittaa myös verkkoo-opiskeluna.

Uuden luottamusmiehen kurssi, verkkokurssina, 3 kk

20.1. alkaen

14.4. alkaen

Uuden luottamusmiehen kurssi, kaikki sopimuslat, 2 pv.

30.-31.1.	JHL-opisto, PKS
4.-5.2.	Pori
6.2. – 7.2.	Oulu
10.-11.2.	Tampere
12.2. – 13.2.	Imatra
12.-13.2.	Seinäjoki
20.2. – 21.2.	Joensuu
13.3. – 14.3.	JHL-opisto, Etelä-Suomi
19.3. – 20.3.	Jyväskylä
24.-25.3.	Naantali

Voimaa työstä – Kehitä osamistasi!

Liitto järjestää ammatillisia kehittämispäiviä jotka on tarkoitettu liiton kaikille jäsenille. Varaa päivät kalenterista ja keskustele asiasta esimiehesi kanssa.

Vuoden 2014 tilaisuuksien yhteisinä teemoina ovat yhteisöllisyys ja hyvinvointipalvelujen toteuttamistavat. Tarkemmat ohjeet ja päivien sisällöt löytyvät liiton kotisivulta.

Kasvatusalojen kehittämispäivät

6. – 7.3.	Turku
22. – 23.3.	Oulu
5. – 6.4.	Kittilä
26. – 27.4.	Lappeenranta
7. – 8.4.	Helsinki
16. – 17.5.	Seinäjoki

Peruspalveluiden ammatilliset kehittämispäivät

15. – 16.2.	Oulu
26. – 27.4.	Helsinki
28. – 29.4.	Tampere
3. – 4.5.	Kittilä/Levi

Sosiaali- ja terveysalojen ammatilliset kehittämispäivät

13. – 14.3.	Tampere
26. – 27.4.	Oulu
14.-15.5.	Mikkeli
15. – 16.5.	Jyväskylä

Haku
kursseille
päättyy
5 viikkoa ennen
kurssia

Toimisto-, hallinto- ja kirjastoalojen ammatilliset kehittämispäivät

13.-14.2.	Joensuu
7.-8.4.	Turku
8.-9.4.	Tampere

Valtakunnalliset ammatilliset kehittämispäivät

Ammatillisen koulutuksen kehittämispäivät

21. – 22.3. JHL-opisto

Esimiestön ammatilliset kehittämispäivät

3. – 4.4. JHL-opisto

Liikenne ja kuljetusalojen ammatilliset kehittämispäivät

15. – 16.5. JHL-opisto

Avopalvelualojen kehittämispäivät

14. – 15.4. Pori

Erityisaloja sosiaali- ja terveydenhuolto alueella- ammattilaisena lastensuojelu-, pääihdetöö- ja välinehuoltotehtävissä

5. – 6.5. JHL-opisto

Valtakunnalliset ammatilliset kurssit

Viranomaistoiminnan vastuu- ja velvollisuus

3.3 – 5.3. JHL-opisto

Lääkehoidon kurssi

17. – 19.3. JHL-opisto

Asiakaspalvelun ammattilaiset

9. – 11.4. JHL-opisto

Uunituore JHL koulutus 2014 -opas on postitettu yhdystyksille lokakuussa. Opas löytyy myös sähköisessä muodossa osoitteesta:

http://issuu.com/jhl_liitto/docs/jhl-koulutus2014_koulutusopas_netti

Kovasikajuttu sai Prix Europa -palkinnon

Kovasikajuttu-dokumenttielokuva on palkittu parhaana dokumenttielokuvana Berliinissä. Kehitysvammaisten punkyhtye Pertti Kurikan Nimipäivistä kertova elokuva sai alkunsa kehitysvammaisille suunnatusta kulttuurityö-

pajassa.

Yleisradioyhtiöiden järjestämä Prix Europa-festivaali on Euroopan suurin tv- ja radiotuotantojen kilpailu. Palkintoja on jaettu 27 vuoden ajan. Tänä vuonna mukana oli 670

ohjelmaa 35 maasta. Kilpailussa sai tunnustuksen myös maailman tunnetuimpiin dokumentteikkijöihin kuuluva Sir David Attenborough, joka palkittiin elämäntyöstään.

<http://kovasikajuttu.fi/>

Sydän paikallaan

Leijonasydän on tällä hetkellä Suomen katsotuin kotimainen elokuva, kuukaudessa jo yli 100 000 katsojaa on nähty Dome Karukosken ohjaaman ja Aleksi Bardyn kirjoittaman erilaisen rakkaustarinan.

Koskettava ja särmikäs Leijonasydän kertoo pikkuupunkilaisesta uusnatsista Teposta (Peter Franzén), joka rakastuu kiihkeästi temperamenttarinan.

tiseen Sariin (Laura Birn). Yksinhuoltajaäiti Sarin poika Rhamadhani eli Ramu (Yusufa Sidibeh) on tummaihoinen.

Yllättävä ja kulmikkaan humorin taustalla on suuria tunteita ja tarinan ytimessä sykkii rohkea ja lempää leijonasydän, kun uusnatsi etsii itseään isäpuoliehdokkaana ja pieni poika paikkaansa ennakkoluulojen keskellä.

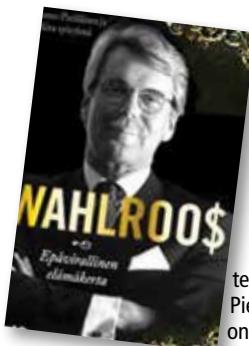
**LASTEN OIKEUKSIEN
PÄIVÄÄ VIETETÄÄN**
20.11.
TAPAHTUMIA:
WWW.LAPSIASIA.FI

Epävirallinen Nalle

Suomen kuudenneksi rikkaimmasta henkilöstä, Björn Wahlroosista, ilmestynyt elämäkerta on epävirallinen, mutta luotettava todistus kohtestaan. Nalle ei osallistunut Tuomo Pietiläisen ja tutkivan ryhmän kirjahankkeeseen, mutta tv-kommentista päättelien on ilmiselvä tytäryläinen tulokseen.

Tampereen yliopiston vieraillaprofessori ja 25 journalistiikan opiskelijan hanke oli paitsi iso, myös epätavallinen. Kovin usein elämäkertaa ei kirjoiteta ilman päähenkilön omaa todistusta. Äkkirikastumisen Suomen ennätyksen tehnity pankkiiri oli muutoinkin vaikeasti lähestyttävä. Ystäväpiiri vaikeni joko lojaaliudesta tai pelosta.

Teoksen kivijalkana ovat kymmenet arkistolähteet ja haastattelut, mutta myös tietojen luotettavuus. Ansioksi on luettava myös journalistiopiskelijoiden tuore lähestyminen; vain Helsingin Sanomien taloustoimittajana työskent

televä Tuomo Pietiläinen on tavannut Wahlroosin.

Opiskelijoiden rakentama muotokuva piirtää kuvaan myös Suomen säädellyn talouden, etenkin pankkitoiminnan, avautumisesta pääomasijoittajille.

Kirja on ihmeellinen tarina itsetietoista raharuhintaasta, kultanäpistä joka on osannut olla oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Tie vei ujosta partiopojasta suulaaksi taistolaiskommunistiksi, joka halusi pois isänsä Buntta Wahlroosin varjosta ja tulla rikkaaksi. Kirja paljastaa myös suomalaisen kultapossukerhon istumajärjestystä myöten. On siellä liepeillä jokunen demarikin. (Al)

Tuomo Pietiläinen ja tutkiva ryhmä: *Wahlroos. Epävirallinen elämäkerta*. Into 2013. 432 s.

KESKEN KAIKEN

Jaakko Teppo Ruikonperän multakurkku

Kansantaiteilija Jaakko Teppo, olet mukana suurella, maata kattavalla 60-vuotisjuhlakiertueellasi. Liikkeelle lähdetään marraskuussa komeasti Finlandia-talosta, jännittääkö?

– On sitä kierretty maata ennenkin, mutta kielitämättä perhosia on vähän vatsan pohjalla. Eniten tietysti jännittää se, että löytääkö suuri yleisö kiertueemme. Vajaassa kuukaudessa pitäisi kuitenkin saada tämä maa kierrettyksi. Nyt on rauhallista verrattuna 1980-lukuun, jolloin tein jopa 300 keikkaa vuodessa. Asuntoautossa asuminen tuli vähän liiankin tutuksi.

Sinua kutsutaan yleisesti Ruikonperän multakurkkuksi. Missä Ruikonperä mahtaa sijaita?

– Ruikonperä on hienosti sanottuna fiktioita, joka on syntynyt omassa päässäni. Osa ruikonperäläisistä sen sijaan on oikeita ihmisiä. Esimerkiksi Rynäisen Topi on oikein hyvä ystäväni ja esiintyy monilla laululliani yleensä naistenmiehenä. Topi kävi hiljattain luonani ja toi tuliaisiksi tapansa muukaan suussa sulavan lantukukon.

Sairastuit vakavasti vuosituhannen alussa, mutta jaksat silti edelleen olla mukana kiertueella. Kaiken lisäksi teet tasaiseen tahtiin yhä musiikkia ja sanoituksia vai kuinka?

– Kiertueella minun roolini jäädä enemmän patsasteluksi, mutta onhan se mukava seurata kaikkea sitä, mitä olen kansantaiteilijan uralla saanut aikaan. Sävellyksiä ja sanoituksia tulee tasaiseen tahtiin, sillä maaseudun yhteiskuntapolitiikassa on edelleen monet asiat aivan pään seinäi. Niihin voi ottaa kantaa ainakin satiirin kienoin.

Onko Pamela edelleen ykkösnesesi ja haaveitesti kohde?

– Ykkösnesinen on aina ollut ja on edelleenkin saman katon alla asuva vaimoni. Laulustani Pamela on varmaan niitä kuuluisimpia, ja uskon, että moni muukin nuori poika ihaili täitä Dallasin kaunotarta, ainakin salaa silloin 1980-luvulla. (JH)

Kansantaiteilija Jaakko Tepon 60-vuotisjuhlakiertue alkaa Finlandia-talosta 24. marraskuuta. Sen jälkeen konserttoihin vielä 17 muulla paikkakunnalla.

Uskon asia

Syksyllä 1944 Suomi oli jakautunut. Osa kansasta näki valon nousevan idästä, toinen puoli ei nähty siellä kuin vanhan vihollisen: ryssän. Konsensuksesta ei ollut puhetta, ja juoksuhaudoissa vietetyt vuodet tuntuivat useimmissa suomalaisissa kodeissa.

Peli oli kovaa ja häikäilemätöntä, johon vain pitkän sodan karaisemat miehet kykenivät. Koko Suomen poliittinen järjestelmä oli koetuksella. Kommunistit pyrkivät käyttämään tilannetta hyväkseen johtakseen maan sosialismiin. Monien suureksi yllätyksesi suuri ja mahtava Neuvostoliitto ei kuitenkaan ollut mukana sellaisella vakaumuksella kuin mitä Itä-Euroopan maissa oli nähty. Suomen yhteiskuntajärjestys ei ollut Stalinille keskeistä. Muutakin pohditta-

vaa riitti, kuten sotakorvauksien mahdollisimman jouheva saanti.

Unelma kommunistisesta Suomesta kuvaava noita vuosia, jolloin poikkeuslaki perustunutta turvasäilöön sulkevista käytettiin politiikan välineenä.

Teoksessaan valotetaan myös sitä, että Suomesta lähti sodanjälkeisinä vuosina huomattava määrä poliittisia pakolaisia, jotka tunsivat olevansa uhattuja kotimaansa sodanjälkeisessä komennossa. (RT)

Mikko Uola: *Unelma komunistisesta Suomesta 1944 -1953*. Minerva 2013. 452 s.

Teatteri menee ostariin

Nyt siinä on vasta iso kuoppa, mutta vuonna 2016 lappeenrantalaiset saavat nauttia teatterielämyksestä aivan uudessa miljöössä, kauppakeskus Iso-Kristiinan laajennusosaan rakennettavassa uudessa teatterissa.

Kulttuuriturbon ja kaupan yhdistäminen samaan kiinteistöön on ennakkoluuloton ratkaisu, ensimmäinen laatuaan Suomessa. Sijainti toivottavasti lähestää teatteria ja lappeenrantalaisia, sillä viime vuosina kaupunginteatterin yleisömäärä on vähentynyt ja luottamus sen ohjelmistopolitiikkaan horjunut.

Nykyinen teatteri sijaitsee niin ikään kaupungin keskustassa, vanhasta elokuvateatterista remontoidussa talossa. Ainakaan teatterin työntekijät eivät jää kaipaamaan nykyisiä tiloja, sillä kiinteistö on käsitynjo pitkään sisäilmä- ja kosteusongelmista.

Tilannetta kuvaa JHL:läisen kirvesmies **Harri Hulkosen** lohkaisu Etelä-Saimaassa (10.10.): "Teatterissakin käydään, mutta vain tekemässä remonttia." (UP)

Vakavasti

Paljon näkemystä, mutta niukasti ratkaisuja tarjoaa Johanna Korhosen pieni pamphletti. Useimmista muista poiketen hän ei kuitenkaan voivottele populismin kauheutta, vaan ottaa sen vakavasti ja pohtii populismin myönteistäkin vaikutusta: poliittika on taas poliittikaa ja se kuulee muillekin kuin eliitille. Vaihtoehtoja on aina.

Johanna Korhonen on tullut tunnetuksi lyhyestä urastaan Lapin Kansan päätoimittajana. Nykyään hän toimii radiotoimittajana. (RT)

Johanna Korhonen: *Kymmenen polkua populismiin*. Into 2013. 81 s.

Hulluna antiikkikameroihin

Loimaalainen Pekka Peltola sai ensimmäisen kameransa, Yashican A-mallin peiliheijastuskameran joulu-lahjaksi vanhemmiltaan 60-luvun alussa, vain 13-vuotiaana.

– Kottaraisenpöntöksi sitä sanottiin, koska etsin oli päältä tähdättävä ja malli muutenkin korkea, sellainen linnunpesämäinen, kertoo Peltola.

Koska lahjakameraan ei saanut vaihto-optiikkaa, pisti Peltola omat rahat likoon ja hankki heti perään toisen japanilaisen, tällä kertaa Yashican järjestelmärungon ja Tamron zoomin.

– 70-210 millin putki oli siihen aikaan kova sana, hän muistee.

Tätä nykyä miehen kokoelmaan kuuluu lähes viisikymmentä kameroa, joista suurin osa täyttää antiikin tunnusmerkit. Lisäksi Peltola on kerännyt salamalaitteita, filmiprojektoreita ja muuta kamerakalustoa.

Kokoelman helmiin kuuluvat Polaroidin

jalallinen paljekamera, "Piccolo", saksalaisen Zeissin Baby Box Tengor ja Kodakin väriillinen laatikkokamera.

– Pakko ostaa kun halvalla saa, valottaa keräilijä hamsteriluonnettaan.

Enimmäkseen kameralat on hankittu käytettyinä Varsinais-Suomen huutokaupoista ja kirpputorilta, turkulaisista osto- ja myyntiliikkeistä ja Restaurantapäiviltä Kangasalta.

– Ei isolalla rahalla vaan tunteella!

Aiemmin Peltola otti kameroillaan paljon matka- ja luontokuviia, mutta digiaikaan siirtymisen jälkeen valokuvaus on jäänyt.

– Kameroissa minua kiehtoo laatu, aito käsityön jälki. Nykyään kaikki on muovista, mutta ennen vanhaan kameralat olivat yksilötä. Niiden kotelotkin oli tehty käsin nahasta ja vuori sametista, hän sanoo.

Peltola tunniosittaa muutenkin perinteitä: hänen isänsä teki koko työuransa VR:llä ja liittyi ensimmäisenä loimaalaisena Rautatieläisten liittoon 30-luvun lopulla, ja myös po-

jan ammatinvalinta ja järjestäytyminen johtuivat samasta "sukurasiitteesta".

Tätä nykyä Pekka Peltola toimii kesäisin Loimaan kaupunkiseurakunnan hautausmaatyöntekijänä, talvet kuluvat kortistossa.

– Raha, tai oikeastaan sen puute, asettaa rajat myös keräilyharrastukselle, hän sanoo ja tytyy ihailemaan hankkimiaan kameroita lains takaa, itse tekemissään vitriineissä.

ULLA PUUSTINEN ulla.puustinen@jhl.fi
KUVAT VESA-MATTI VÄÄRÄ

PEKKA PELTOLA, 61

kotipaikka: Loima
ammatti: pitkä ura VR:n terminaalityöntekijänä, nykyään hautausmaan kesätyöntekijä, talvisin työön
harrastukset: vanhat kameralat, puutytöt, luonto
liiton jäsen vuodesta 1976

Vuoden tunari

Minua ärsyttää eli vettää hihnaa kireälle. Televisio työntää lähes jokaiselta kanavalta kaiken maailman kilpailuheljelmaa. Haetaan parasta tanssiaa, julkkista, idolia ja illallisen valmistajaa. On parasta kokkia, pikkukokkia ja leipoja. Paras mallikin pitäisi löytää, ja kuka loppujen lopuksi pysyy jäällä parhaiten pystyssä. Apua.

Yksi kilpailu pohjattomilta ideanikkareilta kuitenkin puuttuu, ja sen myötä kaikki. Nyt pitäisi synnyttää välittömästi vuoden tunari-kilpailu. Tietenkin niin, että suuri

yleisö saisi valita aina pahimmat tunarit jatkoon.

Kategorioita olisi vaikka kuinka paljon. Poliitikot, talousgurut, urheilijat ja me toimittajat tulevat ensimmäisinä mieleen. Politiikan saralla valittaisiin kaksitoista keskeistä poliitikkoa, joiden tehtävään olisi ratkaista joku visainen yhteiskunnallinen ongelma. Pelistä putosi aina se poliittikotunari, jonka ratkaisumalli ei kansan syviä rivejä miellyttäisi.

Gallupien merkitys vähenisi, koska kansa on koko ajan hermolaa. Viimeiseksi jäänyt poliitikko ei siis olisi mikään tunari, ja hänenlä

olisi kykyä aina pääministeriksi asti.

Tavallisen ihmisen pitää myös voida osallistua vuoden tunari-kilpailuun. Kategoriaksi löytyy helposti esimerkiksi liikenne. Jokainen autolla liikkuvahan tapaa tunareita päivittää. Toteuttaminen on helppoa. Poliisi lisää kamerointia vilkkaimpiin teihin ja risteystysiin. Sen jälkeen viranomainen valitsee kymmenen karmeinta tapausta, joista kansa valitsee kuukausittain tunarin. Finaalissa jokaisen kuukauden tunari kilpaillee vuoden tunari-tittelistä.

Sen lisäksi että saadaan kansalle

lisää sirkushuveja, saadaan myös valtion tyhjyyttään huutavaan kirstuun lisäeuroja. Viranomaisen näet muistaa sekä tunaria että muuten kilpailuissa hyvin "menestyneitä" autoilijoita pienellä riikesakolla. Onhan siinä vaara, että liikenekulttuuri paranee, ja tämäkin rahalahde kuivahtaa kokoon.

JUSSI HEINONEN
juhani.heinonen@jhl.fi

SUDOKU JA RISTIKKO

www.sanaris.fi / Iaadinta Erkki Vuokila, ulkoasuu Heli Kärkkäinen

oli Nixonin mies

KÄTEIS-
OSTOLLA SYNTVÄ

LÖYSÄ VETO

VALINTOJA

JOUSTAA ENITEN

EUN SISÄLLÄ POISSA

matematiikassa sarjoissa

LEHTI-
MIES!

VITI-
VAL-
KOINEN

PIHA
ROSA
VERKOILLA

PILE!

ais-
tia

EI VOI
PIIKIT-
TÄÄ

VI-
PINÄ

GOOGLECHROME
LA DOLCE
VITASSA
KATARIINA

ARO
TOIKKA
INDEK-
SÖIN-
NISSA

VAT-
SAS-
SAKIN!

PÄR-
TELLA
MERI-
LINTU

HYÖTY

PILE!

MIKON
SUKUA

meri

TAX-
FREE

RUMA
SANA

SAA-
DÖS

PÄIVI
GETZ
SAA-
NILA

7	4			2	6			
2		9	3		5			
				7	1			
1	2				7	4		
				8	5			
9		1	4			2		
					9	7		
4	1							

ESSU	ALA	S	MI	INAHARA	VA
NAAKKA	HAVU	I	INA	ERAS	
ORHI	VÄET	H	ELI	KOPTERI	
MAATUA	RAVI	KISAT	USEA		
I	R	TAIVO	K		
E	TOVAT	A	NARAUS		
SÄVELALA	H	rita			
Y	D	K	SANELUT		
OSTETTAVAT	T				
TIENAILUT					
AVIORIKOS					
LENTOKALA					
ALITTAJAT					
TITO	TASA				

Työntekijöiden yhdenvertaisuus ja tasapuolinen kohtelu

Työsopimuslaissa kielletään ilman hyväksyttävää perustetta työnantajaa asettamasta työntekijöitä eri asemaan iän, terveydentilan, vammaisuuden, kansallisen tai etnisen alkuperän, kansalaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen, kielen, uskonnnon, mielipiteen, vakaumuksen, perhesuheteiden, ammattiyhdistystoiminnan, poliittisen toiminnan tai muuhun näihin verrattavan seikan vuoksi. Sukupuoleen perustuvasta syrjinnän kiellostaa säädetään naisten ja miesten tasa-arvosta annetussa laissa. Syrjinnän käsitteestä, vastatoimien kiellostaa ja todistustaakasta syrjintääsiaa käsiteltäässä säädetään yhdenvertaisuuslaissa.

Määräikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhdeissa työehdot eivät saa olla ilman perusteltua asiallista syytä epäedullisempia kuin kokoikaisessa vakituisessa työsuhdeessa.

Syrjintäkielto on voimassa työntekijöitä työsuhdeeseen otettaessa, työsuhteen aikana ja työsuhdetta päättääessä.

Työnantajan on myös muutoin kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, ellei tästä ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua poiketa.

Välitontä syrjintää on tilanne, jossa jotakuta kohdellaan epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta vertailukelpoisessa tilanteessa. Jos avoinna olevaan työpaikkaan ei valita sopivimman koulutuksen ja työkokemuksen omaavaa ulkomaalais-taustaista hakijaa, jos vammaiselle työntekijälle ei tarjota samoja työsuhde-etuja kuin muiille työntekijöille tai jos työntekijän työsopimus irtisanotaan hänen kerrottua raskaudestaan, kyseessä voi olla

välitön syrjintä.

Kiellettyä on myös väillinen syrjintä eli puolueettomalta näyttävä säännös tai käytäntö, joka saattaa työntekijän erityisen epäedulliseen asemaan muihin nähden, paitasi jos säännökselle tai käytännölle löytyy hyväksyttävä tavoite ja tavoitteena saavuttamiseksi käytetty keinot ovat asiallisia ja tarpeellisia. Työnantaja voi vaatia esim. turvallisuus- tai hygienisyyistä tietyn työvaatetukseen käyttämistä. Mikäli uskontooja tai etniseen alkuperään liittyvien tunnusmerkkien käytön kieltämisele työsun yhteydessä ei löydy tällaista hyväksyttävää tavoitetta, kyseessä voi olla väillinen syrjintä. Kiellettyä syrjintää on myös häirintä, joka tarkoittaa henkilön tai ihmisyhmän arvon tai koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista, sekä työnantajan tai esimiehen ohje tai käsky syrjii.

Koska työntekijän voi olla vaikea tiedää, onko häntä tosiasiassa kohdeltu syrjivästi verrattuna muihin työntekijöihin, yhdenvertaisuuslaissa on ns. käännettyä todistustaakkaa koskeva säännös. Jos syrjityksi itsensä tunteva esittää tuomioistuimessa tai asiaa käsitlevää viranomaisessa selvitystää, jonka perusteella voidaan olettaa syrjintäkieltoa rikotun, työnantajan tulee osoittaa, ettei kieltoa ole ri-

kottu, vaan menettelyyn on jokin hyväksyttävä syy. Työnantaja ei saa myöskään ryhtyä mihinkään vastatoimiin eli kohdistaa kielteisiä seurausia työntekijään, joka on esittänyt syrjintäepäilyn.

Syrjintäkieltona noudattamista työelämässä valvovat työsuojuviranomaiset ja he voivat pyytää työnantajalta selvitystä asiassa. Koska työsyrjintä on myös riiskoisissa rangaistavaksi määritetty teko, työsuojuviranomaiset voivat tehdä tutkintapyyynnön poliisille. Mikäli kyse on syrjintää sukupuolen perusteella, toimivaltainen viranomainen on tasa-arvovaltuutettu.

Yhdenvertaisuuslaissa ja tasa-arvolaisissa on lisäksi säännökset erityisesti rahallisesta hyvityksestä, jota työnantaja voi joutua syrjintätilanteessa maksamaan. Myös muita korvaauksia esim. korvausta työsopimuksen perusteettomasta päättämisestä työsopimuslain mukaisesti on mahdollista vaatia.

JHL:n lakimiehiltä voi saada apua korvausvaatimusten laatimiseen, esittämiseen ja ajamiseen mahdollisessa oikeudenkäynnissä.

ELINA SARELIUS
LAKIMIES
JHL

KIRJOITA MOTIIVIIN

Lukijalta-palstalla julkaisemme lukijoiden kirjoituksia ja mielipiteitä. Kirjoita mielellään omalla nimelläsi. Nimimerkillä kirjoittavan henkilöllisyys tulee aina saattaa toimituksen tietoon. Toimitus voi tarvittaessa lyhentää liian pitkiä kirjoituksia.

Motiivi / "Lukijalta"
PL 101, 00531 Helsinki
motiivi-lehti@jhl.fi

Matkan vetäjä

Millainen on hyvä matkan vetäjä.
Siis pitkillä automatkoiilla.

Iloinen, reipas. Ottaa selvää matkan kohteesta, reitistä. Istuu edessä, heittelee joitain kommentteja silloin tällöin. Vasta ystäväillisesti, kärsivällisesti.

Yrittää saada autossa istuvat aktivoitumaan jotenkin. Vaikka laulattaa. Perillä huomaa ryhmäläisensä. Pelkkä huomenta, mitä kuuluu,

tuo läheisen tunnelman. Ei vie vain osaa porukasta jotain kohdetta, näköalaa katsomaan. Toisten tietämättä. Kysyy ryhmänkin mielipiteitä. Näistä mikään ei toteutunut ainakaan meidän yhdistyksemme syksyn matkalla. Näm se vaan on, ikvä kyllä. Ainoa innostus näkyi siinä matkanvetäjän lahjuksessa, jonka saa kun vie ryhmäläisensä johonkin kauppaan.

PETTYNEET JHÄLLÄLÄISET

Korvaamattomia ihmisiä

Olemmeko korvaamattomia? Emme ole, mutta jotain kuitenkin on, olemme äiteinä, isinä, sisaruksina, ukkina, mummina, ystävinä lähes korvaamattomia. Elämä vain on ennalta arvamattomia, määräämättömiä, yllättäviäasioita täynnä, joihin on sopeuduttava, on luovuttava. Olemme korvaamattomia myös työssä,

ei omaa tärkeyttä korostaen, vaan taitavina, ahkerina, vastuunsa kantavina ja työnsä osaavina. Työt, toimet, asiat muuttuvat, uudet tulokkaat haasteen ottavat, on sopeuduttava ja jälleen luovuttava. Löytäsimmepä itsestämme hyvät puoleet, rakkauden sävyttämät, korvaamattomat.

ULLA-MAIJA VOUTILAINEN
ESPoo

Olen sairaalasiivooja

Ihmellen kun vuodesta toiseen tietty työntekijät pääsevät helpolla. Laiskat lusmut maleksivat pitkin käytäviä, jäväät suustaan kiinni, aina pitää käydä asioilla. Työnteko ei maistu vaan jätetään siivoamatta seuraavalle, "kyll se tyhmä hoitaa osaston" tyliin.

Mielistellään pomolle jos on jotain hänestä valitettu.

Kun ihminen on ollut liian kauan samassa paikassa, niin se veltostuu. Eikö ois pomolla muuta tekemistä kun järjestää pippaloita: on nämä niin kivoja. Mutta toisaalla asiaita jätetään hoitamatta. Lusmut kuriin!

Ehdotan kaikille tulosvastuuta, niin näkyy kuka tekee mitäkin?

Tunnollisilla työntekijöillä alkaa olla paikat loppu, on kulumia ja särkyä. Pitääkö toisiaan tehdä itsensä invalidiksi, että laiskat saavat oleilla ja mennä ja tulla miten lystääväät?

Kulostaa martyyriältä mutta totta se on joka tapauksessa.

Onneksi tulee hyvä mieli siitä, että saa tehdä töitä kun on työtä ja hienoja välineitä. Ja kun käden jäljestä näkee sen laadun.

Miettikää te kanssasaret täitä. Olette ammattitaitoisia ja kunnioitus teille kaikille hyvästä työstä.

LAITOSHUOLTA VM 1978

Ulos vain

Motiivissa 10/2013 Eve Tanskanen kirjoitti eläkkeelle jäämisestä. Miten kauan olet ollut eläkkeellä? Itse olen täyttämässä 60 vuotta lokakuussa, ja jo nyt tunnen iholla, että pononi on seuraamassa miten työni sujuu, ja jaksan varmasti pysyä tahdissa.

Olen osastolla kaksivuorotyössä. Ti-

lallen on varmasti jonoa. Tuntuu, että en saa kunnioitusta enkä arvostusta, vaikka työvuosia on takana kohta 40. Pidän työstäni, mutta turha on puhua, että saisín olla vielä 65-vuotiaaksi. Kylä yritytetään savustaa jo hyvissä ajoin ulos työelämästä. Masentavaa.

KIRSIKKA

Kiitos!

Suuret kiitokset JHL:n Helsingin yhteisjärjestölle, kartanon hoitojaokselle ja kaikille tilaisuuden toimijoille perhetapahtumasta Kulosaaren kartanolla.

Tilaisuus oli hyvin järjestetty sekä tunnelma lämmin ja kodikas.

Osallistuin ajankohtaiseen paneeliin Kivinokan tulevaisuudesta. Paneeli oli hienosti läpiviety. Toisen paneelin aiheena oli lapsiperheiden tilanne.

Tällaiset vaikuttamisen ja osallistumisen muodot ovat helmiä.

JHL:N KESÄMAJALAINEN MARJA-LIISA VILJAMAA

Etelä-Suomen aluetoimisto
Riihimäki, 010 7703 680

Itä-Suomen aluetoimisto
Joensuun toimisto, 010 7703 650
Kuopion toimisto, 010 7703 650

Kaakkos-Suomen aluetoimisto
Mikkelin toimisto, 010 7703 550
Lappeenrannan toimisto, 010 7703 550

Keski-Suomen aluetoimisto
Jyväskylä, 010 7703 580

Lapin aluetoimisto
Rovaniemi, 010 7703 600

Oulun seudun aluetoimisto
Oulu, 010 7703 610
Kajaanin toimisto, 010 7703 570

Pirkanmaan aluetoimisto
Tampere, 010 7703 620

Pohjanmaan aluetoimisto
Vaasa, 010 7703 640

Pääkaupunkiseudun aluetoimisto
Helsinki, 010 7703 340

Satakunnan aluetoimisto
Pori, 010 7703 670

Varsinais-Suomen aluetoimisto
Turku, 010 7703 700

PALAUTETTA

Eläville ja kuoleville kosketti

Viime Motiivissa (11/2013) julkaistu Hyvä hoito, hyvä kuolema -teemakokonaisuus kiinnostti lukijoita. Sitä pidettiin sekä numeron tärkeimpänä että koskettavimpana juttuna. Haastateltavina olivat arkiaatti Risto Pelkosta ja ex-meppi Esko Seppästä. Juttu oli otsikkoit "Eläville ja kuoleville". Lisäksi kokonaisuuteen sisältyi kolmen JHL:läisen hoitoalan ammattilaisen haastattelut. Toimittajat Maarit Uusikumpu ja Ulla Puustinen kirjoittivat jutut.

Nämä eräs lukija perusteli: "Nykyään kuolema on viety niin kauas arjesta, ettei sitä osata oikein käsitellä, eikä tiedetä kuinka toimia kuolevan kanssa. On hyvä että aiheesta puhutaan ja kirjoitetaan."

Arvonnassa onni suosi seuraavia vastajia: Marja-Liisa Immonen, Kotka, Helena Enbuska, Pello ja Anniina Ahonen, Jyväskylä.

Vasta ja voita! Mielipiteesi Motiivista on tärkeää.

Vasta Motiivin lukijakyselyyn ja osallistu arvontaan. Arvomme kolme JHL-Shopin tuotetta.

Vastaukset 29.11.2013 mennessä. Voit vastata myös sähköisesti www.jhl.fi >

Motiivi verkkolehti > mielipiteesi Motiivista.

Kiinnostavin juttu: _____ sivu _____

Vähiten kiinnostava juttu: _____ sivu _____

Perusteluni: _____

Anna juttuvinkki: _____

Lähettäjä _____

Ammatti _____

Lähiosoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Sähköposti ja puhelin _____

JHL
maksaa
postimaksun

KIRJOITA MOTIIVIIN

Lukijalta-palstalla julkaisemme lukijoiden kirjoituksia ja mielipiteitä. Kirjoita mielelläsi omalla nimelläsi. Nimimerkillä kirjoitavan henkilöllisyys tulee aina saattaa toimituksen tietoon. Toimitus voi tarvittaessa lyhentää liian pitkiä kirjoituksia.

Motiivi / "Lukijalta"
PL 101, 00531 Helsinki
motiivi-lehti@jhl.fi

Palkitsemme ykköskuskit

Turva on reilu autovakuuttaja ja palkitsee parhaat kuskit.

Turvan Liittokasko on vain liittojen jäsenille rää-tälöity autovakuutus. Se sisältää paljon mainioita ominaisuuksia, mutta yksi on ylitse muiden - ainut-laatuinen bonusetu. Bonusetu syntyy, kun olet ajanut kolme vuotta ilman törttöilyjä. Bonus ei putoa

vahingon sattuessa, kuten perinteisissä autovakuutuksissa. Ykkösjuttu, eikö totta? Hoidetaan yhdessä vakuutuksesi Turvaan. Tule käymään tai jätä yhteydenottopyyntö nettisivuillamme.

* Alennus koskee Liittokaskon ensimmäisen vuoden vakuutusmaksua ja uutta vakuutusta, jonka alkamispäivä on 1.9.-31.12.2013. Alennus edellyttää Turvan liikenne- ja kotivakuutusta.

Olemme asiakkaidemme omistama keskinäinen vakuutusyhtiö ja teemme yhteistyötä erityisesti ammattiliittojen kanssa. Palvelemme puhelimitse numerossa **01019 5109** ma-pe 8-18 sekä osoitteessa www.turva.fi

Suomen edullisin henkivakuutus.

€/kk

Varaudu suuriin riskeihin pikkurahalla.
Esimerkkihinta on laskettu 50 000 euron
turvalla 43-vuotiaalle JHL:n jäsenelle.
Nuoremmille hinta on vielä edullisempi!
Ota nyt Suomen edullisin henkivakuutus*
lähimästä Ifistä tai osoitteesta

henkivakuutuskunta.fi

if.fi
010 19 19 19

*Suomen Rahatiedon tekemä hintavertailu 7/2013. Vakuutukseen
myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

Ole huolletta. Me autamme.